

CXXIII.

Programm

des

Königl. Friedrichs-Gymnasiums

zu

Breslau

1888

II. Wissenschaftliche Abhandlung

Breslau

1888 Prog. Nr. 163

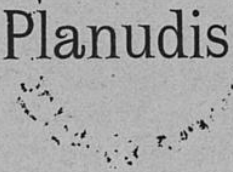
Druck von Otto Gutschmann

9br
30 (1888)

158,486

Maximi monachi Planudis
epistulae

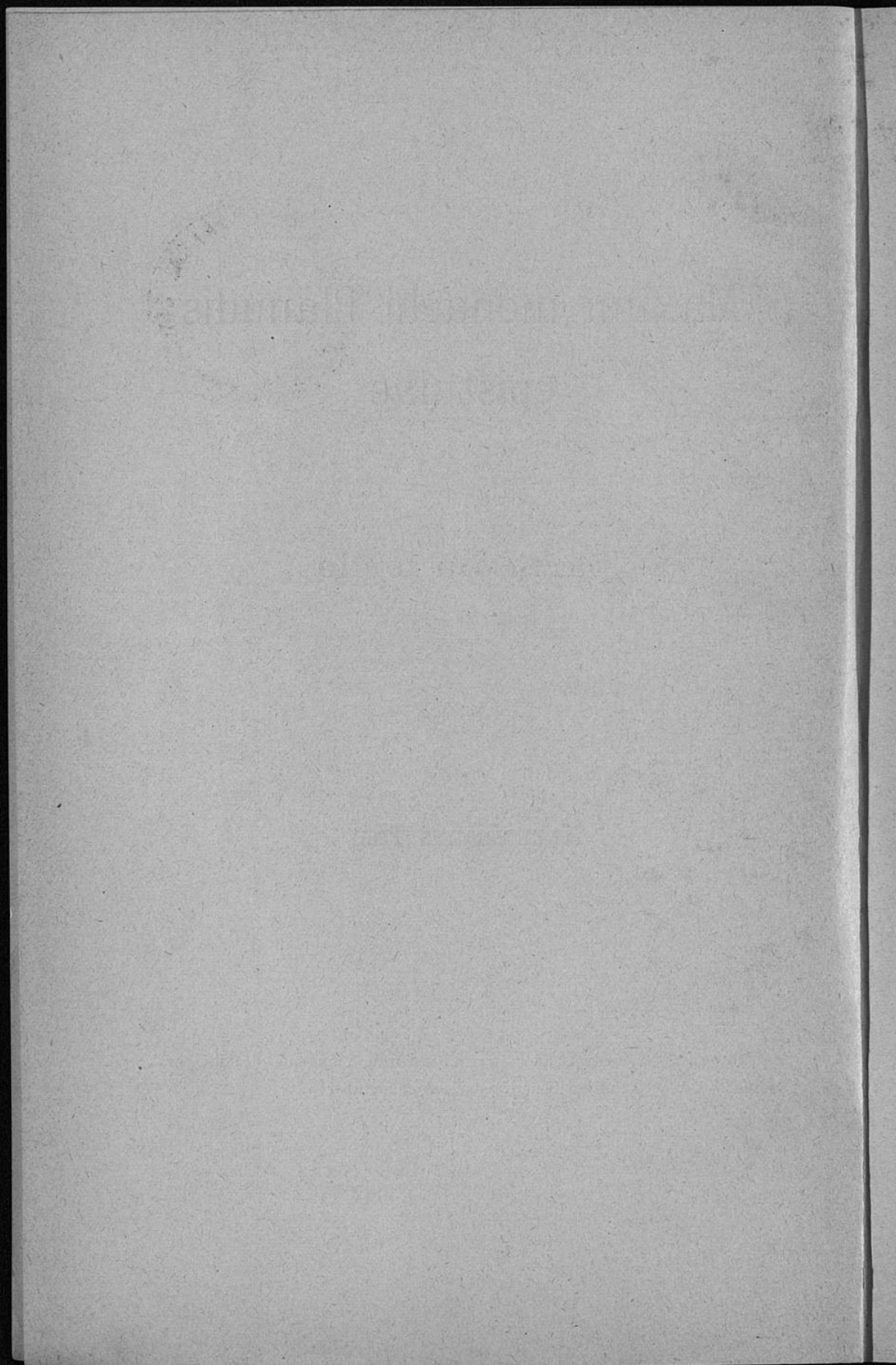
particula tertia

(pag. 97—144)

edidit

Maximilianus Treu

[quae supersunt epistulas anno proximo emittam omnesque si mihi per
otium licuerit paucis commentabor]

τῷ δέει, τῶν ἐαλωκότων οὐδὲν διαλλάττοντα, πάντα τῇ σῆ σοφῇ διατάξει καὶ στρατηγίᾳ βεβαιότερον νυκτὶ μᾶλλον ἢ πρόσθεν οἰκοῦντα· πάντα γὰρ ἐκ μέσου τοῦ πυρὸς τῶν πολεμίων ἀνήρ-
 πασας καὶ ἔδοξας οἷά τις θεὸς αὐτοῖς ἐπὶ τῆς τηλικαύτης ἀνάγκης ἐπιφανῆναι.

45

οὐκ ἄρα μόνος ὁ κραταῖος καὶ ἅγιος ἡμῶν βασιλεὺς ἦδει, τίνι τὴν τοιαύτην ἡγεμονίαν ἐνεχείρισεν, ἀλλὰ καὶ τοῖς διὰ σοῦ φυγοῦσιν Ἀχυραῖταις τὸ πάντων ἀθλιωτάτοις γενέσθαι οὐκ οὐκ τῆς εἰς ὑμᾶς καταφυγῆς μετεμέλησεν, ἀλλ' ἐπὶ μεγάλας σε ταῖς ἐλπίσιν ἐπικαλεσάμενοι εὖ τε φρονεῖν ἔδοξαν
 καὶ τῶν προσδοκηθέντων οὐχ ἤμαρτον· οὐ γὰρ ἠγνόουν, ὡς τῷ τοῦ συνοικίσαντος αὐτοῦς οὐ πρὸ πολλῶν τούτων ἐτῶν υἱῷ προσίασι καὶ ὡς ὁ παῖς ὑπερβαλεῖται τὸ κατόρθωμα τοῦ πατρὸς. ὁ μὲν γὰρ τούτους συνώμιζε, σὺ δ' ἐκ μέσου τοῦ φάρυγγος τῶν ἐναντίων ἀνέσπασας καὶ καταποθῆναι ἐκώλυσας·
 καὶ εἰ τὸ τὰ κτηθέντα φυλάττειν τοῦ τὴν ἀρχὴν κτήσασθαι μείζων ἐστὶν ἀρετῆ, μείζω δὴπου τῶν τοῦ πατρὸς τὰ ὑμέτερα, συγγνώσκει δ' ἂν μοι καὶ ἡ τοῦ μακαρίτου ψυχὴ ταῦτα λέγοντι, μᾶλλον δὲ ταῦτά μοι πάντως γνώσκει καὶ τῆς αὐτῆς ψήφου γίνοιτο. τοῦτο γὰρ ἠὔξατο κάκεινος καθ' ἑαυτοῦ· τῶν πατέρων γὰρ ἦν, οἱ τῶν
 ἄλλων ἀνθρώπων εὐχόμενοι περιγίνεσθαι ἦδονται τῶν τέκνων ἠττώμενοι. καὶ δὴ νῦν ἂν χαίροι κάκεινος, εἴ τις αἰσθησις, τοσοῦτους βαρβάρων ἄρχοντας ὑπὸ τῷ παιδί πίπτοντας αἰσθανόμενος. οὐδὲ γὰρ ἀρκεῖ σοι δημῶδη πλήθη διαφθεῖρειν βαρβάρων, ἀλλ' εἰ μὴ καὶ δῆμον ὅλον ἡγεμόνων εἰς Αἴδου συμπαραπέμψεις τοῖς
 πλήθεσιν, ἦμιστά τι γενναῖον οἶε ποιεῖν· καὶ τοῦτο ποιεῖς, ἵνα δηλονότι κάκει τοῖς ὑπ' αὐτοῦς στρατηγήσωσι καὶ γνώσωσι, ὡς οὐκ ἦν ἄρα σοὶ τάναντία στρατηγοῦντας μὴ παρ' αὐτὸν στρατηγεῖν αὐτίκα τὸν Αἴδην· οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τοὺς φυγόντας τούτων τὸν θάνατον δίχα τραυμάτων ἢ ἐπιστολῆ φησιν οἴχεσθαι,
 ὑπόμνησιν δὴπου τοῦ μὴ τοῖς αὐτοῖς αὐθις ἐπιχειρεῖν· ἢ μὴ ἀγνοεῖτωσαν, ὡς, εἰ μὴδ' ἅπαξ σοὶ χεῖρας ἀντάραντες ἀμεταμέλητα ἔπραξαν, οὐδὲ χῶρα μεταμελείας αὐτοῖς τῶν ἴσων αὐθις ἀπτομένοις ὑπολειφθήσεται.

ταῦθ' οὕτω προβῆναι θεὸς ἄνωθεν ἐπινεύσειεν· ᾧ καὶ τὸ
 νῦν ἔργον καὶ αὐτὸς ἀνατίθης, καὶ ἡμεῖς οὕτω παρακαλοῦμεν φρονεῖν. καὶ γὰρ δὴ σοὶ καὶ φαμεν ἐκ θεοῦ τὰ τῆς δόξης αὐξά-

⁶⁹ αὐτοῦ VM ⁶⁹ τοῦτον τὸν VM ⁷² ἀγνοήτωσαν V

- νεσθαι, καὶ οὕτω πᾶς ἂν τις ὁμολογήσειεν, ὃς ἐπὶ τοσοῦτῳ τῶν
πολεμίων ὀλέθρῳ πλήν τῶν ζωργεία ληφθέντων ἓνα καὶ μόνον
80 ἀκούσει πεπτωκότα τῶν ἡμετέρων· τάχα καὶ τοῦτο συμβῆν τῷ
τοῦ πολέμου νόμῳ, ἵνα καὶ ἡμεῖς ἄνθρωποι ὄντες εἰδείημεν·
λάφυρα δὲ παρὰ τῶν ἐχθρῶν τόσα καὶ τόσα τοὺς ἡμετέρους
πλουτίσαντα καὶ ἵππος ἀλοῦσα πολλή, ὕλη καὶ ταῦτα μεγαλο-
ψυχίας σοὶ καὶ προαιρέσεως φιλοτίμου — τὸ τὸ κερδηθὲν ἐκάστοις
85 δηλαδὴ συγχωρεῖν ἔχειν —, ὡς ἂν αὐτοῖς καὶ πρὸς τὸ μέλλον προ-
θυμοτέροις χορήσαιο. τὸ γὰρ ἐτέρως ποιεῖν ἀειδήποτε κατηγο-
ρίας αὐτὸς ἄξιον κρῖνω καὶ δυστυχίαν τῶν τοῦτο ποιοούντων
ἤγημαι· πλουτοῦσι καὶ γὰρ ἐπιζήμια καὶ μετὰ τοὺς πολέμους
καὶ τοὺς οἰκείους σκυλεύουσι. καὶ εἴη τοῖς μὲν ἀσεβέσιν ἐπὶ
90 μόνοις τοῖς ὅπλοις θαρρεῖν, ἡμῖν δὲ καὶ πρὸ τῶν ὅπλων ἐπὶ
τῇ κραταιᾷ τοῦ θεοῦ χειρὶ· καὶ λάβοιμεν οἱ Ῥωμαῖοι δίκας
πρὸς τῶν βαρβάρων ἀξίας καὶ νικῶντες τῇ τοῦ πολέμου αἰτία —
ἐπεὶ μὴδ' ἄρχομεν χειρῶν ἀδίκων, ἀλλ' ἀμυνόμεθα — νικῶμεν
δὴ καὶ τοῖς ὅπλοις.
- 95 σὺ δὲ μοι τοιαύταις δεξιώσεσι δεξιῶ τὸ ὁμόφυλον καὶ
μήποτε παύσῃ ἡμᾶς μὲν ὄντως εὐφραίνων, τοὺς δ' ἀθέους
ἔργοις ἐλέγχων τὸ μηδὲν ὄντας εἰς χεῖρας τοῖς εὐσεβέσιν ἵναί·
καὶ μοι δοίης πολλάκις κατὰ τοῦ περιγίνεσθαι τῶν πολεμίων
τὰς ἐπιστολάς γράφειν καὶ τρόπαια μὲν ὑμῶν, τροπὰς δ'
100 ἐκείνων ἔχειν πανταχοῦ τε διηγείσθαι καὶ διηγουμένων ἄλλων
ἀκούειν καὶ τοιαῦτα λαμβάνειν οἷάπερ ἂν καὶ διδῶμεν: —

οἴ

ΤΩΙ ΑΤΤΩΙ

Ἄει σύγε νικητικώτατος καὶ ποιεῖς τοῦτο ὃ πέφυκας καὶ
νῦν ἀνδρὶς εὐαγγέλια πέμπεις, οἷα κατὰ τῶν πολεμίων ἐξείργασαι,
5 ἐμοὶ μὲν οὐ παρ' ἐλπίδας, ἥδη δὲ που καὶ προορηθέντα. καὶ
σου τῆς ψυχῆς τὸ γενναῖον ἄγαμαι καὶ ἀήττητον καὶ οὐκ ἔχω,
πᾶς πρὸς ἀξίαν θαυμάσω, ὅτι τῶν ἐναντίων τὰς πρὸς σὲ συν-
θήκας ἠθετηκότων οὐκ ἀνέπεσες, οὐκ ἐμέλλησας — πᾶς γὰρ ἂν
ὁ μὴδ' ὅτι ποτὲ τὸ μέλλειν καὶ ἀναπίπτειν ἐστὶ γινώσκων; — ἀλλ'

⁷⁹ ζωργεία V ⁸⁰ ἀκούση V ⁸¹ πλουτήσαντα V ⁹⁷ μὴδὲ V ⁹⁸ περιγίνε-
σθαι supplevi, nam inter τοῦ et τῶν lacuna in codicibus, lineae dimidiae
in VM, octo fere litterarum in L

εὐθύς σεαυτοῦ πάλιν ἦσθα καὶ πάλιν ἐκεῖνοι τὴν εὐγενῆ σε ψυχὴν 10
 ἐπὶ τῆς ἑαυτῶν ἔβλεπον, ὡς οὐκ ἂν ἠΰξαντο, καὶ λεία πάλιν
 ἐκεῖθεν ἀμύθητος καὶ κάμηλοι — καὶ γὰρ καὶ τοῦτο πυνθά-
 νομαι —, τῶν παρ' ἡμῖν θρεμμάτων τὸ σπανιώτατον. καὶ ὅπερ
 ἤλπισαν ἐκεῖνοι δράσειν πεπόνθασι καὶ σφᾶς αὐτοὺς ἀπατή-
 σαντες ἔλαθον· οὐ γὰρ ἂν σύγῃ ἀπατηθείης οὐδ' ἀγαπήσεις 15
 πλεονεκτούμενος, ἀλλ' ἀποδιδόναί τοις κακοῖς ἡμῶν γείτοσιν
 ἑπταπλασίονα εἰς τὸν κόλπον αὐτῶν πρόθυμος εἶ καὶ ἀνύεις
 σὺν τῷ θεῷ. τί δ' ἄρα πρὸς ταῦτα φαίην ἂν ἔγωγε; τί δ'
 ἄλλο ἢ τοῦθ', ὅπερ καὶ αὐτὸς ἀκούειν ἐρᾷς, καὶ ποιεῖν; — τὸ
 μηδαμῆ τοὺς πολεμίους ἀτιμωρήτους ἔαν, κἂν ἀπατώσι, κἂν 20
 μῆ. καὶ γὰρ εἰ καὶ μηδὲν μετέρχονται δόλιον, ἀλλ' αὐτό γε
 τοῦτο, ὅτι πολέμιοι, ἱκανὸν ἡμᾶς κατ' ἐκείνων ὀπλίξειν καὶ
 τοὺς ψεύδεσθαι φιλοῦντας μηδ' ἂν ἀληθεύωσιν οἴεσθαι ἀλη-
 θεύειν. καὶ σὺ δὴ γε μὴ παρ' ἐκείνοις ἔα κείσθαι μάχης και-
 ροὺς καὶ εἰρήνης, ὡς ἡνίκα μὲν ἂν βούλωνται πολεμεῖν, ἡνίκα 25
 δ' ἂν αὐτοῖς βέλτιον εἶναι δοκῆ σπένδεσθαι· ἀλλὰ σὸς ὁ και-
 ρὸς ἔστω καὶ ἀμφοτέρων ἢ μᾶλλον θατέρου μόνου τοῦ πολε-
 μεῖν· δῆλον δὲ ὅτι καὶ τοῦ νικᾶν — καὶ τοῦτο γὰρ αἰεὶ σόν —,
 σπονδὰς δὲ τὰς ἐκ βαρβάρων ἡμιστά πάντων προσίεσθαι. καὶ
 γὰρ σπείδονται σὺν δόλῳ, μέχρις ἂν λυπῆσαι οἴοιτε γένωνται. 30
 εἶτα σὺ μὲν οὐκ ἀμελήσεις οὐδ' αὐθις, ἀλλ' ἀντιλυπήσεις τὰ
 μέγιστα· ἐμοὶ δ' ἄμεινον πολλῶ δοκεῖ καὶ ἐπιδοξότερον λυπεῖν
 ἐκ τοῦ προφανοῦς, ἀλλὰ μὴ ἀντιλυπεῖν τοὺς βαρβάρους. τὸ
 μὲν γὰρ τῆς σῆς γενναιότητος καθαρῶς, τὸ δὲ δόξαν τινα
 φέρει κἀκείνοις, ὅποτε οἷς ἐπιχειρεῖν φανερωῶς οὐ θαρροῦσι, 35
 μηχαναῖς τούτους μετῴσι.

καὶ τὰ μὲν οὕτως ἔξει· σὺ δέ μοι πέμψειν ὅσον οὔπω
 δορὰς ἐκ τῶν τῆς λείας προβάτων γράφεις· ὃ καὶ αὐτὸς οἶδα
 αἰτήσας, ἐμοὶ δὲ τοσαύτη περὶ τὰ σὰ λάφυρα ἐντέτηκεν ἀπληστία,
 ὥστ' οὐ μόνον προβάτων, ἀλλὰ καὶ βαρβάρων ἠβουλόμην δορὰς 40
 καὶ κεφαλὰς δεῦρο πεμπομένας ἰδεῖν, εἰ μὴ τὸ σόν εἶργε φιλάν-
 θρωπον· ἐνετρόφησα γὰρ ἂν σῶ θριάμβῳ, κἀγὼ καὶ ἡ πόλις·
 καίτοι πολλάκις ἠρῶν ἡγήσαμεν πρὸς σοῦ ζῶντα λάφυρα φήσεις·
 ἀλλ' οὔτε σοὶ κόρος γενήσεται τοῦ νικᾶν, οὔθ' ἡμῖν τοῦ ταῖς
 σαῖς νίκαις ἐγκαλλωπίεσθαι: —

οθ'

ΤΩΙ ΑΤΤΩΙ

Οἱ μὲν ἀφ' ὑμῶν ἀεὶ πρὸς ἡμᾶς ἦγοντες πρὸς βραχὺ τῆ
περὶ σοῦ διηγήσει τέρψαντες εὐθύς ἀπαλλάττονται· καὶ γὰρ
5 καὶ πρὸς ἕτερα σπεύδειν δυσχυρίζονται· αἱ δ' ἐπιστολαὶ σοι
παρ' ἡμῖν μένουσαι δύνανται μὲν εὐφραίνειν ὁσημέραι βλεπό-
μεναι — καὶ γὰρ οὖν καὶ εὐφραίνουσιν —, ἀλλὰ σύγε οὐ
τοσαῦτα γράφεις, ὅσα καὶ γνώσκῃ διαπραττόμενος· οὐδὲ τὴν
ἐμὴν περὶ τὰ σὰ κατορθώματα λιγυρίαν ἐμπιπλᾶν προθύμως
10 γίνῃ, ἀλλ' ὀλίγα τινὰ φήσας καὶ ὅσοις συμβαλεῖν ἔστιν ὡς
ἀπαντὰ σοι καλῶς ἔχει εὐθύς ἀποπαύῃ, ταυτόν τι ποιῶν, ὡς
εἰ καὶ διὰ μακροῦ ποθοῦμενος ἥλιος νέφους τινὸς παραρρα-
γέντος διεκλάμψας, εἶτα πάλιν εὐθύς ἀπεκρούβῃ. καὶ τοῦτό γε
ποιεῖς οὐχ ὅτι μοι ἡδονὰς παρέχειν ἀπαξιοῖς, ἀλλ' — ὃ κεφά-
15 λαιον ἀρετῆς ἔστιν — ὅτι μὴ σαυτὸν ἐγκωμιάζειν σπουδάξεις.
καὶ γὰρ ἄλλῃ σοι τοῦ παρὰ τῶν ἄλλων ἐπαίνου τοσοῦτον γε
ὄντος, ὅσος οὐδὲ πάντων ὁμοῦ τῶν ἐφ' ἡμῶν ὄντων καὶ τινος
ἀγαθοῦ μετεχόντων. ἐπεὶ τοίνυν μήτε πρὸς τῶν ὑπὸ σοῦ
πεμπομένων ἐπὶ μακρὸν ἠδεσθαι δύναμαι, μήτε παρὰ τῶν
20 ἐπιστολῶν ὅσον γε βούλομαι, πρὸς ἑτέραν ἔβλεψα μηχανήν·
ἡ δὲ ἦν αὐτὸν ἐμὲ παρὰ σὲ γενέσθαι καὶ ὅσον ἐδίδου τὰ
πράγματα συγγενόμενον καὶ τὰ μὲν τῶν σῶν κατορθωμάτων
καὶ ἀρετῶν ἰδόντα, τὰ δὲ καὶ τῶν ἰδόντων αὐτοῦ κατὰ χώ-
ραν ἀκούσαντα, ἔτι δὲ καὶ τῆς σῆς ὕψεως ἀπολαύσαντα
25 τὴν ἐπιθυμίαν τοῦτον ἐκπλήσαι τὸν τρόπον καὶ πολλὴν εἰς
τὸ ἐξῆς καὶ διαρκῆ τὴν ἡδονὴν ἑμαυτῷ κατὰ ψυχὴν αὐτόθεν
ἀποθέσθαι. οὐκ ἦν δὲ ἄρα μὴ κἀνταῦθα βασκῆναί μοι τὸν
καιρὸν, ἀλλ' ὃ πολλάκις με τῶν κατὰ γνώμην ἀπενεργῶν καὶ
ταύτας μου τὰς ἐλπίδας τό γε νῦν ἔχον διέφθειρε· καὶ γέρονέ
30 μοι πικρὸς εἶπερ ἄλλοτε· καὶ γὰρ πάσχειν μὲν κακῶς ἔνεστιν,
ὑπομένειν δ' οὐ μάλα κοῦφον. εἰ γὰρ τοι πρὸς τὰς ἄλλας
φιλοσοφητέον ἀποτυχίας, ἀλλ' οὐχ ὅτι καὶ τῆς σῆς ἡδίστης
ὁμιλίας ἀποτυγχάνω· τηρικαῦτα γὰρ ἦττων τοῦ πάθους γίνο-
μαι καὶ πείθειν ἑμαυτὸν οὐχ οἷόσπερ γίνομαι, ὅτι δεῖ καὶ ταύ-

LXXIX ⁶ σοι om V ⁸ γνώσκει V ¹² ante ποθοῦμενος σοι VM ¹⁰ μεμπο-
μένων V ³² ὅτε VM ἡδίστης om. VM

την ἐλαφρώς τὴν σύμφορὰν διανύσαι. τί οὖν πρὸς ταῦτ' ἐχορῆν, 35
 ὦ ψυχὴ τῆς ἐμῆς ψυχῆς, δοῦσαι; ἀλγεῖν μὲν, ἀναπεπτωκέναι δὲ
 καὶ μηδὲν τῆς ἀθυμίας ἐπινοεῖν φάρμακον, μηδὲ πρὸς ἑτέραν
 ἴεσθαι μηχανήν, ἀλλ' ὥσπερ ἀπειρηκότα τοῖς ὄλοις καθῆσθαι
 τηρόμενον; οὐκοῦν οὐδὲ τοῦτο σὺ φήσεις, ὁ φιλεῖν εἶπερ τις
 ἄλλος εἰδώς. οὐδὲ γὰρ τοῦτο μεμπτόν, εἰ τῆς πρὸς σὲ φερούσης 40
 ὀρμῆσας ἄψασθαι ἀπεκρούσθην, ἀλλ' ἐκεῖνο καὶ μᾶλλον, εἴγε
 ἀποκρουσθεὶς ἔκρινα δεῖν ἡρεμεῖν καὶ μηδὲν περαιτέρω κινεῖν·
 οὐκοῦν καὶ κεκίνηκα καὶ τὸν παῖδα ἀπέστειλα καὶ τῆς ἐξ αὐτοῦ
 θεραπείας ἐπὶ χρόνον στερηθῆναι μᾶλλον εἰλόμην, ἢ τῆς ἐπὶ
 σοὶ τέρφεως, ἧς ἀπολαῦσαι προὔθεμην, παντάπασιν ἐκπεσεῖν. 45
 κάλλιστον δ' ἂν ἐμοὶ τῆς ἀποστολῆς αὐτοῦ τοῦτο γένοιτο, ὅτι
 γε ἐπανελθὼν ἀφ' ὑμῶν, ἅτε δὴ πολλὰ τῶν ὑμετέρων ἀριστευ-
 μάτων ἂ μὲν αὐτὸς θεασάμενος, ἂ δὲ καὶ διεξιόντων ἀκούσας,
 καὶ πλήρει τῇ νηὶ τῶν καλῶν τούτων ἀγωγίμων ὡς ἡμᾶς
 ἀφικόμενος καὶ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν ἔσται τὰ σὰ διηγού- 50
 μενος· καὶ διηγήσεται δὴ πάντων μὲν τῶν δεῦρο πρὸς ὑμῶν
 ἐρχομένων μοιμιώτερον, πάσης δ' ἐπιστολῆς διεξοδικώτερον.
 κἀγὼ τηνικαῦτα, ἡνίκα μὲν ἂν ἐν χρηστοτέροις τύχῃ διαγινώ-
 μενος, προσθήκη τῆς εὐθυμίας καὶ τὰ περὶ σοὶ μοι διηγήματα 55
 δέξομαι· ἡνίκα δ' ἂν ἐτέρως ἐνδέχεται, ἀλλὰ τῇ γε τῶν τροπαίων
 τῶν σῶν ἀκροάσει τὴν ψυχὴν πρὸς εὐθυμίαν μεταβαλῶ καὶ
 ἡδίων ἔξω. οὕτως οὐκ ἔστιν ὅτε οὐκ ἐπὶ τοῖς σοῖς ἡσθήσομαι
 κατορθώμασι· πάσχω γὰρ ἔργω ἐπὶ σοὶ τοῦτο καὶ, μὴ με λόγον
 ἄλλως νομίσης λέγειν — οὕτω γὰρ μοι γένοιτο καὶ τῆς θείας
 εὐφροσύνης μὴ ἐκπεσεῖν —, διαχέομαι τὴν ψυχὴν καὶ λέγων καὶ 60
 ἀκούων τὰ περὶ σοῦ καὶ κατ' ἑμαυτὸν αὐτὸς ἀνελλίτων ἐπὶ
 τῆς μνήμης· τοῦτο δὲ πόθεν ἐτέρωθεν εἴποι τις ἂν προσεῖναι
 μοι, ἢ ἐκ τοῦ σφόδρα σε τὸν ἄξιον φιλεῖσθαι φιλεῖν; καὶ γὰρ
 εἴ μοι καὶ τοῦτο πιστεύειν ἔχοις, εἰ μὴ τῆς σῆς ἐγενόμην φιλίας,
 οὐδ' ἂν ἔγνων ἐκ τῶν νῦν γε ἀνθρώπων, τίς ἐστιν ἡ φιλία, 65
 ἀλλ' ὄνομα μόνον ὑπελάμβανον ἂν αὐτὴν εἶναι, πράγματος
 ἔρημον. ἀλλὰ ταύτην σὺ μόνος ἐφ' ἡμῶν ὑφειστώσασαν ἀπέδειξας,
 καὶ σοὶ τῶν τε ἄλλων καὶ ταύτης ἕνεκα καὶ τρις καὶ τετράκις
 καὶ ὁσάκις ἂν τις ἀριθμεῖν δύνηται χάρις· καὶ εἴη σὲ μὲν
 ἐπεστράφθαι πρὸς θεὸν καὶ τὰς ἀρετάς, τὸν θεὸν δὲ πρὸς σέ· 70

⁴³ νενίκηκα VM ⁴⁰ πλήρη V ⁵⁰ νομήσεις V ⁶⁴ ἔχεις, οἱ supra ei
 eadem man. L ⁶⁸ καὶ τρις om. V

καὶ μὴ σταίης διὰ βίου συνῶν κατορθώμασι· τοσοῦτον γὰρ ἴσθι, ὡς ὅτι ἂν εὖ πράττης, κάμου τοῦτο βουλομένου εὖ πράξεις ἐκάστοτε: —

π'

ΤΩΙ ΑΤΤΩΙ

Θαυμάσεις ἴσως δύο δι' ἐνὸς δεχόμενος τὰς ἐπιστολάς· οὐδὲ γὰρ νομίζεται γε τὸ πρᾶγμα, οὐδὲ πολιτευόμενον φαίνεται.
 5 ἄλλ' ἔμου τὴν αἰτίαν ἐκθεμένου τῆς ἐπὶ τῷ θαύματι πάντως διατριβῆς ἀποστήσῃ. καὶ ἦν ἄρα τὸ αἴτιον, ὅτι περὶ ἡ μὲν πρὸς ὑμᾶς ὁδὸς μία καὶ ὁ ἀποστελλόμενος παῖς εἷς· ἄλλ' οὗτος δις ἀφ' ἡμῶν ἐξελήλυθεν. οὐκ ἔδει τοίνυν τοῦτον δις ἐξιόντα μίαν κομίζειν ἐπιστολήν, ἀλλ' ἰσαριθμούς ταῖς ἐξελεύσεσιν· εἰ
 10 γὰρ τοι καὶ τρεῖς καὶ τετράκις ἐξῆλθε, καὶ τρεῖς ἂν καὶ τέτταρας ἑμαυτὸν ἐγὼ τὰς ἐπιστολάς εἰσπράξας σοι ἔπεμψα. καίτοι σύγε ἐπαναλαμβάνων ἔρεῖς· τί ποτε τοῦτο τὸ αἴτιον; πῶς εἰς μίαν ὁδὸν ὄγε εἷς δις ἐξελήλυθεν; ἢ που τοῦτο καὶ αἰνίγματι παραπλήσιον καὶ τοῦ περὶ τὰς δύο ἐπιστολάς θαύματος μᾶλλον παρα-
 15 δοξότερον καὶ λύσειν τὰ τῆς ἀπορίας ἡμῖστα ἔλαβε, μᾶλλον μὲν οὖν καὶ ἐπίτασιν; οὐκοῦν ἀκούοις ἂν καὶ τὸ αἰνίγμα; ἢ ψατο τῆς πρὸς ὑμᾶς φερούσης ὁ παῖς μεθ' ὄσης ἂν εἴποι τις ἠδονῆς· κἀγὼ τοῦτον — καὶ γὰρ πρὸς σέ, τὴν φίλην κεφαλὴν, ἀφίξεσθαι ἔμελλε — παρέπεμψα μέχρι τινός· καὶ γὰρ ἐπειδὴ μὴ πᾶσαν
 20 τὴν πρὸς ὑμᾶς ὁδὸν εἶχον ἀνύειν, τὸν γε τρόπον τοῦτον τὸν ἑμαυτοῦ παρεμυθησάμην ὅσον ἐξῆν ἔρωτα καὶ πολλὰ τούτῳ γε ἐνετειλάμην πλείστας ὄσας καὶ μεγίστας μοι τῶν σῶν κατορθωμάτων διηγήσεις ἐπανιόντα κομίσαι. καὶ θαῖττον — ἵνα δὴ καὶ θαῖττον εὐφραίνωμαι — τρίτη μετὰ τοῦτο παρῆν· καὶ ὁ παῖς
 25 ὑποστρέφων ὄρατο, καὶ τις παρέσθη τὴν ἐκείνου μοι ἀγγέλλων ἐπάνοδον. ἐγὼ δ' αὐτίκα οὐκ ἔστιν ὅτι τῶν χαλεπῶν οὐκ ἐπὶ νοῦν ἐβαλόμην· καὶ ὑπάπτεισα μὲν πολλά, βούλομαι δὲ νῦν λέγειν οὐδέν· αὔραι καὶ γὰρ φέροειεν πονηρὰν πᾶσαν κληδόνα. εὐθύς οὖν ἐπὶ τὴν πύλην τὴν αὔλειον ἐφερόμην, κατέχειν γὰρ
 30 ἑμαυτὸν οὐχ οἴοντε ἦν. καὶ πρὶν τὸν παῖδα καλῶς ἰδεῖν, τῆς ὑποστροφῆς τὸν λόγον ἠρώτων, θόρυβον τῆς ψυχῆς ὅσον ἂν

αὐτὸς εἰκάσαις ἐχούσης· καὶ γὰρ κἀνταῦθα οἴγε τῆς ὄρας
 ἐκείνης πρὸς τοῦμὸν ἀτενίσαντες πρόσωπον οὐκ ἀσαφῆ σημεῖα
 ἐν αὐτῷ τῆς περὶ τὴν ψυχὴν ἐνεῖδον συγχύσεως. τοῦ δὲ μηδὲν
 δεινὸν εἶναι ἢ γερονέναι φήσαντος πλὴν τοῦ τὸν ἡμίονον, ᾧπερ 35
 ἐπαχεῖτο, κακῶς ἔχειν οὐλῆς τινος αὐτῷ παλαιᾶς ἀναξασάσης
 καὶ τινων ἀναφύτων ἰόνθων, ὡς μηκέτ' αὐτῷ τὰ γε εἰς ὑμᾶς
 εἶναι πορευσίμα, τότε δὴ τότε πρὸς ἑμαυτὸν ἦλθον καὶ οὐκέτι
 ἀχλὺν ἔχοντα, ὡς μικρῷ πρόσθεν, ἔβλεπον τὸν ἄερα.

ἀλλὰ καὶ τοῦτο δυστυχεῶς ἐνομιζέτο πάλιν καὶ τινος ἐπήρεια 40
 βασκαίνοντος δαίμονος, εἶγε μὴτ' αὐτῷ μοι ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς,
 μὴθ' ἕτερον ἀποστεῖλαι προῦχώρησε. καὶ δὴ παντάπασιν ὑμῶν
 ἐκκρουσθήσομαι. ἀλλὰ τὸ σὸν φίλτρον πρὸς ἐτέρας αὐθις τὸν
 νοῦν ἠρέθιζε μηχανάς· καὶ μεμηγάνηται πάλιν, ὅσον ὁ καιρὸς
 σχεδιάζειν ἐδίδου· καὶ πέμπεται πάλιν ὁ παῖς, χερσὶν ἰατρῶν 45
 παρ' ἡμῖν καταλιπὼν τὸν ἡμίονον — ὃν ἐβουλόμην, εἶγε πρὸς
 ὑμᾶς ἀφίκοιτο, τὸν μὲν μεῖναι παρ' ὑμῖν, ἐμὲ δέ, εἶγε χροῆ, καὶ
 ἵππου δεσπότην εἶναι, ἀλλὰ μὴ τούτου γε. καὶ γὰρ, ἵνα τού-
 του βραχὺ σὺν παιδιᾷ καταδράμω, τοσαύτης αὐτῷ μέτεστι τῆς
 προφότητος, ὥστ' οὐκέτι προῶν, ἀλλὰ νωθρότατον ἀναγκάζομαι 50
 λέγειν. ἔπειτα γὰρ ἀπὸ ἑντῆρος ἐλκόμενος οὐδαμῶς· βαδίζει
 δὲ μὴ συγχοῦ τοῦ κέντρον παρόντος οὐδ' ὅτιοῦν· κἀν ὀλίγον
 βαδίση, ἄρτι κατακλυσμοῦ τινος ἐκδῦναι δοκεῖ, οὕτω μυρῖος
 ἰδρωῶς αὐτοῦ καταχεῖται. ἔδησέ τις, ἂν οὕτω τύχη, πρὸς τοῖχον·
 ὁ δ', ἂν μὴ τὰς ἡνίας ἀντιβάς ἀπορρήξῃ, οὐδὲν οἶεται γενναῖον 55
 πεποικμέναι, κἀνταῦθα μόνον ἐστὶν ἀλκιμώτατος, ἐν ᾧ ζημίας
 ἐστὶν αἰτιώτατος. καὶ πρὸς τούτοις ἀποβήση τε τούτου καὶ
 αὐθις ἀναβήση, οὐκ ἔνθαπερ αὐτὸς ἐθελήσεις, ἀλλ' ἔνθα ἂν
 τοῦτον ἢ νωθρότης ἀγαροῦσα στήσῃ, ὡς τινα χαλκοῦν, ἀλλ' οὐ
 σάρονιν· τούτοις ἀεὶ σύνεστι. καὶ νῦν μὲν τὰ χείριστα πάντων 60
 ἠνίασεν, ἀπαγορεύσας τό γε καθ' αὐτὸν τὴν ὡς ὑμᾶς ὀδὸν
 τῷ παιδί.

ταῦτα δὲ λέγω, οὐχ ἵνα τις τὰ πρὸς ἀλλήλους ἡμῶν μὴ
 γνώσκων τὸ σὸν δῶρον οἰηθείη με ψέγειν — ἄπαγε· οὐχ οὕτως
 ἐπὶ τοῖς σοῖς ἔγωγε διατίθεμαι —, ἀλλ' ἵνα σὺ μικρὰ γοῦν γε- 65
 λάσης, ὁ ταῖς ὑπὲρ ὅλης τῆς Ἀσίας φροντίσι σύννουν σαντὸν
 παρέχειν τοῖς ὀρωσίν ἀναγκάζόμενος. καὶ δὴ γέλα τοῦ φίλου

³² ἐχούσης om. VM ³⁴ συγχύσεως V ³⁶ ἐποχεῖτο L ⁴² προῦχώρησεν VM
⁵⁵ οὐδ' ἂν V ἀστεῖον τοῦτο ὄλον in margine L ⁵⁹ τοῦτον om. V

μέτρια παίξαντος· καὶ χαῖρε· καὶ τῶν κατ' εὐχὴν πάντων ἀπό-
 λανε, πάλιν γὰρ σε προσαγορεύω καὶ πάλιν ἐπεύχομαι καὶ οὐκ
 70 ἔστιν ὅτε τούτου γε στήσομαι: —

πα'

ΤΟΙΣ ΕΝ ΤΩΙ ΚΡΙΤΖΩΙ ΜΟΝΑΖΟΥΣΙΝ

Ἐμοὶ τῆς καθ' ὑμᾶς μονῆς τοσαύτη τις ἐντέτηκεν ἔφεσις
 καὶ οὕτως ὑπὸ τῶν τὰ ταύτης διεξιόντων πρὸς αὐτὴν ἀνεπτέ-
 5 ρωμαι, ὥστε φραυλόν τι τὰ ἐνταῦθα πάντα πρὸς αὐτὴν ἠγήμαι·
 καὶ εἰ μὴ μοι τὰ πράγματα ἐμποδῶν ἴστατο, πολλοῖς ἂν θαῦμα
 παρέσχον, ὅπως ὄξυς ὁ πρὸς ὑμᾶς μοι δρόμος ἐγένετο. τίνος
 γὰρ ἂν ἐτέρου μοναχός τις ὦν δικαίως μᾶλλον ἐπιθυμήσειεν,
 ἢ τοιαύτης μονῆς; καθ' ἣν ἀρετὴ καὶ μελετᾶται καὶ κατορ-
 10 θοῦται· καὶ κοσμικὸς ἅπας αὐτῆς ἀπελήλαται θόρυβος· καὶ
 ἀδελφότητος ἀρμόζεται σύμπνοια· καὶ ἐν παντί, ὅτι ἂν κατ'
 αὐτὴν ἐνεργῆται, τύποις ἀρετῆς διαφαίνεται καὶ διδάσκεται· καὶ
 ἥς οἱ οἰκήτορες ὑψηλὸν μὲν τὸ κλέος πάντοσε διαπέμπονται,
 ταπεινὸν δὲ τὸ φρόνημα ἔχειν καθ' αὐτοὺς ἀξιοῦσιν — ἔω γὰρ
 15 λέγειν, εἰ τὸν προιστάμενον ἀρετῆς φέρει παράδειγμα καὶ πόνων
 ἀσκητικῶν καὶ τοιοῦτον, ὡς κατ' ἐκλογὴν ὑπὸ τῶν ἀρχομένων
 εἰς τὴν ἀρχὴν αἰρεθῆναι, καὶ ἐκόντων τῶν ὑποτασσομένων
 ἐπιστατεῖν· ὅπερ ἢ οὐδαμοῦ τις ἂν ἐν τοῖς ἐφ' ἡμῶν εὗροι
 καιροῖς, ἢ σπανιώτατον.

20 ταῦτά με πάντα καὶ τούτων πλείω καὶ οὐδ' ὀτιοῦν εὐτε-
 λέστερα πρὸς ὑμᾶς ἔλκει. καὶ μακαρίζω μὲν ἑμαυτὸν τῆς ἐπι-
 θυμίας, ταλανίζω δὲ τῆς ἀποτυχίας. γένοιτο μὲν οὖν μοι ταῖς
 ὑμετέραις εὐχαῖς λαβέσθαι ποτὲ τῆς ἐφέσεως, τὸ δὲ νῦν ἔχον
 μηχανὴν εὖρον μέτρια γοῦν κουφίσαι μοι τὸν ἔρωτα διὰ τοῦδε
 25 μοι τοῦ παιδός· ὃς πρὸς τὸν δεῖνα ἀποσταλεῖς οὐδὲν ἤττον
 καὶ πρὸς ὑμᾶς πέμπεται, ἵν' ὑμᾶς τε καὶ τὴν μονὴν ἱστορήσῃ,
 καὶ ἐπανελθὼν γράμματά τε πρὸς ὑμῶν καὶ ὑμετέρας εὐχὰς
 μοι κομίσῃ· καὶ τὰ γε ἱστορηθέντα διηγούμενος τὸν γοῦν τρό-
 πον τοῦτον εὐφραίνειν με δύνηται: —

LXXXI ² μονάζουσι VM ⁵ τι om. V ⁸ ἂν om. V ¹¹ ἀδελφότης V
 13 οἷς pro ἥς VM ²⁶ τὲ om. VM

πβ'

Βραχύτης ἐπιστολῆς οὐ βραχύτητα πάντως φιλίας κατηγορεῖ, ἀλλ' ἦτοι καιροῦ στενοχωρίαν, ὅς οὐκ ἐδίδου πλείονα γράφειν, ἢ πλῆθος φιλίας μάλιστα, ἢ καὶ τὰ μακρὰ φιλεῖ 5 γράμματα καὶ τοῖς βραχέσιν ὁμοίως ἀρκεῖται. ἐγὼ δὲ σοι βραχέα γράφων καὶ τὸν καιρὸν αἰτιῶμαι καὶ τὴν φιλίαν· ὁ μὲν γὰρ με πλείω σοι βουλόμενον ἐπιστέλλειν εἰς τι περιέσπασεν ἕτερον· ἢ δὲ καὶ ὀλίγα ἔφησεν ἐπιστεῖλῃς, οὐδὲν ἦττον ὁ φίλος φίλος 10 μενεῖ ἀπὲρ τοῖς μικροῖς ὡς ἐπὶ μεγάλοις ἡσθήσεται. ὑγίαινε τοίνυν, φίλτατε, καὶ εὐθυμῶν διαγίνου· καὶ ἡμῶν μέμνησο· καὶ γὰρ καὶ ἡμεῖς σου μεμνήμεθα· καὶ τὸν Ἰωάννην ὅπως ἂν θάττον ἐπανέλθοι πρὸς ἡμᾶς ποίει: —

πγ

ΤΩΙ ΚΥΡΩΙ ΙΓΝΑΤΙΩΙ

Ἐγὼ τῆς ὑμῶν ὁσιότητος ἀειδήποτε μεμνημένος οὐδὲ νῦν πρὸς τοὺς αὐτόθι διαπέμπων ἐπιστολὰς ταύτης ἐπελαθόμεν· καὶ γὰρ τοι καὶ πολλάκις αὐτὴν ἐν τοῖς πρὸς ἑτέρους γράμμασι 5 προσηγγόρευσα. ἐμοὶ γὰρ ὡσπερ ἡδὺ καὶ ἐπέραστον ὁμιλεῖν καὶ συγγίνεσθαι σοι κατ' ὄψιν, ὃ τοῦ θεοῦ ἀνθρώπε, οὕτω καὶ τὸ μεμνηῆσθαι καὶ τὸ προσαγορεύειν ὠφελείας αἴτιον ἐμαντῶ συναισθάνομαι· ὡς γὰρ ὁ Δαβὶδ φησιν, ἐμνήσθην τοῦ θεοῦ καὶ 10 ἠυφράνθην, οὕτω καὶ τῶν θείων ἀνδρῶν ἡ μνήμη καὶ εὐφροσύνην τὴν ἐν πνεύματι καὶ ὄνησιν οὐ μετρίαν πέφυκεν ἐμποιεῖν· ἅμα γὰρ τῇ τούτων μνήμῃ καὶ ἡ συνοῦσα τούτοις ἀρετὴ συνεισέρχεται· ἀρετὴ δὲ πρὸς θεὸν διαβιβάζειν οἶδε τὸν νοῦν. οὐκ ἄρα μάτην ἐλέγετο, ὡς τὸ τῶν θείων ἀνδρῶν μεμνηῆσθαι τοῦ 15 θεοῦ μνημονεύειν ἐστὶ παραπλήσιον. διὰ ταῦτα τοίνυν καὶ αὐτὸς καὶ ἐπὶ νοῦν ἀεὶ φέρω σε, τιμία μοι κεφαλή, καὶ προσαγορεύω δι' ἑτέρων πολλάκις· καὶ νῦν δὲ διὰ τῶν πρὸς σὲ τῶνδὲ μοι γραμμάτων ἐν τούτῳ μόνον αἰτούμενος παρὰ σοῦ,

LXXXII ³ βραχύτης V ¹⁰ τοῖς ante μεγάλοις VM LXXXIII ⁹ Psalm. (Asaphi, non Davidis) LXXVII 3

τὰς σὰς τιμίας εὐχὰς καὶ θεὸν πείθειν ἐπισταμένης, καὶ ὄν
 20 τρόπον ἔμοι διὰ παντὸς ἢ σὴ μνήμη συμπέφυκεν, οὕτω καὶ σὲ
 μὴ διαλείπειν μνημονεύειν ἔμοῦ πρὸς τὸν κύριον ἐν ταῖς πρὸς
 αὐτόν σου ἐντεύξεσιν: —

πδ'

ΤΩΙ ΦΙΛΗΙ ΚΥΡΩΙ ΜΑΝΟΥΘΑ

Ἄλλ' ἐμέγε οὐδέεις πιγκέρονης κεκίνηκεν ἐπιστεῖλαι σοι,
 βέλτιστε· οὐδ' οὕτω τις δεῦρο παρ' ὑμῶν ἀφίκετο πιστεύεσθαι
 5 ἄξιος, ὡς ἐνθένδε πρὸς ὑμᾶς ὁ τῶν καθ' αὐτὸν οὐδενὸς οὐθ'
 ὕστερος τὴν ἀρετὴν οὐτ' ἴσος πιγκέρονης διέβη. δι' ἃ δὴ καὶ
 εἰκότα πεπρόραχμεν καὶ ἀμφοτέροι· αὐτὸς τε φθάσας ἐπιστεῖλας,
 κἀγὼ μήπω πρότερον εἰς τοῦτ' ἀφικόμενος. σὺ μὲν γὰρ ἔχεις,
 ᾧπερ ἂν δοίης πίστιν περὶ ἐμοῦ, κἀγὼ δὲ τῶν σῶν οὐκ ἀνή-
 10 κοος μὲν, ἄλλη δ' ἄλλων ἐστὶ γλωσσοσα κατὰ τὸν ποιητὴν. εἶδον
 μὲν οὖν ἠδέως σου τὴν ἐπιστολὴν καὶ καλὴν ἔφην εἶναι· σὲ
 δ' οὐπω γινώσκειν οἴοσθε γίνομαι. εἰ δὲ καὶ τοῦτο γένοιτό
 μοι παρὰ τοῦ χρόνου, τότε σε καὶ κρίνας φιλήσω καὶ τοῖς
 ἀρίστοις ἐγγράψω· νῦν δὲ σε τρόπον ἕτερον ἔχω φιλεῖν, ὅτι
 15 πᾶσαν νέμεις τῷ πιγκέρονι τῶν ἐπαίνων τὴν μοῖραν, καλῶς γε
 ποιῶν καὶ ὡς ἀνδρὶ λόγου καὶ παιδείας ἐμπείρω προσῆκεν.
 εἰς τί γὰρ ἂν ἄλλο τοῖς λόγοις σαντοῦ χρῆσαι, εἴγε ἀρετὴν
 μὴ θαυμάσης; μηδὲ ζηλωτὸν δι' ἐπαίνων τὸ καλὸν ἀποδείξῃς;
 καὶ γὰρ στρατηγὸν ἄνδρα θαυμάσεις, οἷος ἴσως μὲν γέγονεν
 20 ἢ γενήσεται, νῦν δ' οὐκ ἂν εὖροις. ἀλλ' ἵνα μὴ σε πλεονεκτῶ
 γράφων μακρότερα ἂν ἐπέστειλας, τοῦτό σοι μόνον νῦν δύνα-
 μαι λέγειν· θαυμάσεις λόγον; κἀγὼ φιλεῖς ἀρετὴν; κἀγὼ ἂν
 ἐπιγινῶμέν ποτε ἡμᾶς αὐτοὺς ἐν ἀλλήλοις, ὡς ἐν ἐσόπτροις,
 οὐδὲν ἂν γένοιτο τῶν ἀπάντων ἐμποδῶν ἡμῖν στήναι δυνά-
 25 μενον, ὡς μὴ σὲ πάντως ἐμέ, καὶ ἐμέ σὲ καθεστάναι: —

πε'

ΤΩΙ ΜΕΛΧΙΣΕΔΕΚ

Σὺ δὲ ᾧ με τοιοῦτον εἶναι φιλόσοφον, οἷον μὴ καιρὸν
 εἰδέναι κρίνειν καὶ πράγματα; καίτοι πῶς ἂν τις ἠλέγχθη μὴ ᾧν

LXXXIV ⁶ ἴσως LM, ο supra ω ead. man. L ⁷ εἰκόνα V ¹⁰ Hom
 B 804 ¹² γίνοιτο V ¹⁸ θαυμάσεις VM ἀποδείξεις LVM

φιλόσοφος, ἢ πᾶσι καιροῖς καὶ πράγμασιν ὁμοσε χωρῶν καὶ 5
 μηδὲν οἰόμενος λέγειν τὸν μάλιστα πάντων φιλοσοφήσαντα τὰ
 ἀνθρώπεια Σολομῶντα; ὃς ἐκάστῳ πράγματι ἐρμύζοντα καιρὸν
 ἐφιστάνει. ἀλλ' εἰ καὶ φιλοσοφίας ἕτερον εἶδος ἐν ἐμοὶ βλέπειν
 ἐθέλεις, ἄθροει τὴν ἐμὴν καρτερίαν, ἣν οὐκ ἔξω καρτερώ τῆς
 κατὰ ψυχὴν ἀλγηδόνης ἀνθρώπος· ὅς, ὃν μίνον τῶν ἄλλων ἀν- 10
 θρώπων πνέω, τὸν πιγκέρην — καὶ αὐτὸς ἀναπηδήσας ἐρεῖς —
 οὐχ οἴοσθε γίνομαι βλέπειν καὶ μέτριά γε τούτῳ συνεῖναι καὶ τῆς
 ὀμιλίας τοῦ ἀνδρός ἀπολαύειν· λέγω δὲ καὶ τῆς σῆς. καὶ γὰρ
 καὶ τὸ σὸν ἐν τοῖς μεγίστοις ἐμοὶ καὶ τιμιωτάτοις, ὡς οἴσθα,
 κεῖται. εἰ δὲ σὺ τὸ μετ' ἀλγηδόνης καρτερεῖν οὐ λέγεις φιλόσο- 15
 φον — φιλοσοφεῖν γὰρ ἔστι τὸ τῆς ψυχῆς ἀθυμίαν πᾶσαν ἀπο-
 κλείειν —, ἀλλ' οὐ δήπου πρὸς ὑμῶν εὐθύνησθαι ὄφειλον, ὧν
 περὶ τὸ φίλτρον φιλοσοφεῖν οὐ γίνομαι δυνατός· πλὴν ἀλλ'
 ἐγὼ τὴν ὡς ὑμᾶς ὀδεῦσαι προθέμενος, ἐπέπερ ἀπέτυχον, δεύ-
 τερον ὃ φασὶ μετῆλθον τὸν πλοῦν. καὶ δὴ τὸν ἐμὸν ὡς ὑμᾶς 20
 ἀπέστειλα παῖδα, ἔμψυχον ἐπιστολὴν μετὰ πολλὰς τὰς προλαβού-
 σας ἀψύχους, ἵν' ἅμα μὲν ὑμῖν τὰ ἡμέτερα, ἅμα δὲ ἅμοι τὰ
 καθ' ὑμᾶς αἰθῆς ἐπανιῶν διηγῆσαιτο, ὅσα δηλαδὴ μῆκος ἐπιστο-
 λῆς οὐκ ἂν χωρεῖν οἴοντε γένοιτο. δέδοται δ' αὐτῶ καὶ πρὸς
 τὸν ὁμοτίμον ὑμῖν φίλον, τὸν Σκουτέρον, ἐπιστολή· οὐδὲ γὰρ 25
 ὀλιγόρως ἔχω καὶ τὰ κείνου μαθεῖν ὡς ἔχει — ἔχει δ', ὦ
 θεέ, πάντων κάλλιστα καὶ ὡς ἂν ἡμεῖς γε εὐξαίμεθα —
 σὸν δ' ἂν εἴη διαθέσθαι, εἴτε δεῖ καὶ τὸν Ἰωάννην ὡς ἐκεῖνον
 ἐλθεῖν, εἴτε μόνα πεμφθῆναι τὰ γράμματα· ὃ γὰρ αὐτὸς ἐπὶ
 τούτοις αἰρήσῃ, οὐδ' ἐμὲ φεύγοντα τὸ τοιοῦτον ἂν ἴδοις. 30

ὁ δὲ Νικόλαος τῷ πάνυ θερμοῦ πρὸς τὴν μοναδικὴν ἔρωτι
 πρόσθεν μὲν εἰς τὸν Εὐξείνιον πόντον ἀπῆρεν ἀκριβεστέραν ἴσως
 τῆς καθ' ἡμᾶς ἐκεῖθεν πολιτείας ἐμπορευσόμενος· μὴ χωρησάν-
 των δ' αὐτῷ κατὰ σκοπὸν τῶν πραγμάτων νῦν ἀναμνησθεῖς, ὡς
 ἐν Αἰγύπτῳ πάλαι τὰ τῆς ἄκρας μοναδικῆς διέλαμψέ τε καὶ 35
 ἦνθησε, δεῖν ἔγνω πρὸς Ἀλεξάνδρειαν πλεῖν ἀκακεῖθεν ταύτην
 εὐωνότερον πρῖασθαι· τῆς γὰρ ἡμετέρας ἀπέγνω παντάπασι.
 πότερον μὲν οὖν αὐτῷ γενήσεται εἴτ' ἀπελθεῖν, εἴτε καὶ μὴ, ἐν
 ἀδήλοις κεῖται· σοῦ δὲ δι' ἐμοῦ δεῖται μὴ κατεπελγεῖν αὐτὸν

LXXXV ὁ λέγειν μάλιστα τὸν om. L ⁷ Ecclesiastes III ¹⁴ μεγίστης V
²⁶ ἔχει δ' V ²⁷ θεῖ L θεῖ VM ²⁷ εὐξαίμεθα L ²⁸ δὴ pro δεῖ V ³⁷ παντά-
 πασιν VM

40 τὸ ληφθὲν ἀποδοῦναι — οἶσθα πάντως, ὃ λέγω —, ἀλλὰ
 φιλανθρωπῶς ἀνασχέσθαι, μέχρις ἂν ἱκανὸς γένηται ἀποτίσαι,
 ὡς νῦν γε πρότερον ἂν μοναχὸς γένοιτο, ἢ ἀποδοίῃ. καίτοι τί
 φοβερώτερον αὐτῷ τοῦ μονάσαι; ἐγὼ δὲ συμβουλευσαίμ' ἂν,
 φίλη κεφαλή, μήτε νῦν, μήθ' ὕστερον ἀπαιτῆσαι τι τοῦτον.
 45 καὶ γὰρ καὶ αὐτὸς ἐρεῖς μὴ χρῆναι τὰ τῷ θεῷ διδόμενα ἀπαι-
 τεῖν. σὺ δ' οὐκ ἀνθρώπῳ δέδωκας, ἀλλὰ τῷ θεῷ, κἀκεῖνος δὲ
 ψευδόμενος καὶ τὰς ὑποσχέσεις μὴ στέργας οὐ σοὶ πάντως
 ἤμαρτεν, ἀλλὰ τῷ θεῷ, μηδὲ μεμφόμενοι τοῦτον ἔπειτα τὴν
 αὐτοῦ μιμησώμεθα κακίαν τε καὶ ἀναισθησίαν. γένοιτο δ' ἂν
 50 καὶ ἄλλως ἡμῖν οὐ σεμνὸν πρὸς πολλοὺς διαβοηθέντος τοῦ
 πράγματος. οὐ γὰρ χρέους ἀπαίτησιν τοῦτό γε φήσουσιν, ἀλλ'
 ἥτοι θείων ἀναθημάτων καθαίρεσιν, ἢ χρημάτων ἀλλοτριῶν
 ἀφαίρεσιν· τὸ δὲ καὶ μηδὲ πενίαν σαυτοῦ προβαλέσθαι σε
 δύνασθαι, δι' ἣν εὐπρόσωπά σοι τὰ τῆς ἀπαιτήσεως ἂν ἐγένετο,
 55 πόσον οἶει τῇ ἐμῇ βουλῇ συνεισφέρειν; πείσειε δ' ἂν σε πάν-
 τως καὶ τὸ σχῆμα ὃ περικίεις καὶ ὃ μεταδιώκεις ἡσύχιον
 ἡσυχάσαι καὶ πρὸς τοῦτο μετὰ τῶν ἄλλων· ἐγὼ δὲ καὶ τὴν
 φήμην εὐλαβοῦμαι τῆς σῆς ἀρετῆς, μήποτε τινες εἴποιεν, ὡς
 ἄρα πρὸς χρυσὸν οὐδ' ἀρετὴν ἀποφθαλμεῖν ἔχει δύναμιν·
 60 οὐδὲ γὰρ εἴσονται, ὡς οὐδὲν τοῦτου σοι μέτεστιν· οὐδ' ὅτι
 γε οὐκ αὐτός, ἀλλ' ὁ διὰ σοῦ δοὺς ἀπολήφεται· ἐμοὶ δὲ τνη-
 καῦτα τί ἂν γενέσθαι δόξειεν ἕτερον, ἢ τὸν οὐρανὸν ὅλον μοι
 συμπεσεῖν; ταῦτα ἐγὼ μὲν συμβουλεύω· σὺ δ' εἰ μὴ ποιή-
 σεις, βουλήσῃ πάντως ἐμὲ μάτην ῥητορεύοντα ἀπελέγξαι. ἔρρωσο
 65 καὶ μέμνησο τοῦ μεμνημένου: —

πς'

ΤΩΙ ΑΥΤΩΙ

Ἡδὺ μὲν ἐμοὶ πρὸς ὑμᾶς ἀφικέσθαι, οὐδὲν δὲ ἤττον καὶ
 πρὶν ἐλθεῖν περὶ τοῦτου πολλὰ μιν γράφειν. καὶ μοι τὸ μὲν
 5 πρότερον εὐχῇ πάσῃ συνήπται, τῷ δευτέρῳ δὲ ψυχαγωγεῖν
 ἕμαντὸν ἕως οἷόςτε γίνομαι. ἀλλὰ τὸ μὲν μέχρι τοῦδε τοῦ
 χεμιῶνος ὑμεῖς καὶ τὸ πρὸς ὑμᾶς φίλτρον εἰς Ἰωνίαν ἔλκειν
 ἡδύνασθε, τὸ δ' ἐντεῦθεν καὶ ἡ τοῦ κλίματος θέσις καὶ κράσις

⁴² γε om. V ⁵³ καὶ iterum post μηδὲ sed supra scriptum V LXXXVI ³ δὲ
 om. V ⁶ τοῦδε om. VM

μετακαλείται. οὐ γὰρ ἔτι τὸ τῆς Θοράκης ἐπώνυμον ἀρκῶ
 πνεῦμα φέρειν, οὐδ' ἔτι τῶν ἐπαινούντων εἰμι τὸν χειμῶνα· 10
 καὶ μαίνεσθαι μοι δοκῶ τοὺς τὰς νιφάδας σὺν ἡδονῇ κατιούσας
 ὀρεῶντας. καὶ γὰρ πολλοὶ τῶν ἐνταῦθα καὶ τὰς ἐσθῆτας ἂν
 αὐτοῖς ἴδοιεν ἀσμένως λευκαιομένας· καὶ εὐαγγέλια πρὸς ἀλλή-
 λους φοιτᾷ παιδιαῖς κεκραμένα καὶ γέλωσι, ὅτι χιῶν κάτεισι.
 καὶ δακτύλοις μὲν τὸ πρῶτον, εἶτα δὲ σπιθαμαῖς καὶ τοῦ δεινοῦ 15
 προκόψαντος κοντοῖς τὸ βάθος τῆς πεσοῦσης χιόνος μετρεῖται·
 ὡς που καὶ τὸν Νεῖλον ἀνιόντα φιλοῦσι μετρεῖν Αἰγύπτιοι
 πήχουσι. ἔστι δὲ που καὶ τῶν γεωργικωτέρων, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν
 κουφοτέρων ἀκούειν, ὡς μέγα τι τὸ χιόνος ὄφελος ταῖς ἀρούραις
 καὶ κοπρία τὴν δύναμιν παραπλήσιον. μέγας μὲν οὖν ὄλεθρος, 20
 φαίην ἂν ἔργωρε, καὶ ἀρούραις καὶ σώμασι καὶ φυτοῖς καὶ χρόνῳ
 μόνον ὀριζόμενος θάνατος. ἢ πῶς Ἀγρυπτος εὐσταχυς καὶ τὰ
 Μαιάνδρου πεδία τοσαύτης ἀφελείας ἔρημα μείναντα;

καίτοι τί τὸν ἄνεμον τὸν καὶ τὴν ὕδατος φύσιν τῷ κρυμῷ
 λυμαινόμενον ἀφείς ἐπὶ τῇ χιόνι τὴν γλῶτταν ὀπλίξω; ἐκεῖνος καὶ 25
 τῷ ὕδατι τῆς παρὰ φύσιν κρυσταλλώσεως αἴτιος, ἐκεῖνος ἀμοὶ
 πολλὰς ἐνέπνευσε συμφοράς. ἠτόνησε μὲν ὁ στόμαχος, ὡς μηδ' ἄπαξ
 τῆς ἡμέρας ληφθεῖσαν τροφήν, ἀκείνην βραχεῖαν, ἱκανὸς εἶναι
 πέττειν, φλέγματος δὲ πολλοῦ καὶ γλίσχρου καὶ οὔκουν εὐδια-
 λύτου τῷ στόματι τῆς κοιλίας ἐπικειμένου· ἢ κεφαλὴ δὲ — 30
 ἀλλὰ πῶς ἂν τὰ κατ' αὐτὴν δεινὰ πάντα σοι διεξέλθοιμι; ὦν
 τὰ μὲν ἤδη πάρεστι, τὰ δ' ἀπειλεῖται. τοσοῦτον γὰρ τῇ ψυχρό-
 τητι τὸ θερμόν, ὅπερ ἔμφυτον ἦν, παρεχώρησεν, ὡς μηκέτι
 μηδὲ δυεῖν ἀρκεῖσθαι καλύπτραιν, ἀλλὰ καὶ διφθέρων προσ-
 επεμβάλλειν, κάπειδαν ὕπνου δέη, καὶ τι τούτοις ἔτερον προσ- 35
 επιτιθέναι. δι' ἃ δὴ καὶ νῦν μὲν ἀλγοῦσιν ὀφθαλμοί, νῦν δ'
 ὀδονᾶται γλῶσσα, νῦν οἰδαίνει παρειά, νῦν διεσσωγένοι δοκῶ
 μοι τὴν κορυφήν καὶ τὸν ἐγκέφαλον ἐκπηδᾶν πρόχειρον εἶναι·
 πάντως πειρᾶσθαι τινος ἀνάγκη πᾶσα δεινοῦ· ἤδη δὲ μοι καὶ
 τῶν μυκτήρων ἄτερος περὶ που μῆνας ἔξ οὐ κατὰ φύσιν τὸ 40
 μὲν ἄδωδες κατάγει. ὦν ἀπάντων τελεσιουργὸν ἢ ψυχρότης· τὸ
 δὲ πάντων ὡς εἰπεῖν σχετικώτατον, ὅτι μηδ' ἐλπίς ἡμῖν χειμῶ-
 νος θεραπευθήσεσθαι. καὶ γὰρ ἐπέχει καὶ χειρᾶς λατρῶν ὁ
 καιρὸς καὶ φαρμάκων δυνάμεις ἀπονεκροῖ, καὶ δεῖ φέρεσθαι τὴν

¹¹ τοὺς om. V ¹² αἰσθητῶς V ³³ τὸ om. V ³⁴ δυοῖν VM ⁴² σχετικώ-
 τερον V

45 ἑαυτοῦ δύμην τὸ πάθος καὶ τὸ κωλύσαν ἂν μηδαμόθεν παρῆναι, μέχρῃς ἂν τὸ φίλον ἕαρ ἡμῖν ἐπιλάμψῃ· καὶ τηρῖκαῦτα παρατάττεσθαι πρὸς τὸ πάθος ἀνάγκη, οὐ μετὰ μικρᾶς καὶ τότε τῆς ἀηθίας, ἢ τοῖς φαρμάκοις ἐγκάθηται.

- ταῦτά με ἀναγκάζει προτροπάδην φεύγειν τοὺς τῆς Θράκης χειμῶνας, ταῦτα βιάζεται πάντων τῶν ἐνταῦθα μεθέμενον χῶρον ζητεῖν, ἔνθα μηκέτι φροντίδα τοῦ κρυμοῦ θήσομαι· ὡς ἐνταῦθά γε οὐκ ἔστιν ὅπως οὐκ ἐντὸς ὀλίγου ἢ οἰχήσομαι γε παντάπασι, ἢ μέγα τι κακὸν καὶ ἀνήκεστον πείσομαι. εἰ τοίνυν δεῖ μὴ πρὸ ὥρας ἀπολέσθαι — καὶ δεῖ γάρ, ὅτι μὴδ' ὥστε
- 55 θανεῖν ἐδημιουργήθημεν —, εἰ καὶ πρὸς τοῦτο διὰ τῆς παλαιᾶς ἀμαρτίας ἠυτομολήσαμεν, δεῖ πάντως καὶ Ἰπποκράτους ἀκούειν καὶ δὴ πολλά τε ἄλλα καὶ πρὸς τούτοις καὶ ὄρην καὶ χῶρον, ὡς ἐκεῖνός φησι, φυλάττεσθαι· ὡς ἐμοὶ βέλτιον δοκεῖ σὺν ὑγείᾳ βιοῦν ὑπερόριον, ἢ ἐπὶ τῆς οἰκείας καὶ θανάτου χείρονα ζῆν
- 60 καὶ εἰ ζῆν ὄλωσ ἐξέσται. πολλοὶ μὲν οὖν φασὶ μοι τὴν Θεσσαλίας μητρόπολιν ἀμείνω πάσης τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς ἔπηλυν ἄνδρα δέξασθαι καὶ πρὸς ὑγείαν μετακομῆσαι καὶ μηκέτ' αὐτῷ συγχωρεῖν εἶναι τὸν βίον ἀβίωτον. καὶ γὰρ καὶ ἀέρον εὖ ἔχειν καὶ γῆς καὶ θαλάττης ἐν ἀρίστῳ ἰδρῦσθαι· καὶ μέντοι
- 65 καὶ βορρᾶν καὶ ἄρκτους ἀσπάξεσθαι πόρρωθεν, ὡς πού μοι καὶ τὸ γεωγραφικὸν ὑφηγεῖται πινάκιον. ἐγὼ δὲ πιστεύω μὲν καὶ τούτοις, ἀλλὰ καὶ τὴν Ἰωνίαν δι' ὑμᾶς ἐπαινω. δοκεῖ μοι δὴ χρῆναι περιμένειν ἢ τὴν ὑμετέραν δεῦρο ἐπιδημίαν — ὅπερ αὐτὸς ποιήσας ἄριστα πεποιηκῶς ἔσῃ, καὶ κατὰ γνώμην ἐμὴν
- 70 καὶ εὐχὴν —, ἢ, εἰ μὴ τοῦτ' ἐξείη, τὴν ἐμὴν πρὸς ὑμᾶς ἄφιξιν — αὕτη δ' ἂν εἴη μετὰ τὰς ἐν ἕαρι φαρμακείας — καὶ τηρῖκαῦτα σκέψασθαι σὺν ἀλλήλοις, ὅτι τε ποιητέον καὶ ὀποτέρωσθε χωρητέον. τὸ γὰρ τοι νῦν ἔχον ταλαντευομένην ἐπ' ἀμφοτέρω φέρω τὴν γνώμην καὶ οὐκ οἶδα, ποτέρωσθε ὄψω.
- 75 τοῦτο μὲν οὖν εὖ διαθεῖη κύριος καὶ δοίη ψυχῇ τε καὶ σώματι τὰ βέλτιστα πάντων βουλευσάσθαι· τοῖς δ' ὑμετέροις γράμμασιν, ἃ τὸν ἀδελφὸν Ἑσαίαν ὡς ἡμᾶς ἐρχόμενον τῆς παρ' ἡμῶν τυρχάνειν φροντίδος ἐκέλευε, καὶ γράμματα ἐκείνου συμπαραγένετο· ἄπερ ἐδήλου μὲν ἐκ Σμύρνης γεγράφθαι, τὸν δὲ
- 80 μέλλειν ἐκεῖθεν εἰς Ῥόδον ἐκπλεῖν, ἐπειδὴ τὸν ἀγιώτατον

⁵⁸ initium aphorismorum respicere videtur Planudcs ⁶⁰ εἰ καὶ V ⁷⁵ θεὸς (θσ') pro κύριος (κσ') VM ⁷⁹ ἐδηλοῦμεν ἐκ V

πατριάρχην Ἀλεξανδρείας ἐπέθετο τὴν ἐκεῖσε στελλόμενον. ὡς
 μὲν οὖν ὁ πατριάρχης οὐχ οἶόσθε γέγονε περαιτέρω Κλαζομενῶν
 ἀναχθῆναι τῶν καταποντιστῶν αὐτῷ τὸν πλοῦν ὑποτεμομένων,
 πρότερον ὑμῖν οἶμαι δῆλον ἢ ἡμῖν γεγονέναι· εἰ δ' ὁ ἀδελφός
 εἰς Ῥόδον ἀπῆρεν, ἴστω συντεμεῖν μὲν τὴν ὡς τὸν πατριάρχην 85
 πορείαν βεβουλευμένος· μακροτέραν δὲ ταύτην οὐ μικρῶ, πολλῶ
 δὲ πεποιημένος καὶ ταῦτα διὰ κινδύνων, οὓς πολλοὺς τίκει τὸ
 πέλαγος. εἰ δ' ἢ περὶ τὸν πατριάρχην φήμη κἀκείνον ἔφθη
 κατασχοῦσα παρὰ τῇ Σμύρῃ, τοῦτ' ἂν εἴη ὅπερ αὐτὸς εὐχομαι·
 πλὴν ὅπη ποτὲ ὦν τυγχάνει τῶν ὑμετέρων συναιρομένων εὐχῶν, 90
 ἐν χειρὶ θεοῦ συντηρεῖσθω· καὶ ἑαυτῷ σφῆξέσθω καὶ τοῖς φίλοις
 ἡμῖν· καὶ μανθανέτω ἢ νῦν ἢ μετὰ μικρὸν δεξαμένους ἡμᾶς
 ὅσα ἐπέστελλεν.

ἂ δ' ὁ καλὸς καὶ ἀγαθὸς Δούκας περὶ τινῶν προβατείων ἐπέ-
 στειλέ μοι δερμάτων, ἅπερ αὐτὸς οὐκ ἔμοι μᾶλλον ἢ τοῖς πειρα- 95
 ταῖς πέπομφας, καὶ ὅσα πρὸς ἐκεῖνον ὑπὲρ τούτων ἀπολελόγγμαι,
 εἰγέ σοι μὴ ἐν παρέργῳ τὰ ἡμέτερα κείται, ἐκ τῶν ὡς ἐκεῖνον
 γραμμμάτων ἔξεστι πάντα μαθεῖν. πρὸς ὑμᾶς γὰρ γράφειν εἶχον
 οὐδέν· οὐδὲν γὰρ οὐδ' ὑμεῖς τούτου χάριιν ἐγράψατε, οἷς ἐκάστοτε
 μετάνοιαν πέμπομεν καὶ αὐθις πέμπομεν: — 100

πζ'

Σὺ μὲν πολλὰς τὰς τῆς πρὸς σέ μοι σιωπῆς ὑποπτεύεις
 αἰτίας· καὶ μέντοι καὶ μεταβαίνεις ἀφ' ἑτέρας ἐπ' ἄλλην, καὶ
 αὐθις αὖ ἐφ' ἑτέραν. καὶ τοῦτό γε ὀρθῶς καὶ ὡς ἂν ἐμοῦ 5
 συμβουλεύσαντός σοι ποιεῖς. τῷ μὲν γὰρ πολλὰς μετιέναι δῆλος
 εἰ τὸ ἐμὸν εἶναι τι παρὰ σοὶ λογίζομενος, τῷ δ' ἐπὶ μηδεμιᾶς
 στήσῃ τὸν λογισμὸν μηδεμίαν πιστὴν ἠγρούμενος· καὶ ἔοικας
 ἀπολογουμένῳ μᾶλλον ὑπὲρ ἐμοῦ, ἢ ἐγκαλοῦντι. τί οὖν ἂν εἴη
 τὸ τῆς σιγῆς ἕρως αἰτιον; οὐδὲν γὰρ τῶν γινομένων ἀναίτιον. 10
 τὸ μὴ γραμμμάτων κομισταῖς ἐντυγχάνειν; εὐθύ γε ὑμῶν ἦκουσι.
 καὶ γὰρ τοι καὶ ὁ τὴν ἐπιστολὴν κομίσας τὴν σὴν — μοναχὸς
 δέ τις ἦν —, καίτοι ὄηθ' ἐν αὐτῷ πρὸς ἐμοῦ πάλιν πρὸς μὲ

⁸² περαιτέρω V ⁸³ ἐνεχθῆναι VM ⁹⁰ συναιρομένων V ⁹⁴ κἀ-
 γαθός VM ⁹⁵ προβάτων V ⁹⁹ post ἐγράψατε : ~ LM, : V LXXXVII τῶν
 pro τὸ V ¹¹ ἡμῶν VM

- παραγενέσθαι καὶ ἀντιλαβεῖν γράμματα, ὁ δὲ πάντα μᾶλλον
 15 ἔδρασεν ἢ τοῦτο, ἀγνοῶ εἴτ' ἐπιλαθόμενος εἴτε καὶ ἀμελήσας.
 τί οὖν ἐγὼ πρὸς ταῦτά γε ἀμαρτάνω, φίλη ψυχῇ; σὺ δὲ τάχ'
 ἂν ἀπέρριψας καὶ τὸ ἐκείνου πλημμέλημα εἰς ἐμὲ καὶ ἔφης,
 ὡς οὐδὲ γράμματα δεξάμενος ὁ φίλος ἀντέγραψεν. ἄρ' οὖν
 φίλος ἐδόκει μόνον, ἦν δὲ οὐδ' ὅτιοῦν; ταῦτα μὲν ἴσως εἶπες.
 20 ἐγὼ δὲ εἰμὶ σοι ὁ πάλαι φίλος· καὶ γὰρ εἰ μηδὲν ἄλλο, τὴν γε
 φιλίαν εἰμὶ βέβαιος, τοσοῦτον ὡς καὶ καυχῆσασθαι· καὶ μένω
 σοι ὁ αὐτός, οὐκ ἀμβλύνας τὸ φίλτρον, ὅτι μὴ καὶ μᾶλλον
 ὀξύνας καὶ ἐπιθήξας. καὶ μοι τοῦτο δίδωσιν οὐ μόνον ὁ
 χρόνος — χρόν γὰρ συναύξειν τὴν φιλίαν τῷ χρόνῳ —, ἀλλὰ
 25 καὶ τὰ περὶ σὲ τῶν πραγμάτων συννεχθέντα, σοῦ μὲν οὐκ
 ἄξια, τῇ δὲ τῶν ἀνθρωπίνων ἀστασίᾳ προσήκοντα. καὶ γὰρ
 οὐδὲ εὖ πράττοντί σοι τὴν φιλίαν συνῆψα, ὥστέ τινα τῶν
 ἀπάντων τοῦτο δὴ συλλογίσασθαι, ὡς μεταβεβλημένων σοι τῶν
 πραγμάτων συμμεταβέβληται μοι καὶ τὰ τοῦ φίλτρον. ἀλλ'
 30 οἶσθα τὸν χρόνον ἐκεῖνον, ὡς οὐκ εὐμενῶς προσεφέρετό σοι,
 ἀλλ' ἄγριόν σοι καὶ ἀμείλικτον ἐνεώρα· ἐγὼ δὲ — οὐδὲ γὰρ
 καιρὸν οἶδα φιλεῖν — ἐφίλησα καὶ κακῶς πράττοντα καὶ ὄσῳ
 ἂν μᾶλλον κακῶς πράττης, τοσοῦτῳ φιλήσω μᾶλλον. οὐδὲ γὰρ
 σύνοιδά σοι κατὰ ψυχὴν, ἧς ἠράσθην, κακοδαιμονοῦντα καὶ
 35 τὰ ἡμέτερα, ἀλλ' ἐν τοῖς ἔξωθεν καὶ οὐχ ἡμετέροις· τὴν δὲ
 περὶ ταῦτα δυσπραγίαν οὐκ οἶμαι δεῖν ἐν ἀνδρὶ φιλοσοφεῖν
 ἐλομένῳ δυσπραγίαν ἠγρεῖσθαι, μᾶλλον μὲν οὖν τὴν μερίστην
 εὐδαιμονίαν καὶ κακῶν ποικίλων ἀπαλλαγὴν. δι' ἃ δὴ μήτε
 τὴν ἐμὴν ἀπορινώσκειν θέλε φιλίαν, μήτε σὲ πεισάτω τις λόγος,
 40 ὡς οὐκ ἀγαθὸν παντὶ τρόπῳ τὸ χρυσίον καθαίρεσθαι, οὐδὲ
 δοκιμώτερος ὁ δοκιμαζόμενος γίνεται· ἀλλὰ μοι πάλιν καὶ ἄει
 ὁ αὐτὸς φίλος μένε· καὶ χαῖρε· καὶ τοσοῦτον τῆς ἀρχιστρόφου
 φρόντιζε τῶν πραγμάτων μεταβολῆς, ὅσα καὶ ἴρους κορυφῇ
 τῶν ἀστάτων ἀνέμων: —

πή

Πότερον θρηγεῖς ἐπὶ τοῖς περὶ τὴν μονὴν οἰκονομηθεῖσι τοῦ
 Βώλακος, ἢ τούναντίον ἔχεις; ἐγὼ μὲν γὰρ οὐκ ἔχω γινώσκειν,

¹⁷ καὶ ante τὸ om. V ³³ μᾶλλον φιλήσω VM LXXXIIX ⁴ μέ pro μὲν L

ὁπότερον δεῖ με ποιεῖν, ἄτε μηδὲν εἰδὼς τῶν κατ' αὐτὴν οὐθ' 5
 ὡς ἔχει νῦν, οὐθ' ὡς ἔξει. σοῦ μέντοι μᾶλλον δύναται ἂν τὰ
 συμβαίνοντα καθικνεῖσθαι, ἢ περὶ ἐμοῦ· καὶ γὰρ καὶ χρόνον
 μάλα συχνὸν ἐν αὐτῇ τὴν δίαιταν ἔχεις, ἐγὼ δὲ οὐδ' ὄντινοῦν.
 καὶ νῦν δὲ πάρει καὶ παρακολουθεῖν δύνη τοῖς γινομένοις, ἐγὼ
 δὲ οὐδ' ὅσον εἰς ἀκοήν τούτων αἰσθάνομαι. ἔνθεν τοι καὶ 10
 οἴοσθ' εἶ τὰ νῦν παρόντα τοῖς προειληφόσιν ἐφαρμόζων καὶ
 παραβάλλων συνάγειν ἐκ παραθέσεως, πότερον τῶν δευτέρων
 τούτων ἀμεινόνων πειρώμεθα, ἢ χειρόνων. εἴη μὲν οὖν ἀμει-
 νόνων, καὶ οὐδὲν ἠλείψομεν ἡδονῆς· εἰ δὲ χειρόνων, γράφε
 καὶ με συνολοφύρεσθαι σοι καὶ συνθρονηεῖν. ἐγὼ δὲ καθάπαξ ἐπὶ 15
 τῷ κάκιστα πάντων προστατήσαντι Μανρικίῳ τοσοῦτον σφραλῆς
 τῶν ἐλπίδων, ὅσον ἀλλήλων ἀντίκειται τῆς διαμέτρου τὰ πέρατα,
 οὐκέτι ταῖς τοιαύταις τῶν οἰκονομιῶν ἔμαντὸν τολμῶ παρεν-
 εἶρειν, μήποτε τὰ δεύτερα χεῖρω φανῇ τῶν προτέρων· ὅθεν καὶ
 μηδεὶς οἰέσθω κοινωνῆσαι καὶ με βουλής ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ τῆς 20
 μονῆς καταστάσει. καὶ γὰρ ἅπαντα συνεσκεύασται μηδὲν ἐμοῦ
 τὸ παράπαν συναισθημένου. μήτ' οὖν ἐπὶ τὸ βέλτιον τῶν πραγμά-
 των προχωρησάντων χάριν ἐμοὶ τις ἴστω, μήθ' — ὅπερ ἀπεύχομαι
 — αἰτίαν ἐπιφερέτω· πλὴν εἰ πρὸς θεὸν ἀνανεύσομεν καὶ εἰσό-
 μεθα, ὡς, ὅτι ἂν ἡ τῶν παρὰ γνώμην ἡμῶν συμβαινόντων, ἐπὶ 25
 τῷ συμφέροντι πάντως ἡμῶν συγχωρεῖται, οὐδὲν τῶν ἐπιόντων
 ἡμᾶς ἀλγυνεῖ, καὶ ὅτι μάλιστα πιέζειν τὴν ψυχὴν ἀξιόχρεων
 φαίνεται. σὺ δ' οὖν ὅπως ταῦτα φέρηται, καὶ ὑγιαίνεις, καὶ
 εὐθυμοῖς· καὶ γράφοις, ὀπηνίκα σοι βέλτιον τοῦτο δοκεῖ: —

πθ'

ΤΩΙ ΜΕΛΙΧΙΣΕΛΕΚ

Μὴ πάλιν ἐκπλήττου, εἰ στενὸν δέχη τὸ ἐπιστόλιον. τοῦτο
 μὲν γὰρ ὑπὲρ μόνου τοῦ συστήσαι σοι τὸν ἀδελφὸν Ἰερώνυμον·
 μετ' οὐ πολὺ δὲ σοι τοσαύτη τις ἤξει ἐπιστολή, ἣν τάχα βιβλίον 5
 ἔρεις· καὶ τοιαύτη, ὥστε μᾶλλον ἂν εὖξαιο τούντεῦθεν βραχυ-
 τάτας ὅσον οἴοντε τὰς παρ' ἡμῶν ἐπιστολάς δέχεσθαι, ἢ μακρο-
 τέρων τούτων ἐπιθυμεῖν. ἀλλ' ἐκείνη μὲν, ὅση τις ἔστι καὶ

⁶ δὴ pro δεῖ L ⁸ μάλιστα V ¹² παραβάλλων L ¹³ verba εἴη — χει-
 ρόνων in margine eadem man. L ¹⁸ ἔμαντῶ VM ²¹ συνεσκεύασαι L
²⁴ αἰτίας L ²⁷ πιέξην V πιέζει M

ὅτι ποτὲ λέγειν βούλεται, εἴσῃ ἀφικομένην· τὸ δὲ νῦν ἔχον
 10 ἡμέτερόν τε διὰ πάντων τὸν ἀδελφὸν γίνωσκε καὶ βουλῇ χρη-
 σάμενον ἡμετέρα τῆς ἐνταῦθα διατριβῆς τὴν ἐν τῇ καθ' ὑμᾶς
 μονῇ δίαταν ἀνθελέσθαι· πρόθεσιν δ' αὐτῷ τὴν οἰκίαν
 σωτηρίαν ὑπάρχουσαν. τοῦτον οὖν ἀσμένως τε δι' ἡμᾶς καὶ
 ὡς ἀφ' ἡμῶν ὄψει· καὶ συμβουλευσεις τὰ κάλλιστα· καὶ τὴν
 15 πρὸς ἅπαν τὸ λυσιτελοῦν ὁδὸν ὑποδείξεις· καὶ σαυτῷ δὲ τὴν
 ὡς ἡμᾶς φέρουσαν· μὴ γὰρ δὴ καὶ ὁ προσελαύνων χειμῶν
 ἡμῖν ἐντύχοι καὶ τοῦ παρόντος θέρους ἀθεάτοις ἀλλήλων
 μείναςιν· —

ς'

ΤΩΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΗΝΩΙ

Καὶ συνήδομαι σοι, ἐφ' οἷς ἐκάστοτε στρατηγῶν κατορθοῖς,
 καὶ συνανιῶμαι, εἴ που καὶ συμβαίῃ τι τῶν ἀνιερῶν. τοῦτο
 5 γὰρ οὖν πρὸς φίλων ἐστὶ μὴ ψευδομένων τὸ ὄνομα λυπου-
 μένοις οὐχ ἦττον ἢ ἐνθυμουμένοις προσίεναι τοῖς φίλοις·
 ὄνομα γάρ, ἔργον δ' οὐκ ἔχουσιν οἱ φίλοι
 οἱ μὴ πὶ ταῖσι συμφοραῖς ὄντες φίλοι
 πάλα τοῦ Εὐριπίδου λέγοντος ἤκουσα·
 10 συμφορὰ δ' ἐτέρους ἐτέρα
 πιέζει φανείσα θνητῶν
 κατὰ τὸν αὐτόν, ὡς καὶ σὲ νῦν παρεσκεύασεν ἀθυμῆσαι.
 τοῦτο γὰρ οὐκ ἀγνοῶ καὶ ἀπὼν τὸ τοῦ κηδεστοῦ παιδίον ἐξ
 ἀνθρώπων γενόμενον, παιδίον ἐξ εὐγενῶν εὐγενές, ἀρίστον ἐξ
 15 ἀρίστων, ἐκ θεοφιλῶν τοῦτ' αὐτὸ παιδευόμενον, ἐκ σοφοῦ
 πατρὸς πρὸς σοφίαν ἐναγόμενον, ἐκ τῆς πρὸς αὐτὴν ἐπιδόσεως
 οὐκὸν ἐλαφρὰς ὑποφαίνον οὐδ' ἀβεβαίους ἐλπίδας· ᾧ μήπω
 μὲν ὑπῆρξε καλῶς τὴν δευτέραν τῶν ἐτῶν ἑβδομάδα διηνυκέ-
 ναι, τῶν δὲ προειληφότεων τῷ χρόνῳ τὸ πλεόν ἐν μαθήμασιν
 20 ἐσχηκέναι. καὶ γὰρ εἰς πλεῖστα ἑαυτὴν ἢ ἀρετὴ διελοῦσα
 πολλαχόθεν αὐτὸ κατεκόσμη καὶ πρὸς τοὺς λόγους συνέπραττεν
 ἡθῶν χρηστότητι, φρονήματος σταθερότητι, τῇ πρὸς τοὺς ὑπερ-
 ἔχοντας αἰδοῖ, τῇ πρὸς τοὺς ἴσους φιλία, τῇ πρὸς τοὺς ἐλάττους
 ἀγάπη, τῷ πρὸς πάντας εὐμενῶς ἔχει καὶ φιλανθρώπως·

LXXXIX ¹⁰ τῶν ἀδελφῶν V XC ⁹ Eurip. Or. 454 s ¹² Eurip. Alc
 897 s ²² σταθηρότητι VM

καὶ τουτῶν ἔτι πλείοσιν ἄλλοις, οἷς ἅπασι καὶ φύσεως τάχος 25
προσῆν καὶ λόγων ἕρως μάλα θερμός.

ἀλλ' ἀπῆλθεν οἴμοι πρὸ ἄρας, ἤλεγξε τὰς ὡς ἐπὶ κληρο-
νόμῳ τῶν γεννησαμένων ἐλπίδας καὶ σοῦ τὰς ὡς ἐπ' ἀδελφῶ καὶ
ὁμοψύχῳ καὶ ὁμογνώμονι καὶ — ὃ μείζονός τις ἂν λόγου καὶ πά-
θους ποιήσαιο —, ὅτι τὴν ἑορτὴν τῶν γάμων τῶν σῶν τὸ ἐπὶ τούτῳ 30
πένθος εὐθύς διεδέξατο· καὶ ἤμβλυεν ἡ λύπη τὴν ἠδονήν· καὶ τὸ
συννεφὲς τῆς ὀδύνης τὴν αἰθρίαν τῆς χαρᾶς συνετάραξε καὶ τὸ
φῶς τῆς εὐφροσύνης ἢ ἐνέφραξεν, ἢ ἐπεπρόσθησεν, ἢ ὅτι ἂν
τις ἐναργέστερον ἔχει λέγειν. καὶ ἦν ἄρα σοφὸς Ὁμηρὸς ἐκεῖνος
καὶ πρὸς τὴν τῶν ἀνθρώπων γνῶσιν εὖ μάλα τὴν διάνοιαν 35
ἐγγενυμασμένος· ὃς ἐκ τῶν πίθων, οὓς πλάττων τῷ Διὶ παρα-
δίδωσιν, οὐκ ἔστιν ὅτε τῶν ἀνθρώπων ἄκρατά φησι τὰ χρηστὰ
καταχεῖσθαι, ἀλλ' ἀειδήποτε συμμεμιγμένα τοῖς ἐναντίοις· τῶν
γὰρ ὑπὸ σελήνην πάντων γενέσει καὶ φθορᾷ δουλευόντων καὶ
παντοίαις μεταβολαῖς ἄνω καὶ κάτω συστρεφόμενων ἀραπητόν, 40
εἰ μὴ μόνον τὰ κακὰ περὶ τόνδε τὸν χῶρον ἄκρατα στρέφοιτο,

ἔνθα κότος τε χόλος τε καὶ ἄλλων ἔθνεα Κηρῶν

Ἄτης ἐν λειμῶνι κατὰ σκότον ἠλάσκουσιν,

ἀλλ' ἔχει τινὰ καὶ τῆς ἀνωθεν τῶν ἀγαθῶν πηγῆς μετουσίαν 45
τε καὶ ἀπόρροϊαν.

ἀπῆλθεν οἴμοι πρὸ ἄρας παιδίον, οὐπερ ὁ θάνατος τὰς
μὲν τῶν ἄλλων ψυχάς, οἷ τοῦτό γε ἠδείσαν, ἔδακε, τὰς δὲ τῶν
τεκόντων ἐνέπρησε καὶ οὐκ ἔστιν ὃν τρόπον οὐ κατέστησε καὶ
ἐπολιόρησε καὶ ἀβίωτον τὸν βίον ἠγεῖσθαι πεποίηκεν.

ἀπῆλθε πρὸ ἄρας παιδίον ἐπὶ χρηστοῖς μὲν ἐλπίσαν ὄψεσθαι 50
τὴν Ἀσίαν καὶ πτεροῖς ὡς εἰπεῖν ἐκ τῆς Κωνσταντίνου διαπτᾶν
πρὸς ἐκεῖνην, Ἄιδου δὲ πύλῃ ταύτῃ περιτυχόν καὶ ἀφύκτω
παγίδι καὶ πικρὸν μεῖναν ὑπόμνημα τῆς ἐκεῖσε τῶν γονέων
ἀφίξεως.

ἀπῆλθε παιδίον ὡς μὲν ἰδεῖν καλόν, ὡς ὁμιλῆσαι δὲ λόγοις 55
κάλλιον, ὡς δὲ συνεῖναι καὶ κάλλιστον· καὶ σώματι μὲν ἀπαλῶ
κεχρημένον, γηραιοῖς δ' ἀρμόζουσιν ἐμφαίνον ἐμβροδίειαν· καὶ
τέθνηκεν ὅτε, τί ποτε τὸ ζῆν, ἐπιμανθάνειν καλῶς ἤρχετο. εἶτα
δ' ἡμεῖς τοὺς ἐν γῆρᾳ λειτουργοῦντας τῷ χρεῶν ὀδυρόμεθα.

³² συννεφὲς VM ³⁴ Hom. Ω 527 ³⁶ πλάτων V ⁴² Empedoclis versus
quos sumpsit, ut videtur, ex Synesio de prov. I p. 89 D ⁴⁴ ἔχει, οἱ supra εἰ LV

- 65 ἄλλ' ἐπέπερ ἡμῖν ὡς ἐν ἐπιστολῇ ἄλις ἤδη τεθρήνηται,
καὶ σὺ δὴ προσεδέξω τοὺς θρήνους, μηδ' εἴ τινα προσάγομεν
παραμυθίαν ἀποστραφῆς. ὅπου γὰρ τῶν ἀνθρώπων ἡμᾶς
οὐδεὶς ἀδικεῖ, οὐδέτι τὸ παράπαν ἐπηρεάζει· ἀλλ' ἡ φύσις
τὴν ἑαυτῆς φορὰν φέρεται καὶ τοὺς οἰκείους μέτεισι νόμους·
- 70 πρὸς ἣν οὐκ ἔστι φράξασθαι ἢ ἀντιτάξασθαι, πῶς ἂν τις εἰκότα
ποιῶι μὴ τὸ τοῦ πένθους σφοδρὸν κολάζων. οὐδὲ γὰρ εἰ καὶ
πᾶσάν τις ἀνίαν ὑπερβαλεῖται, πλεον αὐτῷ τι γνωόμενον εἴσεται.
τοῦναντίον μὲν οὖν καὶ τῆς συμφορᾶς ἐπιδήκην αὐτὸ τὸ
πένθος προσεπικτήσεται. τάχα δέ τις καὶ τοιῶδέ τιμι λογισμῷ
- 75 δούς ἑαυτόν, εἰ καὶ πολλοῖς ὁ λόγος καταγέλαστος δόξει, ὄχρον
ἀποβολὴν τῶν προσηκόντων οἴσει τινός, ἢ, εἴ που σφόδρα
φιλοῖ οικεῖος εἶναι βούλεται, ἀφαίρεσιν κτήματος. ταύτην μὲν
γὰρ πολλοὶ μὴ παθεῖν ἐφυλάξαντο, ἐκείνη δὲ οὐκ ἔστιν ὅς
οὐχ ἄλίσκεται καὶ γίνεται πως τὸ κοινότερον φορητότερον. καὶ
- 80 κτῆμα μὲν ὅστις ἀπέβαλεν, ἐτέρου τοῦτο πολλάκις ἐχθροῦ
βλέπων γενόμενον κἀκείνῳ τὴν ἀφέλειαν εἰσφέρειν τὴν ἐξ
αὐτοῦ, πολλὰ ἂν κάμοι· ἀλλ' οὐκ ἂν ἀναπεῖσαι ἑαυτὸν σχολίῃ,
ὡς κοῦφόν ἐστιν ἐν ταύτῳ καὶ ζημίαν ὑφίστασθαι. ὅς δὲ τῶν
κατὰ γένος αὐτῷ τινος ἐθρήνησεν ἐκφορὰν, μέγιστον ἂν ἔχοι
- 85 παραμυθίας ἐφόδιον, οἷς οὐδενὶ τῶν ἀπάντων οἰκεῖος ὁ τούτῳ
πρόσθεν οἰκεῖος γεγένηται. ἀλλ' οὗτος μὲν ἀπέβαλεν, εἰ τοῦτό
γε ἀποβολὴν ὀνομάζειν χρεῶν, ἀλλ' οὐ πρὸς ἄλλον βίον παρα-
πομπήν· οὐδεὶς δὲ τῶν ἀπάντων οὐδ' ὁ πάντων τυραννικώτατος
ὡς οἰκείῳ τῷ ἀλλοτρίῳ δύνανται ἔξει ἐγκαλωπίσασθαι. καὶ
- 90 μὴν οὐδὲ χρῆναι πενθεῖν ὅλως ἂν εἴποι τις τὸν μηκέτι μηδὲν
κακὸν ἄλλο πεισόμενον. οἷς γὰρ ἀνθρώποι τῷ τῆδε βίῳ κακοῖς
ὑπόκεινται, τούτων πάντων ἀναιρέτης ὁ θάνατος· ὡς εἰ μὴ
ὁ χρηστός οὗτος ἠλπίζετο τῶν δεινῶν ἀπαλλάξειν πάσχοντας
τοὺς ἀνθρώπους ὡς πάσχουσι, τί ἕτερον τὴν ζωὴν ἡμῶν εἶναι
- 95 ἐλείπετο, ὅτι μὴ τῆς ἀπειλουμένης ἐν Αἴδου καὶ ἀθανάτου
κολάσεως οὐδ' ὀτιοῦν ἀποδέουσιν; εἰ δὲ δὴ παντὸς ἀνθρώπου
τελευτῇ τοῦτον χρὴ τὸν τρόπον προσφέρεσθαι καὶ τοιούτοις
τοῖς λογισμοῖς, πολλῶ μᾶλλον οὐκ ἂν εἴη τις δίκαιος ἐπὶ
παιδί νεωτέρῳ ἀλγεῖν. δεῖ γὰρ μὴ φθονεῖν αὐτῷ τῆς φυγῆς
- 100 τῶν ἀλγεινῶν, ἣν ἔφυγεν εὐτυχῶς καὶ πρὸ πείρας, μηδ' ὀδυ-
ρομένους ταυτί πως δοκεῖν ἐπ' αὐτῷ τραγωδεῖν·

⁷¹ ποιεῖ VM ⁷² τὴν προ τις V ⁷³ εἴπερ σφ. VM ¹⁰⁰ ἔτυχεν VM

οἷμοι παιδίον, ὅτι μὴ πολλάκις ἐνόσησας· ὅτι μήπω σοι
 συνέβη δεσμοτώριον καταδικασθῆναι· ὅτι μήπω συκοφαντίας
 ἐπλήγης βέλει. ὡ τῶν δεινῶν, ὅτι μὴ πολλάκις ἠΰξω θανεῖν
 χαλεποῖς ἐμπεσὼν πράγμασιν, ἀλλὰ φθάσαν τὴν ἀμήχανον ταύ- 105
 τὴν ἀνάγκην τὸν βίον ἀπέλιπες καὶ τὰ τοῦ βίου κακά. οἷμοι
 τῶν κακῶν· οὐκέτι πεινήσεις, οὐδὲ διψήσεις· οὐκέτι οἰγώσεις,
 οὐδ' ἀγρυπνήσεις μάτην· οὐδ' ὕπερ ἢ φύσις οἴκοθεν ἀναδίδωσι
 κακὰ πείσῃ.

ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα δόξει τις ὀλοφυρόμενος λέγειν πρὸς 110
 ὀλίγων ἐτῶν ἀποιχόμενον ἄνθρωπον· ἄπερ εἰ μὴ σαφῆς κωμῶδία
 μᾶλλον ἔστιν, ἀλλὰ τραγωδία, ἐν ἐλευθέροις κείται παντὶ τῷ
 βουλομένῳ συνεξετάζειν. τὸ μέντοι τῶν λόγων κεφάλαιον, ὃν
 ἂν εἴποι τις ψυχαραγορεῖν σπουδάζων ὑμᾶς, τὸ δόγμα τῆς ἡμετέρας
 ἔστι πίστεως. οὐδὲ γὰρ τέθνηκεν ὁ παῖς, ἀλλὰ κεκοίμηται πρὸς 115
 ἀνάστασιν, ἀλλ' ἀπεδήμησε πρὸς τὴν ἐν οὐρανῷ πόλιν, ἀλλὰ
 μετετάξατο πρὸς βίον ἀπείρῳ τῷ μέσῳ τοῦ παρόντος μακαριώτε-
 ρον· ἔστι δ' ἡμῶν τούτων ἐχέγγυον ἀσφαλές. καὶ γὰρ ἀπῆλθεν
 ἁμαρτήσας μηδέν, μηδὲ τὴν ἔμφυτον ὑγείαν τῆς ψυχῆς
 λυμηνάμενος, ἀλλ' ὡς θυσία τῷ θεῷ καθαρὰ προσηνήχθη καὶ 120
 ἄμωμος.

τούτοις καὶ ἑτέροις παρὰ σοῦ προστεθεῖσι τὸν ἐν τῇ ψυχῇ
 σάλον τῆς ἀδελφῆς τοῦ κειμένου καταστορέσεις· οὐδὲ γὰρ σαν-
 τὸν ἄρτι πειράσῃ τοῦ πάθους ἀναλαβεῖν· πάλαι γὰρ σαντὸν
 τοῖς οἰκείοις λογισμοῖς παρεμυθήσω, γενναίως τὰ συμπίπτοντα 125
 φέρων καὶ τῷ μόνῳ θεῷ χάρι' ὑπὲρ πάντων ἀνάγων, ὃν
 εὖ τε καὶ ὡς ἑτέρως ἐχόντων παρέχει. καὶ δὴ μὴ λήγῃς σαντὸν
 ἀεὶ πρὸς τὰ βέλτεστα διεγείρων τε καὶ ἐπιρρωννύς· καὶ μόνος
 ἱκανὸς ὢν σαντῷ φέρειν παραμυθίαν: —

Γα'

ΤΩΙ ΚΤΡΩΙ ΑΘΑΝΑΣΙΩΙ

Ἡσθην μὲν καπὶ τοῖς πεμφθεῖσιν, ὁσιώτατε δέσποτα· τὴν
 γὰρ σὴν περὶ ἐμὲ παρίστη διάθεσιν καὶ ὡς οὐδὲν ἢ τῶν τόπων
 διάστασις καὶ τὰς ψυχὰς ἡμῶν συνδιέστησεν. Ἡσθην δὲ καὶ τοῖς 5

¹⁰⁷ πονήσεις V ¹¹⁸ ὑμῶν VM ¹²³ οὐ γὰρ VM ¹²⁸ ἐπιρρωννύς L
 ἐπιρρωννύς VM

- γραμμασι πολλῶ πλέον· ἃ καὶ πόνον τῶν ὑμετέρων χειρῶν εἶναι μαθὼν καὶ μου μηδεις ἀνελεύθερον ἦθος κατηγορεῖτω καὶ ἡσπασάμην αὐτὴν ἐκείνην τὴν ἱερὰν χεῖρα δοκῶν προσπτύσσεσθαι. ἐγὼ γὰρ ἦς ἂν ἐρῶ ψυχῆς — οἶμαι δὲ τῶν θεο-
- 20 φιλῶν μόνον ἐρῶν — οὐδὲν ἦττον καὶ τὸ συνδεδεμένον ταύτη σῶμα φιλῶ. πείθομαι γὰρ τὴν ψυχῆς εὐγένειαν καὶ πρὸς τὸ σῶμα διαδόσιμον γίνεσθαι καὶ οὕτω πρὸς τὸν ἐκτὸς ἄνθρωπον διαβαίνειν, ὡς πολλάκις καὶ διαφαίνεσθαι, εἰ καὶ τὰ μάλιστα πολλὴν οἱ καθ' ὑμᾶς ἄνδρες ποιοῦνται τὴν πρόνοιαν τοῦ
- 15 μηδὲν τῆς συνούσης ἀρετῆς εἶναι ἐπίδηλον τοῖς ἕξω γενέσθαι, ἀλλ' ἐν κρυπτῶ τὸν θησαυρὸν συντηρεῖσθαι, ὡς τὰς τῶν κλεπτῶν χεῖρας μὴ δεδοικέναι. τοῦτο μὲν δὴ καὶ παρὰ τοῦ μεγάλου πεπαιδευμένα νομοθέτου· ἀλλ' οὔτε τὸν εὐάδη τινὰ φέροντα εἰκὸς μὴ τῆς ἐξ αὐτῶν εὐπνοίας τὸν παρακείμενον
- 20 ἀέρα πληροῦν, οὔτε τὸν ἀρετῆς ἐπιμέλειαν ἔχοντα μέχρι τέλους καὶν σπουδάζῃ τοῦτο διαλαθεῖν.

οὕτω μὲν οὖν μοι τερπνὰ καὶ τὰ γραμμάτια ἔδοξεν· αἱ δ' εὐχαὶ καὶ ὑπερφυῶς εὐθυμόν με διατεθείκασι, πρᾶγμα ἐμοὶ μὲν ἐκ βαθείας τῆς ψυχῆς αἰτηθέν, ὑπὸ σοῦ δ', ᾧ τιμία μοι

25 κεφαλή, κατὰ πολλὴν ὄσσην τὴν προθυμίαν αἰεὶ τέ μοι διδόμενον, ὡς ἐμαυτὸν ἔχω πείθειν, καὶ νῦν δὲ καὶ διὰ τῶν γραμμάτων δοθέν· τοῦτό τε οὖν οὕτως αἰεὶ ποιήσεις, θεσπέσιε, καὶ τὸν ἀδελφὸν Ἱερώνυμον ἀσμένως τε ὄψει καὶ πατρικῶς αὐτῷ καὶ κηδεμονικῶς ἅμα προσενεχθήσῃ. καὶ γὰρ ἔστιν ἡμέτερος τὰ πάντα,

30 σφῆτῆναι βουλόμενος, ἀνδράσι θεοῖς συνεῖναι φιλῶν καὶ νῦν δ' ἡμετέρα γνώμη πρὸς τὴν καθ' ὑμᾶς μονὴν ἀφικνούμενος καὶ τὴν ἀλλοτριαν τῆς οἰκείας διὰ Χριστὸν ἐπίπροσθεν θέμενος. φήμη γὰρ τῆς αὐτόθι πολιτείας οὐ μικρὰ διαβαίνει ἄλλως τε καὶ τοῦ τόπου συναιρουμένου πρὸς ἀρετὴν, τοῖς ἀρτιπαγέσιν ἔτι καὶ

35 νεήλυσι πρὸς τὸν ἀγῶνα τοῦ ἐπαγγέλματος. καὶ δὴ πέμπω τοῦτον ἴσως πρόδρομον τῆς ἐμῆς ὡς ὑμᾶς ἀφίξεως· ἦς εἶπερ ἄλλου τινός ποτε τυχεῖν εὐχόμεαι — τύχοιμι δὲ ταῖς ὑμετέραις εὐχαῖς τάχιον —, ὡς ὅσον ἂν ἐνταῦθα βραδύνω, τοσοῦτον ὀσημέρα προσθήσω τῆς λύπης, ὑγιαίνοντά με κατὰ σῶμα καὶ τῆς ψυχικῆς

40 ὑγείας ἐπιλαβέσθαι πάτερ εὐχου θεϊότατε· καὶ σὺ δ' αὐτὸς τὴν ψυχὴν ἐρωμέσθαι καὶ σωματικῶς ὑγιαίνουσι: —

XCI ° πόνων V 10 μόνων V, super o in μόνον ω M 18 ev.
 Matth. VI 18 s 34 συναιρομένου V 39 ψυχῆς L

Γβ'

Ἦδὺ μὲν ἐν θέρει σκιά, τερπνὸν δὲ ἥλιος ἐν χειμῶνι· συ
 δέ μοι πάντων ἡδίστος καὶ εὖ ἔχειν καὶ εὖ πράττειν ἀκουόμενος
 ὀσημέραι αὐτὰ δὴ ταῦτά σοι καὶ εὐχόμενόν με πρὸς τοῦ θεοῦ 5
 φίλη γίνωσκε κεφαλῇ: —

Γγ'

Χαίρω μὲν εἰς ἡγεμονίαν σοῦ παρελθόντος, ἐν ἣ τὴν ἀρετὴν
 σου διαδείξεις καὶ πάντα πείσεις μὴ τὸ διὰ παντὸς στρατη- 5
 γεῖν εἶναι τι νομίζειν, ἀλλὰ τὸ καλῶς καὶ ὡς δεῖ, κἂν ἐκ δια-
 λευμάτων τοῦτ' ἔρχηται· ἠνιάθην δ' ὅτι μὴ παρῶν ἔτυχον
 μηδ' ἐνεδήμουν τῇ πόλει, ἠνίκα ταύτης αὐτὸς προήεις, ἐφ' ᾧ
 μέχρις ἱκανοῦ σε προπέμψαι καὶ συννεύξασθαι σοὶ τὰ κρείττονα.
 καὶ νῦν δ' εἰ μοι πιστεύειν ἔχοις, οὐδὲν ἡδίων διετέθην οὐδ'
 ἐκ τοῦ χρόνου. σὺ γὰρ μόνος ἱκανὸς ἂν λύσαι τὴν λύπην οὐκ 10
 ἔλυσας, μήτ' ἐπιστείλας, μήθ' ὅσον ἐν ὀνείρω φασὶ μνήμη
 ἐμοῦ θέμενος. νῦν μέντοι μηχανὴν εὗρον, ὅπως ἂν μοι διὰ
 σοῦ τὰ τῆς λύπης ἀφανισθῆι. οἱ γὰρ εὐγενεῖς οὗτοι κἄμοι
 φίλτατοι, οἳ πάννυ σε θαυμάζοντες ἐκ τοῦ πάννυ θαυμάζειν
 πιστεύονται καὶ φιλεῖν, ἤκουσι νῦν σοὶ δι' ἐμοῦ μετρίων μάλα 15
 δεόμενοι, ὡς μὴ τοῖς βουλομένοις ἀδικεῖν ἄδεια τούτου προσείη,
 σοὶ δ' ἐκ μιᾶς ὑποθέσεως ἔστι πολλὰ τῶν ἀγαθῶν κατορθῶσαι.
 καὶ γὰρ καὶ τῷ δικαίῳ δύναιμι δώσεις κἄμὲ τέρεψαι τόν, ἐπει-
 δὲν εὖ πράττης, ἠδόμενον καὶ τούτους τῆς πρὸς σε διαθέσεως
 οὐ φάυλως ἀμείψῃ. προσθήσω δ' ὅτι καὶ γαμβρικόν τι δῶρον 20
 πατέρω τούτων διὰ τοὺς σοὺς Ζαρίδας σύγχε ὀφείλων, οὐχ ὅσον
 αὐτὸς ἀξιώ, καλῶς τοῦτον ποιήσεις, ἀλλὰ καὶ τὰ παρὰ σου
 πάντως προσθήσεις. μέμνησαι γὰρ σου τῶν ὑποσχέσεων, ἂν
 αὐτὸς αἰετὸν τεθαύμακα τὴν ἀλήθειαν, ὡς εὖ ποιήσῃ ὑπέσχεον
 τῷ μέλλοντι γαμβρῷ τῶν Ζαρίδων ἔσεσθαι καὶ μάλιστα τούτῳ, 25
 πρὸς ὃν καὶ σὺ προμνήστω — οὐ γὰρ ἂν ἀρνήσαιο — πρὸς

ἡμῶν ἐχειροτονήθης. ἀλλὰ ταῦτ' οἶμαι περιττῶς ἐῴρηται· σοὶ γὰρ καὶ μηδὲν ἐπαγγελιαμένῳ δύναμις καὶ προαίρεσις εὖ ποιεῖν τι τοὺς φίλους, οὐδὲν ἤττον, ἢ καὶ τῷ ἡλίῳ φύσις θερμαίνειν
30 τὰ φωτιζόμενα: —

Ϛδ'

ΤΩΙ ΜΕΛΙΧΙΣΣΕΔΕΚ

Ὡς μὲν ἀγχίστροφος, ὡς γράφεις, ὁ βίος, ἔγνω καὶ γὰρ
καὶ πενθῶ· ὡς δ' ὁ στρατηγὸς ἡμῖν τὸ πρὸ τῆς Μιλήτου
5 φρούριον εἶλεν, ἔγνω καὶ τοῦτο καὶ ἠδομαι· ὡς δὲ καὶ χρη-
μάτων ἄλις ἔχον, οὐδὲ τοῦτ' ἀνήκοος μένω· ὡς δὲ δεῖ με τοὺς
λόγους ἐπὶ τῇ νίκῃ γυμνάσαι, ἐγύμνασα· ὡς δ' ἀλγεῖς μὴ
συνελθεῖν ἀλλήλοις ἡμῶν ἐχόντων, ἀλγῶ καὶ αὐτός· ὡς δ'
εὐχῆ τούτου τυχεῖν, τοῦτ' αὐτὸ καμὲ δρωῖντα ἴσθι· ὡς δ' ὁ
10 Ἰερώνυμος ἐπιθυμήσας σοὶ συνοικεῖν ἕτερα ὧν ἐπέστειλα λέγει,
οὐκ ἀχθομαι· ὡς δὲ καὶ τὸν Ἡσαίαν δεῖ προσαγορευθῆναι,
ποιήσω· ὡς δὲ καὶ δικοιταῖον τάπητα τῷ Ταρωνεῖτῃ σε πέμψαι
γέγραφα, ὃ δικοιταῖον ἐκεῖνος μὲν οὐκ εἶπεν, ἐγὼ δὲ προσέθηκα,
ἵνα δὴ σὺ γελάσῃς, εἰ μοναχός τις ὧν τοιαύτης δεῖται στρωμνῆς,
15 οἷας οἱ γαμεταῖς συνοικοῦντες· σὺ δὲ τοῦτο οὐκ ἦσθου.

μέχρι μὲν τούτων ἀνήρ ἂν Λάκων ἐπέστειλε καὶ τισιν ἴσως
οὐ φαυλότερα τῶν μακρῶν ἔδοξε λόγων· ἐπεὶ δ' αὐτὸς ἀτι-
κίξειν με βούλει μᾶλλον ἢ λακωνίξειν, προσθήσω καὶ ταῦτα
σὴν χάριτι, ἃ φιλοσοφοῦντί σοι περὶ τὴν τελευτήν τοῦ ἀδελφι-
20 δοῦ, τοῦ χρυσοῦ παιδὸς ἐκείνου, συμφιλοσοφήσει καὶ οἷάπερ
ἀλείπτῃς ἔξωθεν στήσεται συναγωνιζόμενα πρὸς τὸ πάθος, ὡς
οὐ πάντα χορῆ τὰ κατὰ τὸν βίον ἐπιόντα δεινὰ νομίζειν, ἀλλ'
ᾧ μὲν τι βλαβερῶν ἔπεται, τοῦτο δὴ καὶ βαρέως φέρειν, οὐχ
ὡς ἐξ ἅπαντος ὃν αὐτὸ τῇ φύσει βαρύν, ἀλλ' ὡς τοιοῦδέ τις
25 ἀτιον· ὃ δὲ τῶν χαλεπῶν εἶναι δοκοῦν ὡς ἀνθρώπου θάνα-
τόν ἐστιν εἰπεῖν, αὐτὸ μὴν τοῦτο πέρας ἐστὶ τοῦ πάθους, οὐδὲν
δὲ περαιτέρω δεινὸν δι' αὐτό, τοῦτο δὲ κούφως οἰστέον· καὶ
γὰρ, ὡς τιμὴ τῶν παλαιῶν ἐπῆλθεν εἰπεῖν, οὐδὲν ὄλως ὁ θάνατος
ἀλγεινόν, εἴγε μηδὲν μῆτε πρὸς τοὺς οἰχομένους, μῆτε πρὸς

XCIV ¹⁶ μέχρις L ²¹ συναγωνιζόμενα V ²³ τι τῶν V ²⁴ αὐτὸς V
²⁵ ἄξιον VM

τοὺς ζῶντάς ἐστιν. οἱ μὲν γὰρ οὐκέτι αἰσθάνονται, τῶν δὲ 30
 οὐπω γε οὗτος ἤψατο. καὶ μὴν καὶ εἰ μηδενὶ μηδεὶς οἰκειότε-
 ρος ἢ αὐτός τις ἕκαστος ἑαυτῷ, λειτουργῆσαι δ' ἕκαστον ἡμῶν
 δεῖ τῷ χρεῶν, ἵνα τί τὸν ἑαυτοῦ τις καὶ οἰκειότατον ἀφεί-
 πενθεῖν θάνατον, εἰ τὸ πενθεῖν συγχωρήσει τις, ἑτέρου θανάτῳ
 ἐπιστενάξειν οἴησεται δεῖν. καὶ δακρύσω μὲν ἄλλον ἐγώ, ἐμὲ δ' 35
 ἄλλος, κἀκείνον ἕτερος, καὶ οὕτως ἐξῆς ὅσπερ ἐν κυμάτων ἐπιφο-
 ραῖς ἄλλο ἄλλου προσωποῦντος, μέχρις ἂν ἐπὶ τῆς ἡϊόνος θρανό-
 μενα πάντα διαφθαρή. θέον οὖν μὴ τοὺς τεθνηκότας, ἀλλὰ τοὺς
 θανονμένους θορηεῖν, θανούμενοι δ' ἡμεῖς οἱ ζῶντές ἐσμεν.
 μὴ καὶ δόξωμεν τηρικαῦτα μόνον αἰσθησιν τοῦ τῆς φύσεως ὄκνυ- 40
 μόρου λαμβάνειν, ἐπειδὴ ἐκφορὰν δὲ προπέμπειν, τὸν δ' ἄλλον
 χρόνον ὡς ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ πράγματος διαγίνεσθαι. ἐὼ λέγειν, ὅτι
 τὸ κοινώτατον χρῆ πάντως εἶναι καὶ φορητότατον καὶ τοῦδε
 χάριν ὁ τῆς φύσεως ἡμῶν ἀρχιτέκτων εἰδώς, ὡς βαρύτερον
 ἀνθρώποις ἢ τοῦ θανάτου λογισθήσεται συμφορὰ, καὶ κοινοτά- 45
 την εἶναι ἐκέλευσεν, ὡς τῇ τοῦ πάθους ἰσομοιρίᾳ τὸ τῆς ὀδύνης
 τραχὺ λεαίνειν. οὕτως οὐ δυσχεραίνομεν οὐδ' ἀσχάλλομεν, ὅτι
 μὴ θέομεν, ὡς οἱ λαγῶι, μηδὲ βλέπομεν μηδ' ὀσφραϊνόμεθα,
 ὡς ἀετοί τε καὶ κύνες· τὰ γὰρ κοινὰ τῆς φύσεως ἐλαττώματα
 οὐδ' εἶναι τὸ παράπαν οἴομεθα. πρόσθε, ὅτι καὶ ἀπῆλθεν 50
 ὁ παῖς οὐκ ἐν ἐκείνῳ τῆς ἡλικίας, ἐν ᾧ γε εἰκὸς ἦν πολλὰ
 μὲν παθόντα κακὰ, πλείω δὲ καὶ ἰδόντα τῆς ζωῆς ἐκχωρησάει,
 ἀλλ' ἐν ᾧ καλῶς εἶχεν ἀπαλλαγῆναι τῶν σκυθρωπῶν, ἐκτός ἔτι
 πηλοῦ τοῦς πόδας, ὡς φασιν, ἔχοντα. καὶ νῦν δι' ἐκείνου οὐ
 πενθήσει γυνὴ τοῦ προισταμένου χηρεύσασα, οὐκ ὀρφανισθέντες 55
 περιφρονηθήσονται παῖδες. εἰ δὲ φήσει τις· ἀλλὰ κλαύσονται
 οἱ τεκόντες ἄπαιδες τό γε ἐπ' ἐκείνῳ καταλειφθέντες καὶ τοῦ
 πρώτου διαδόχου στέρησιν ὑπομείναντες. ἀλλ' ἀκούσεται καὶ τί
 πρὸς ἡμᾶς ἢ διαδοχῆ; τίς δ' ὁ ταύτης καρπός, ὅποτε πάντα
 ἐφεξῆς καὶ πατέρας καὶ παῖδας εἰς ὁ καθ' Ἄιδου διαδέχεται 60
 χῶρος; εἰ δὲ καὶ τοῦτο δοίης εἰς λογισμόν, ὡς ἀπῆλθεν ὁ παῖς
 μηδὲν ἔχων τῆς κακίας ἐφόδιον, ἦν τάχ' ἂν οὐ διέφυγεν, εἰ
 πλείους ἡμέρας ὄψεσθαι ἔμελλε, πάντως οὐ μόνον ἀποσοβήσεις
 τοὺς λυποῦντας τῶν λογισμῶν, ἀλλὰ καὶ ἡσθήσῃ τὰ μάλιστα.

³³ τῶν pro τὸν V ³⁴ θανάτου VM ³⁷ μέχρι L ³⁸ ὄν pro οὖν codd.

⁴³ κοινώτατον V ⁴⁶ λογίσεσθαι V ⁴⁷ ἀσχάλλομεν V ⁴⁸ θέομεν V ⁵² εἰδόντα V

⁵³ εἶχεν εἶναι ἀπαλλ. V ⁵⁶ πενήτησεν V ⁵⁷ καταλειφθέντες V ⁶⁰ διαδέχεται V

65 ταῦτά σοι συμφιλοσοφήσει τὰ γράμματα καὶ πλείω τούτων
 ὄσαπερ ἂν αὐτὸς προσθήῃ παρὰ σεαυτοῦ· σὺ δὲ τῶ τοῦ μετα-
 στάντος συμφιλοσοφήσεις πατρί, εἴπερ ὑμᾶς ἔτι τούτου παρ'
 ὑμῖν ὄντος εὔροι τὰ γράμματα· ὡς ἐγὼ κάκεινω γράφειν ἐν
 προθυμίαις ἦν, ἀλλ' ἐπέσχον με τοῦτο μὲν αἰ καθ' ἐκάστην
 70 ἀγγελίαι, ὡς ἦκει πρὸς τὴν Βύζαντος ὁ τοῦ γενικοῦ λογοθέ-
 τῆς, τοῦτο δ' ὁ καὶ μείζον ἦν αἴτιον, ὅτι μὴ δεῖ τῶ πάθει
 φλεγμαίνοντι μήτε τὸν τέμνοντα μήτε τὸν κάοντα σίδηρον ἐπι-
 φέρειν, δι' ἃ δὴ καὶ ἡσυχίαν ἔχειν δεῖν πρὸς ἐκείνου ᾤμην.
 πρὸς σέγε μὴν καὶ τὸν θαυμασιώτατον στρατηγὸν τὰ γε πρὸς
 75 παραμυθίαν τείνοντα γράφειν οὐκ ᾤκησα· οἷς καὶ τοῖς ὑμῶν
 αὐτῶν ἐπιλογισμοῖς ἀμφοτέροι τὸ τούτου πένθος καταστορέσετε
 καὶ φιλόσοφον ὄντα φιλοσοφεῖν ἔτι καὶ μᾶλλον πείσετε.

σὺ δέ μοι περὶ τοῦ στρατηγοῦ αἰεὶ τε γράφε καλὸν καὶ
 αἰεὶ νικῶντα διάγγελλε· ἐγὼ γὰρ τοῦτον εὐτυχεῖν μὲν αἰεὶ δι'
 80 εὐχῆς τίθεμαι, μὴ τῶν αὐτοῦ δὲ τροπαίων καθ' ἐκάστην, ὡς
 εἶπεῖν, εὐαγγελία μοι πέμπεσθαι οὐδέποτε βούλομαι. τὸν δ'
 Ἰερώνυμον εἰ φροντίδος τινὸς ἀξιώσεις, ἐμοὶ πάντως χαρίσῃ.
 καὶ γὰρ οἶσθα τὸν νεανίαν καὶ ἀποδημίας οὐπω πρότερον εἰς
 πείραν ἐλθόντα καὶ μοχθηροτέρων πόνων ἀγύμναστον καὶ οὐκ
 85 ἂν ἐκ τοῦ προχείρου τὴν ἐπὶ τῆς ἀλλοδαπῆς ταιλιπωρίαν
 οἶσονται· σοὶ δὲ γέρας τι τοῦτο πρόσεστι τοῖς τε ἄλλοις καὶ
 τοῖς τοιοῦτοις εἰδέναι συμβουλεύειν τὰ κρείττω· —

Γε'

ΤΩΙ ΑΥΤΩΙ

Ἐκένωσας ἐπ' ἐμοὶ πάντα σου τὸν θυμὸν. καὶ τί ποτε
 δράσεις, εἴ ποτέ σοι καὶ πρὸς ἄλλον δεήσει θυμοῦ; ἐχρήσω ταῖς
 5 κατ' ἐμοῦ βλασφημίαις ἀνέδην καὶ κατακόρως, κακῶς εἶπες
 ὅσον ἐδύνω, μηδὲ προκάλυμμα μηδὲν ταῖς λοιδορίαις παρα-
 πετάσας. τί οὖν ἐγὼ πρὸς ταῦτα; γελῶ, νῆ τὸν φίλιον, ἐνθυ-
 μούμενος, ὅτι πολὺς καὶ ἀφόρητος ἦν αἰεὶ μοι τὸν τῆς φιλο-
 σοφίας κόμπον, οὐδ' ἐπιστολὴν προσπαίξουσαν ἤνεργας. τίς
 10 οὖν ἄρα γενήσῃ κατὰ πρόσωπον σκῶμμα δεξάμενος; εἰ δὲ καὶ
 τυφθήσῃ, βαβαί, ὡς συγκυκῆσεις ὁμοῦ καὶ γῆν καὶ τὴν θάλατταν.

⁷⁰ ἀγγελίαις V ⁷¹ τοῦδ' δ V τοῦθ' δ M ⁷² θαυμασίον VM ⁷³ τὸ τοῦ πέν-
 θους V ⁷⁴ κρείττωνα V XCV ⁷⁵ ἀναίδην V ⁷⁶ ἠδύνω VM ⁷⁷ ἐγὼ; πρὸς ταῦτα γελῶ, p

καὶ ὁ φιλόσοφος οὐδαμοῦ, ἀλλ' ὁ νεφεληγερέτης εὐθύς φλεγ-
μαίνων καὶ ὁ ἐριβρεμέτης καὶ ὁ βαρύνδουπος· πλὴν εἰ μήπω
τοῦτο πεφιλοσόφηκας, τὸ μὴ δυνηθῆναι τὴν ὄργην κρύψαι
μηδ' ἄχθεσθαι μέν, ἠδομένου δὲ περικείσθαι προσώπειον. εἰ 15
δὲ καὶ αὐτὸς τούντεῦθεν γελάσεις, πάνθ' ἡμῖν ἔνσπονδα, εἰ μὴ
ποθεν αὐθις φιλικὸς ἐκραγείη πόλεμος ἕτερος. οἶμαι δ' οὐκ
εἰς μακρὰν οὐδὲ διὰ πολλοῦ τοῦτον ἔσεσθαι.

ἀλλ' ἤδη πως ἀναφυρόμενον ἐφ' οἷς μέλλω γράφειν
αἰσθάνομαι. τί γὰρ τοσοῦτον, ἀνθρωπε τοῦ θεοῦ, οἱ τῶν Ἰώνων 20
ἡμαρτον ὄνοι, ὡς αὐτῶν ἄρδην ἀναιρεθέντων τὰς δορὰς δεῦρο
πεμφθῆναι; καὶ μὴν οὐ νόμος παρ' ἡμῖν ὄνους φονεύεσθαι.
ἄντικρυς γὰρ αἱ μεμβράναι, ἄς πέπομφας, οὐ προβάτων, ἀλλ'
ὄνων εἶναι δοραὶ βοῶσι τε καὶ διαμαρτύρονται τῷ τε πάχει καὶ
τῇ τραχύτητι, ἃ φύσει τε αἱ δοραὶ τῶν ὄνων εὐλήχασι, καὶ 25
προσέτι τοῖς τε κανθηλίοις καὶ ταῖς πληγαῖς προσειλήφα-
σιν. ἀλλὰ τί μὴ ταύτας τοῖς παρ' ὑμῖν στρατιώταις διένει-
μας; ἐκάστη γὰρ ἂν ἀσπίδα περιέλαβε καὶ τοῦ ἑπταβοείου σά-
κους, εἰ μὴ που ὑπερβάλλοντι χροῶμαι τῷ λόγῳ, οὐκ ἂν ἦττον
ἀσφαλεστέραν αὐτὴν παρεῖχεν. ἦσαν δ' ἂν ἀρμόδια καὶ τοῖς 30
Περσικοῖς τυμπάνοις, ἃ χαλκοῦ τε καὶ τοιοῦδέ τινος δέματος
κατασκευαζόμενα — φασὶ δὲ καμήλου — κατὰ τοὺς πολέμους
φορεῖται. τάχα δὲ τις τὰς μεμβράνας ταύτας ἰδὼν ἐξαπίνης
καὶ φλοιοῦς εἶπεν εἶναι δρυός, ἢ σανίδας ἀνεπιξέστους· οὕτως
ικανῶς τὸ χοῆμα τὸ κατ' αὐτὰς καὶ πεπάρχυνται καὶ τετράχυνται. 35

ἀλλ' ὅπως μὴ πρὸς ἄμυναν αὐθις κινήθησῃ τουτωνῶν λεγο-
μένων· ἀλλ' ἴθι πρὸς ἡμᾶς ὑπὲρ τούτων τε καὶ τῶν ἄλλων
ἀμέσως ποιησόμενος τὰς ἀπολογίας. ἐμοὶ γὰρ ὅσαπερ ἂν πρὸς
σὲ γράφηται, πρὸς ἕνα τοῦτον στρέφεται τὸν σκοπόν, ὡς ἂν
γενόμενος παρ' ἡμᾶς πά τε ἄλλα καὶ τὴν ὀμιλίαν σαυτοῦ
πολλῶν ἀσχολιῶν παρὰσχοις ἠδίονα: — 40

95'

ΤΩΙ ΠΑΤΡΙΑΡΧῃ

Τὸν ἱερομόναχον τοῦτον εἰ σοι λέγω τῶν οἰκειοτάτων εἶναι
τῷ πατριάρχῃ καὶ τῶν αὐτοῦ λόγων πρὸς τὸν αὐτοκράτορα

¹⁰ ὑμῖν V ¹¹ φιλικὸς V ²³ ἀντικρυς p πέπομφας V ²³ σάκους V
που om. p ³³ ἐξαπίνης p ³⁵ κινήθησῃ V

- 5 γνήσιον διακομιστήν, οὐδὲν ἂν λέγοιμι τῶν ἀνδρα γενναῖον
 δυναμένων χαρακτηρίζειν· εἰ δὲ φιλλας εἶναι ζηλωτὴν φήσω
 καὶ λόγον μέτοχον καὶ ἀρετὴν ἀμειδῆ καὶ οἶαν οἱ πολλοὶ νῦν
 μετρίσιν ἐξασκοῦντα, ταῦτ' ἤδη καθαρῶς οἷς ἐλλόγιμος γνωρί-
 ζεται ἄνθρωπος καὶ ἂ τούτου γνωρίσματα καὶ ὦν τὸν μετέ-
 10 χοντα καὶ αὐτὸς οἶδας φιλεῖν. κἀγὼ δ' ἐπίλουν τὸν ἀνδρα
 μέγχι καὶ ἐς τόδε τοῦ χρόνου, τὸ δ' ἐντεῦθεν φθονῶ· καὶ γὰρ
 ἀπολαύσει σου καὶ οὗτος ἤδη, ἐγὼ δ' ἐπὶ τοσοῦτον στεργή-
 σομαι. καὶ τίνα με δὴ ψυχὴν ἔχειν νομίζεις; μὴ γὰρ τοι
 κούφως οἶον με τὸν τοσοῦτον χρόνον τὴν σὴν φέρειν ἀποδη-
 15 μίαν· εἰ δ' ἐμοὶ μὴ πιστεύεις, ἐρωτῶν χρητὸν τὸν ἱερέα καὶ παρὰ
 τούτου μανθάνειν, πάντως εἰ ἐγὼ δι' ἐμαυτὸν ψεύδομαι, ἀλλ'
 οὐχὶ καὶ οὗτος. καὶ γὰρ καὶ εἰς Ἐφεσον πέμπεται πολλῶν πραγ-
 μάτων ἀλήθειαν ἐξετάσων· εἰ δὲ καὶ πολλῶν καὶ ὑπὲρ ἑνὸς
 πάντως τοῦ κατ' ἐμὲ χρημάτος, οὐκ ἂν ἄπιστα δόξειε λέγειν.
 20 σὺ μέντοι τοῦτον καὶ φίλον καὶ ἐπαινέτην σὸν ὡς ἡμᾶς ἀπο-
 πέμφεις· οὐ γὰρ ἔστιν οἷος ἀρετὴν ἀνδρὸς κρύπτειν ἐθέλειν
 πάθει τιμῇ, ἀλλὰ βοήσεται καὶ σαλπίζει τὰς σὰς ἀρετάς, τούτων
 αὐτόπτης γενόμενος καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις πιστὸς δόξει καὶ τὰ
 σὰ καλὰ διηρούμενος: —

95'

ΤΩΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΗΝΩΙ

- Τοὺς φιλάτους ὥσπερ ἀεὶ φιλητέον, οὕτως ἀεὶ τε τὰ
 κάλλιστα τούτοις εὐνταῖον καὶ ἀεὶ προσθαγορευτέον. τίνα μὲν
 5 οὖν χρόνον εὐχόμεθά σοι; τὸν ἅπαντα. τίνα δὲ καὶ προσθαγο-
 ρεύσομεν; ἐπειδὴν εὐπορῶμεν διακομίζοντος γράμματα. ὡς δὴ
 καὶ νῦν πρὸς τοῦτο προθυμίας οὐδὲν ἐλλείποντα τὸν σοφὸν
 εὐρομεν ἀνδρα καὶ φίλον ἡμέτερον τοῦτον, καὶ σοὶ δὲ ἄλλως
 προσήκοντα· ὅς οὐ μᾶλλον ἑτέροις τῆς ὁδοιορίας νέμει τὴν
 10 χάριν, ἢ δι' ὑμᾶς ὡς ὑμᾶς ἀφικνεῖται· ἀνὴρ ζηλῶν τὰ καλὰ,
 τὸν τρόπον εὐθύς, τὴν γνώμην καθεστηκώς, — τὸ πάντων
 ἐμοὶ τιμιώτατον — ἐν τοῖς πρώτοις ἑαυτὸν τάττων τῶν σὲ

XCV ⁶ τῶν τὸν VM ¹¹ τὸ δ' ἐντεῦθεν — ἤδη in margine L
¹⁴ τοιαύτην pro σὴν VM ¹⁸ καὶ post δὲ om. VM XCVII ³ τὰ om V
⁹ νέμειν V

φιλούντων καὶ σοὶ τὰ χρηστότερα βουλομένων. εὗροι τοίνυν ὑμᾶς πανεστίους τὰ γράμματα ᾧ εἴ τις τῶν ἁμαρτωλῶν εἰσάκουσται δέησις ὑγιαίνοντάς τε καὶ χαίροντας· ὡς ἐμοὶ τοῦτο 15 πολλῶν οὐ μικρῶν ἤδιον. καὶ γὰρ εἶναί φημι τῶν εὖ πασχόντων, ἂν οἱ φίλοι τοῦτ' αὐτὸ πάσχωσι. καὶ δοίη θεὸς εἰς ὄψιν ἡμᾶς ἀλλήλοις ἐλθεῖν, ἥνικα ἂν ἄμεινον ἦ. τὸ δὲ μέχρις ἐκείνου ἀλγήσω μὲν, οἴσω δὲ τὸ κρεῖττον ὑπὲρ ἡμῶν βέλτιον πιστεύων βουλεύεσθαι, ἢ ἡμεῖς συμφέρειν οἰόμεθα: —

9η

ΤΩΙ ΑΥΤΩΙ

Ἐγὼ νομίζω, καὶ οὐκ ἀπατῶμαι νομίζων, πάντα σοι καλῶς προχωρεῖν καὶ, ὡς οὐκ ἂν τις ἤλπισε βέλτιον, ὑπὸ μόνῃς τῆς 5 σῆς ἀρετῆς· ταύτην γὰρ ἀποδιδούς τῷ θεῷ, παρ' οὗ καὶ τὴν ἀρχὴν ταύτης μετείληφας, ἀντιλαμβάνειν ἐκεῖθεν τὴν ἐπὶ τοῖς κατορθώμασιν εὐδοξίαν καὶ οὐκ ἀπὸ τοῦ θεοῦ τρόπου· τὴν γὰρ ὀφειλὴν παρ' ἡμῶν ἀπολαμβάνει τὸ κρεῖττον, οὐχ ὡς αὐτό 10 τινος — τίς γὰρ ἂν τοῦτο λογίσατο; — προσδεόμενον, ἀλλ' ἴν' ἀντὶ μικρῶν μειζόνων τε καὶ πλειόνων τοῖς εὐγνωμοσι μεταδοίη. ὅπου γὰρ μὴ πολεμῶν μόνον ἰσχυρὰ τρόπαια καὶ λείας ἀμυθῆτους ἐκ βαρβάρων ἐλαύνεις, ἀλλὰ καὶ πρὸς εἰρήνης ἐπιθυμίαν συνωθεῖν οἶδας τοὺς πολεμίους καὶ τοὺς ὑποτεταγμένους ἔξω φροντίδων ποιεῖς διαγίγνεσθαι καὶ τοὺς ἠδίστους δρέπεσθαι 15 τῆς ἡσυχίας καρπούς, ἥδη τοῦτό σοι πρὸς ἅπαντας τελείας ἀρετῆς μαρτυρία καὶ ἧς οὐκ ἂν τις εἰς μνήμην ἀπολίποιτο μείζουσα. δεῖν γὰρ τούτων ὄντων καιρῶν, τοῦ πολεμεῖν τε καὶ εἰρηνεύειν, καὶ ἐν ἀμφοτέροις ἥδη διέλαμψας καὶ ἀρτίπους ἔστηκας κατ' οὐδέτερον ὑποσκάζων οὐδὲ χώραν διδούς τῷ 20 φθόνῳ κατὰ σοῦ λέγειν, ὡς μάχεσθαι μὲν ὁ στρατηγὸς οὗτος ἔγνω, πρὸς δὲ χάριτας εἰρήνης ἀνευνοήτως ἔχει καὶ ἀμαθῶς.

ὁπότερον μὲν οὖν σοι πρὸς μείζον ἐκτείνει τὴν εὐκλειαν, εἴτε τὸ πρὸς ὄπλα χωρεῖν καὶ νικᾶν, εἴτε τὸ τοὺς βαρβάρους εἰς ἀνάγκην ἐλαύνειν, ὡς ἄμεινον αὐτοῖς εἶναι δοκεῖν τῶν ὀπλων ἀπέχεσθαι ἢ πολεμεῖν, ἐν ἄλλοις σκεψόμεθα· νυνὶ δὲ 25

¹⁴ ᾧ? XCIX ⁵ σῆς om. V ⁶ ταύτην T p ¹² ἀμυθῆτου VM
¹³ ποιεῖν V ²² πότερον VMT

τοῦτό σε μάλιστα πάντων ποιεῖ θαυμαστόν, ὅτι μὴ πρότερος αὐτὸς τὰς πρὸς τοὺς ἐναντίους σπονδὰς ἤτησας, ἀλλ' ἐκεῖνοι πρὸς ταύτας ἐκ βαθείας εἶδον τῆς γνώμης. οὐδὲ γὰρ ἀπαγορεύεις νικῶν ὡς ἂν τις νικώμενος, οὐδὲ κρίνεις δεῖν τὸν
 30 Ἡρακλέα ἠρεμεῖν ἕξω πόνων, ἀλλὰ σοι τοσοῦτον ἠδὺ τὸ πονεῖν, ὅσον οὐκ ἂν ἐτέρω γένοιτο τὸ τρυφᾶν. καὶ θαυμαστόν δὴ τινα τρόπον ἐκόντων νῦν κρατεῖς τῶν βαρβάρων. αἱ μὲν γὰρ ἄλλαι σοι κατὰ τούτων εὐδοκιμήσεις ἡμιστά γε καὶ αὐτῶν βουλομένων διηγωνίσθησαν· οἱ δ' ὑπὲρ τῆς εἰρήνης ἐκείθεν
 35 ἀφικνούμενοι πρέσβεις σαφέστατα πάντων ἐδήλωσαν, ὡς ἐκόντες σοι τῶν πρωτείων παραχωροῦσιν οἱ βάρβαροι καὶ τὸ πλέον ἔχεις κατὰ τῶν ἐναντίων μάρτυσι τοῖς ἐναντίοις αὐτοῖς. ἐφ' ᾧ γὰρ κεῖται τὰς ὑπὲρ σπονδῶν διακηρυκῆσεις κυρίας δεῖξαι καὶ μὴ ἀναντιρρήτως οὗτός ἐστι — καὶ μαρτυροῦσιν ἔργοις
 40 οἱ διαπρεβευόμενοι — ὁ τοῖς ὅλοις περιγινόμενος.

οὕτω καὶ παρ' ἡμῶν καὶ τῶν ἐναντίων μηδενὸς ἀντιλέγοντος σοὶ τῆς νίκης ὁ στέφανος πλέκεται. κάμοι διὰ ταῦτα πολλὰ μὲν τῶν σῶν ἔπεισιν ἐν θαύματι τίθεσθαι· ἀλλ' ὅταν καὶ πρὸς ὃ μέλλω λέγειν τὸν λογισμὸν ἀπερξίσω, καὶ ὑπεράγαμαι πῶς ἂν εἴποις
 45 καὶ ὑπερήδομαι. τῆς γὰρ Ἀσίας κινδύνους ἀνηκέστοις διελημμένης καὶ πάντων ὁμολογούντων μόνης τῆς σῆς διανοίας εἶναι καὶ στρατηγίας ταύτην σωθῆναι καὶ ὡς ἐκ βυθοῦ τινος ἀναδύναι, παραλαβὼν αὐτὸς τὴν τῆς χώρας ἡγεμονίαν· οὐκ ἔψευσας τὰς ἐλπίδας τῶν ἐλομένων, ἀλλ' ἐκ πρώτης, ὃ δὴ
 50 λέγεται, τῆς γραμμῆς σαφῆ σύμβολα παρὰ πᾶσιν ἐξήνεγκας, ὡς ἄρα σοι τὴν ταύτης ὁ θεὸς ἐταμιεύετο σωτηρίαν. καὶ γὰρ τοσοῦτον ταῖς συνεχέσει νίκαις τε καὶ λεηλασίαις τὰ μὲν τῶν βαρβάρων καθείλες φρονήματα, τὰ δὲ τῶν Ῥωμαίων ἀνέστησας, ὡς ἐκείνους ἤδη φανερώς μᾶλλον ἀγαπᾶν ἠσυχάζειν ἢ πολε
 55 μεῖν καὶ φίλω σοι χρῆσθαι ἢ πολεμῖω. καὶ τοῦτο μίᾳς ταύτης ἐξήρητο τῆς αἰτίας, ὅτι τοὺς περιεστῶτας τῇ ἡμετέρῃ κινδύνους εἰς τοὺς ἐχθροὺς περιέτρεψας, ᾧ μόνε τοσοῦτον ὦν τοῖς ἐναντίοις βαρύτερος, ὅσον τοῖς ἀρχομένοις ἠδύτατος.

καὶ νῦν ἐπὶ τοσαύτης ἀσφαλείας τὴν Ἀσίαν καθίδρυσας καὶ
 60 οὕτω τοῖς ἐν ταύτῃ δέδωκας ἀμερίμνως καθεῦδειν, ὥστε καὶ μέρος τι τῆς σῆς ἡγεμονίας καὶ ἕτερός τις ἐπιτροπεύειν θαρροῖ, πρὸ σοῦ καὶ τῆς σῆς οἰκονομίας οὐκ ἂν ἀσμένως τοὺς ἐκεῖ τηρικαῦτα

³⁰ ἠρακλῆν L ³⁶ πρωτείων V

φόβους ἀναδεξάμενος. οὐ γὰρ ἄπιστον, ὅτι σύ, νικῶν Ἀχιλλεῦ,
 παρέχεις καὶ ἄλλω τῆς ἐκεῖθεν ὠφελείας μεταλαγχάνειν καὶ σὸν
 ἔργον πιστεύεται τὸ καὶ ἄλλους ἄρχειν δύνασθαι ἀκινδύνως, 65
 κἂν τι κἀκείνοις τῶν ἀξίων λόγου κατορθωθῆ, σοὶ καὶ τοῦτο
 προσλογισθήσεται. σὺ γὰρ αὐτοῖς τὴν ἀρχὴν, ἢ μᾶλλον τὸ πᾶν
 τοῦ κατορθοῦν ἐχαρίσω· κἂν πάντα ποιήσωσιν, οὐδὲν οἶον τὸ
 σὸν ἔσται κατόρθωμα. οὐ γὰρ τῆς αὐτῆς ἐμπειρίας δεῖται καὶ
 τέχνης οἰκίαν κατασκευάσαι τε καὶ οἰκεῖν, ἀλλὰ τὸ μὲν μόνου 70
 τοῦ δυναμένου διὰ τὴν τέχνην θαυμάζεσθαι, τὸ δὲ γένοιτο' ἂν
 παντὶ καὶ τῷ προστυχόντι· ἐγὼ δ' οἶμαι σε καὶ χαίρειν ὄρωντα
 τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς ἡγεμονίας ἤδη καὶ τῆς σῆς ἐπιμελείας ἐπὶ
 διοικεῖσθαι δυνάμενον, ὥσπερ πον καὶ μήτηρ ἴδεται τὸ παιδίον, 75
 ὃ τέως ἐν χερσὶ διὰ παντὸς ἔφερε, βλέπουσα βαδίζειν ἀρξάμενον,
 καὶ στρουθὸς τοὺς νεοσσούς, οἷς ἔργον εἶχε σὺν πόνῳ τὴν τρο-
 φὴν ἐκπορίζειν, διαφιείσα τῆς καλιᾶς ὡς καὶ καθ' αὐτοὺς ἵπτα-
 σθαι τε καὶ τρέφεσθαι. ἐν δέδοικα — ἀλλὰ μηδὲν ἀληθείας
 προσεῖη τῷ λόγῳ — μήποτε τις ἐπήρεια τὸ μέρος ἐκεῖνο 80
 λυμῆνται, ἧς ἄπειρον αἰετὴν ὑπὸ σὲ χειρίζεις ἡγεμονίαν, καὶ
 σε τὸ πάθος ἀνιάσῃ καὶ στρέψῃ, καὶ δευτέρων σοὶ πόνων ὑπό-
 θεσις αὐθις γένηται.

ἀλλὰ γὰρ ἐπειδὴ καὶ νέων ἡμῖν στρατηγῶν πατὴρ ἐβουλεύσω
 γενέσθαι καὶ τὴν ἀρετὴν, ἣ συζῆς, δεῖξαι δι' ἐκείνων πολλα- 85
 πλασίω, καὶ ἤδη γε σαντὸν εὐτρεπῆ πρὸς τὴν ἑορτὴν ἐμπαρέ-
 χεις τῶν γάμων, τοῦτο μὲν ἑορτὴν ἄγω ἀγάω· τὸ δὲ τοσοῦτον
 διίστασθαι, τίς ἂν εἰπεῖν ἔχοι πόσον με ὀδυνᾷ; οὐ μὴν ἀλλ'
 ἐπειδὴ μοι τὴν ψυχὴν ἔχεις παρὰ σαντῷ, πάρεμι σοὶ τῷ πλείονι
 ἔμαντοῦ μέρει καὶ σοὶ τὸν ἐπιθαλάμιον ἄδω βραχὺν καὶ ὁποῖον 90
 ἐμέ τε λέγειν προσήκει καὶ τὴν ἀρετὴν ἀκούειν τὴν σὴν·

Ὡς εἰς καιρὸν ἔφηνε θεὸς μέγας, ὅς σε διοικεῖ,
 ὦ τύπε σωφροσύνης, χάσματα σεῖο γάμων.
 εὔτε γὰρ ὑσμίναισι κατεβρόντησας ὁμίλους
 βαρβαρικούς ὄντας τὸ πρὶν ὑπερφιάλους, 95
 οἱ δὲ θράσους ἐλάθοντο φρουράγματα πάντα μεθέντες
 καὶ σοὶ σφῶν πρόεσβεις πέμψαν ἐπασυτέρους

⁶⁴ μεταλαγχάνειν; p ⁶⁵ ἀκινδύνους p ⁶⁶ οὐ bis V ex πλείονι correctum
 πλείονι L ⁹² στίχοι in margine LVM τοῦ αὐτοῦ εἰς φιλανθρωπικὸν τινα εὐ-
 γενῆ, primus hexameter deest i ⁹³ γάμω V ⁹⁴ κατεβρόντησας V ⁹⁵ ἐλαθον L

- καὶ σπονδῶν ἐδέοντο τυχεῖν σέθεν· οὐδὲ γὰρ εἶχον
 τὴν γενναιοτάτην σὴν ἔτι χεῖρα φέρειν.
 100 καὶ σοὶ ταῦτα δέδοκτο, καὶ εἰρήνης ἀπολαύει
 πᾶσα τὰ νῦν Ἀσίη σὴν διὰ καρτερίην.
 αὐτίκα σεῖο γάμους τὸ κρεῖττον ἔνευσε τελείσθαι,
 σύμβολον εἰρήνης, τέκμαρ ὁμοφροσύνης,
 ὅτι καὶ ἐς γῆρας πολίων σύμπνοια καθέξει
 105 ὑμέας ἀμφοτέρους, νυμφίε, καὶ σύ, κόρη.
 χαῖρ' Ἀσίη, μέγα χαῖρε, φαινοτάτους ὑμεναίους
 ἦρωος μεγάλου νῦν ἴδε δερκομένη,
 οὐς πόλις ἢ Βύζαντος ὅτ' οὐχ ὀράα τότε φάσκει·
 τιμῆς ὑμετέρης ὄλεσα πούλυ μέρως.
 110 χαῖρ' Ἀσίη, μέγα χαῖρε, διπλὴν χάριν, ἣν σοὶ ὁ αὐτὸς
 δῶκεν ἐπ' εἰρήνης, δῶκ' ἀπὸ πασταδίου·
 καὶ παλάμας ἀρουσα θεὸν λίτου, ὥς σφιν ὀπάσση
 γηρᾶν εὐτυχέως οὐράνιον τε λάχος.

Ταῦτ' οὐ παιζόντων οὐδ' ὡς ἂν ἔτυχε θαψαδούντων,
 115 σπουδαζόντων δὲ μᾶλλον καὶ τό γε σύμπαν κεφάλαιον τῶν
 κατορθωμένων καὶ τῆς νῦν παρούσης εἰρήνης καὶ χαρμονῆς εἰς
 θεὸν ἀναφερόντων ἀκνεῖθεν τὰς ὑπὲρ τοῦ μέλλοντος ἐλπίδας
 ἐξαιτουμένων.

- ἔπει δὲ μεταξὺ μοι ταυτὶ γράφοντι καὶ ὁ Κασσιανὸς ἐπέστη
 120 καὶ σὴν γραφὴν ἐνεχείρισεν ὑπὲρ αὐτοῦ μοι πάντα διεξιούσαν,
 δεῖν οἶμαι καὶ περὶ τούτου ἀντεπιστεῖλαι, ὅτι τε ἀσμένως παρ'
 ἡμῶν προσεδέχθη — παρὰ σοῦ γὰρ ἐπέμφθη —, καὶ ὡς
 διδασκάλους ἡμῶν ἐντεύξεται — εἰ μὲν κατ' ἐλπίδας αὐτοῦ,
 λέγειν οὐκ ἔχω, τοιούτοις δ' ὅμως, οἴους αὐτὸς οἶσθα καὶ
 125 βούλει. προλέγω δ' ὅτι καὶ εἰ μὲν μετριωτέρου φρονήματος
 ἂν τύχοι καὶ συμβαίνοντος τῷ ἔμῳ, γνησίως διδαχθήσεται καὶ
 δι' ὑμᾶς καὶ διὰ τὸν ἑαυτοῦ τρόπον τὸ δεύτερον· εἰ δ' —
 ὅπερ οὐκ ἂν εὐξαίμην — δι' ὑμᾶς μὲν καὶ οὕτως οὐκ ἀτυ-
 χήσει παιδείας, δι' ἑαυτὸν δὲ ληρήσει μόνον· ὀπόσον γὰρ
 130 προσθήσει φρονήματος, τοσοῦτον τῆς ἐμῆς πρὸς αὐτὸν στοργῆς
 ὑφαιρήσει. σὺ δέ μοι, φίλη κεφαλή, καὶ χαῖρε καὶ ὑγίαινε,
 διὰ βίου μακροῦ καὶ ἀμφότερα: —

¹⁰⁴ ὅτι V ¹⁰⁹ πολὺ V ¹¹² ὄσφιν V ¹¹⁹ κασσιανὸς LV ¹²² δὲ pro
 γὰρ L ¹²³ αὐτοῦ τοῦτο T p ¹²⁵ δ' ὅτι — συμβαίνοντος om. V ¹²⁶ δὲ
 τῷ V ¹³² καὶ διὰ V

69'

ΤΩΙ ΜΕΛΙΧΙΣΕΔΕΚ

Ἐγὼ δὲ ἔμην σε τῶν βαρβαρικῶν μόνον ἀπολαύειν λαφύ-
 ρων τῷ στρατηγικωτάτῳ πιγκέρονη παραπλευρῶν πολλάκις γινό-
 μενον· νῦν δ' ὡς ἔοικεν — ἀλλὰ μοι συγγνώμην ἔχους πρὸς 5
 σὲ παρορησιαζομένην σὺν παιδιᾷ — μετελήφάς τι καὶ τῆς ἀτόπου
 τῶν βαρβάρων περὶ τὰ πράγματα κρίσεως καὶ τοῦ στρατηγοῦ
 κατὰ λόγον προσφερομένου τοῖς γινόμενοις καὶ περὶ τὸν Κασσι-
 νὸν πολλὴν τὴν ἐπὶ τοῖς μαθήμασιν ἐπιμέλειαν παρ' ἡμῶν
 ἀξιοῦντος καὶ ὄσσην ἔδει πρὸς ἐκεῖνον εἰσενεργεῖν. εἶπε αὐτὸς 10
 φοιτᾶν ἔμελλε παρ' ἡμῖν, σὺ τὸν τοσοῦτον — καὶ πῶς ἄρα
 τετόλμησας; — ἐπιδιορθούμενος εἰς ἀτοπίαν ἐμπέπτωκας. φῆς
 γὰρ θεομηνίαν τοῦτ' ἂν εἶναι καὶ ὄλεθρον, εἶπε ὁ στρατηγὸς
 καὶ ταῖς Μούσαις σύνεσται καὶ συνάψει τῷ Ἄρει καὶ τὸν Ἐρμῆν
 καὶ δυστυχήσει τὸ μέγα τοῦτο δυστύχημα τὸ θαυμαστότερος 15
 ἑαυτοῦ καὶ βελτίων γενέσθαι. ἦλπε τῆς ἀδικίας, εἰ τὸν θατέρω
 βλέποντα ὀφθαλμῷ τὰ σχετιώτατα πάντων ἑροῦμεν πείσεσθαι,
 εἴ τις αὐτῷ καὶ τὸν λοιπὸν ἀνακομίσειν, ὡς καὶ ἀμφοτέροις
 οἴοντ' εἶναι ὄραν, ὑπισχνοῖτο, σὺ μοι δοκεῖς, ἄνθρωπε τοῦ
 θεοῦ, καταστροφὴν ὀεσθαι τῆς Ἑλλάδος συνόντα τὸν Φίλιππου 20
 τῷ ἐκ Σταγείρας. καίτοι τίς οὕτω ταύτην ἐπὶ μέγα δόξης
 προήγαγε καὶ ὄνοματος; ἦ, εἰ σκοπεῖν βούλοιο, πῶς ὁ πᾶσαν
 τὴν ἀφ' Ἑλλάδος ἄχρως Ἰνδῶν ὑφ' αὐτὸν ποιησάμενος προσεῖχε
 τῷ τρίβωνι; καὶ τὸν Ἀγροστον οὐκ ἀκούεις μαθητιῶντα καὶ
 μετὰ τηλικαύτην ἀρχὴν καὶ παρακατέχοντα ἔτι τὸν Ἀθηνώδωρον; 25
 ἦ καὶ τοῦτο τῆς Ῥώμης φήσομεν ἀφανισμόν καὶ αἰχμαλωσίαν;
 — τὰ σὰ δὴ ταῦτα φρικτὰ καὶ ἐνθουσιῶντα ὄνοματα.
 Ἰλεῶς σοι θεὸς εἶη, τί τοῦτο ἐλάλησας;

ποιῶν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;

χεῖρόν τι καὶ σχολαιότερον οἶε δραμεῖσθαι ναῦν δίχροτον 30
 μονοκρότου; καὶ τὴν πανσέληνον ἀμαυρότερον τῆς διχοτόμου

XCIX² nomen μελιχισεδέκ deest, post τῷ rasura. videtur αὐτῷ expunctum
 esse L³ μόνων V⁶ παραπλησιαζομένω V⁸ κασιανόν V¹¹ ἔμελε L¹⁵ τὸ
 μέγα om. L θαυμαστότερον VM¹⁶ βελτίω V²⁰ τῷ pro τὸν V²² σκοπῆν V²³
 αὐτῶν V²⁹ ποιῶν — ὀδόντων; om. V Hom. A 350 alibi

φῶς ἐς ἡμᾶς πέμπειν; καὶ παράταξιν ἐκ θυεῖν κεράτων ἀσθε-
 νεστέραν εἶναι τῆς ἐξ ἑνός; ἀλλ' οὐδ' ἂν ὁ στρατηγός σοι συγ-
 χωρήσειε ταῦτα. πόθεν; ὅς γε καὶ πόρρωθεν τὴν σὴν ταύτην
 35 προανατρέπων δόξαν οὐδ' ἐπ' ἐκκλησίας ἀναγινώσκων ἤσχυ-
 νετο. καὶ γὰρ ἴσμεν αὐτοῦ τὴν ἐπὶ τοῦ πάσχα πρὸς τὸ πατρῶιον
 φροντιστήριον ἄφιξιν, οὐδὲ συμφορὰν ἐνόμιζεν, ὡς ὄφειλες
 μηδ' αὐτὸς οὕτω νομίξεν, εἴ τις ἰκανὸς ὦν τὴν χεῖρα πρὸς
 ἔργον ἰκανὸν καὶ τὸν νοῦν ἔχοι πρὸς λόγον. σοὶ δ' ἂν ἐδόκει
 40 γενναῖα καὶ καθ' ὄραν ποιεῖν, εἰ μὴδὲ τηρῆκαῦτα τῶν στρατη-
 γικῶν ἐπελάθεται συνθημάτων, ἀλλ' εὐθύς εἰσπηδήσας εἰς τὸν
 νεῶν ἐβόα· ἐπ' ἀσπίδα, καὶ τούτοις ἐφεξῆς· ἐπὶ
 δόρυ, καὶ μάλα ἄλλο καὶ ἄλλο στρατηγοῖς ἀρμόζον παράγ-
 γελμα, ὥσπερ ἂν εἰ μὴ λόγον προσῆει θεραπευταῖς, ἀλλὰ τοῖς
 45 τῶν βαρβάρων ἀγριωτάτοις. οἶσθ' οὖν, ὦ μακάριε, ὡς οὐκ
 ἂν σωφρονεῖν ὁ στρατηγὸς ἔδοξε τηρῆκαῦτα; ἀλλ' οὐκ ἐκεῖ-
 νος κατόπιν τῆς σῆς ἠκολούθησε δόξης, ἀλλ' οἶδε πῆ μὲν
 καὶ πότε τούτοις χρῆσθαι χρεῶν, πῆ δὲ νέμειν τὰ πρᾶξιμα
 τῷ λόγῳ πάντα ἐκεῖνα μετὰ τῆς φάλαγγος καὶ τῶν λόγων ἐπὶ
 50 τῶν μεθορίων ἡμῶν τε καὶ τῶν βαρβάρων ἀφείς καὶ τοιοῦτω
 σχήματι τὸ φροντιστήριον εἰσιῶν, οἶον καλῶς εἶχεν εἶναι τὸν
 λόγῳ προσομιλήσαντα. εἰ δὲ μὴ σὺ ταῦτ' ἐπαινεῖς, ἀλλ' οὐδ'
 ἔργωγε οὐτ' εἶδον οὐτ' ἰδὼν ἐπαινέσομαι κατιοῦσαν χιόνα θέρους
 — καίτοι τί τοσοῦτον ἂν ἐλύπησεν ἢ χιῶν, ὅσον ἀνήρ φρονεῖν
 55 μὲν δυναμένος, εἶτα δὲ πάντα φύρων ὁμοῦ θεῖά τε καὶ ἀνθρώ-
 πινα; καὶ ἄρτι τοῦ σοῦ δοκῶν ἐξιέναι διδασκαλείου; ἐγὼ μὲν
 καὶ ἀκροατῆς ἀναγινώσκοντος ἐκείνου καθῆσθαι ἠυχόμενον οὐδὲν
 ἤττον, ἢ θεατῆς τροπουμένου τοὺς ἐναντίους, κάκεινος δ' ἂν
 οἶμαι ἠῦξάτο. σὺ δ' εἰ θατέρῳ μέρει στοιχεῖς, θάτερον δ' οὐ
 60 προσίη, ὥρα σοὶ καὶ ἰκτίονος μὲν εἶναι βούλεσθαι, κύκνους δὲ
 μή. καὶ τίς ἂν σοὶ βουλομένῳ ταῦτα συνθεῖτο, ἢ λέγοντός γε
 ἀνάσχοιτο; καὶ μὴν καὶ τοῦτο δήπουθεν.

οὐχ ὀρεῖς τὴν νῦν εἰρήνην, ἣν οἱ τοῦ στρατηγοῦ κατῴρωθωσαν
 πόλεμοι; αὕτη σοὶ τρανᾶς λέγει μὴ τῶν ἐπονειδίστων εἶναι καὶ
 65 λόγοις τὸν στρατηγὸν ἐναθλεῖν, τῶν θαύματος ἀξίων μὲν οὖν. εἰ
 γὰρ τοι συμφορὰν οἶει τὸ πρὸς λόγους νῦν τοῦτον ἀρμόζεσθαι,

³² εἰς V θυεῖν VM ³³ τὴν pro τῆς L ³¹ ὄφειλες V ⁴² hic lacuna
 dimidia fere lineae in LVM desideramus ἐφ' ὄπλα, ἐπὶ μάχαιραν vel simile quid
 παράγγελμα ⁴⁹ φάλαγγος V ⁵² λόγον V ⁵³ κατιοῦσαν V

σκόπει, προς ὅσον φαυλότατά τε καὶ δυστυχέστατα τὸν τηλικούτου ἀπωθῆ τε καὶ παραπέμπεις. τί γὰρ ἂν οὗτος νῦν, εἰπέ, ποιήσῃ μὴ μαχόμενος, μόνοις δὲ πρέσβεσιν ἔστω ὅτε καὶ τοῖς ἐκ φρουρίων ἤκουσι χρηματίζων; ἀργὸν καὶ ἄμπελον ἐπισκέψεται; σκαπα- 70
νέως μοι λέγεις βίον καὶ τῇ γῆ δίκην ἀλόγων προστετηκός αἰεί. 101
ἀλλὰ κνηγετήσῃ καὶ λαγῶς καὶ ἐλάφους θηρεύσει; θηρίων ὁ τρόπος οὗτος· τοῦτο γὰρ ἂν καὶ κύων καθ' αὐτὸν καὶ λέων ποιήσῃεν· ἄλλως τε καὶ δειλοτάτων ζώων περιγίνεσθαι ἀξιώσεις 75
τὸν καὶ τοὺς ἀνυποστάτους τὴν ἀλκὴν βαρβάρους παρὰ φαῦλον τιθέμενον. ἀλλὰ τραπέζαις προσκείσεται καὶ καρυνκίαις σχολάσει καὶ οἴνων κριτῆς καθεδεῖται τὸν μὲν ἐγκρίνων, τὸν δ' ἀποσειόμενος; ἐρέλασα, σπουδάξων, οὐ παίζων, εἰ ταῦτα τολμήσεις λέγειν. ἀλλ' οὐ τολμήσεις. εἰ γὰρ πάντα κακῶς ἐκείνον προδήγησεν λέγειν, ἀλλ' οὐκ ἂν καὶ τοῦτο φάναι προπετέστερος γένοιο. 80

καὶ τί δεῖ καθ' ἕκαστον πάντα τὰ τοιαῦτα διεξιέναι; εἰ γὰρ μὴ λόγους αὐτῶ τὴν διατριβὴν δοίης, ἥτοι παντάπασιν ἀργὸν καταλείψεις τὸν οὐκ ἔστιν ὅτε τοῦτ' ἂν ἀνασχόμενον, ἢ πρὸς τὰ μηδεὶνός ἄξια τὸν τῶν μεγάλων ἐφιέμενον κατασπάσεις. τοσοῦτον τι δόξης — ἴν' εὐφῆμως εἶπω — τῶ στρατηγῶ περιάπτεις; 85
ἢ τάχα σὺ καὶ πρὸς αὐτὴν δυσχερανεῖς τὴν εἰρήνην καὶ φήσεις ἐπ' οὐδενὶ πεπραγματεῦσθαι συμφέροντι, εἴγε τὸν αὐτὴν πρὸς τῶν βαρβάρων διδομένην οὐκ ἀπωσάμενον λόγων ἄψασθαι προκαλέσεται; βέλτιον δ' ἂν εἶναι μάχαις μάχας ἐπισυνάπτειν καὶ τοῖς ἐναντίοις αἰεὶ συμπίπτειν, ἴν' ὁ στρατηγὸς ὡς πορρωτάτω τῶν λόγων σκηνοῦν ἀναγκάζοιτο; ἀλλ' οὐ χαλεπὸν οὐδὲ πρὸς τοῦτ' ἀπαντῆσαι· ὥσπερ γὰρ τὸ διὰ παντὸς εἰρηνεύειν τοῦ διὰ παντὸς πολεμεῖν οὐκ ἔστιν ὅστις οὐκ ἂν φήσειε βέλτιον, οὔτως ἄμεινον ἐγὼ λέγω καὶ τὸ ἀπλῶς εἰρηνεύειν τοῦ ἀπλῶς πολεμεῖν. οὐ γὰρ φημι δεῖν εἰρήνην ἄγειν, ἵνα δὴ πολεμήσωμεν, 90
ἀλλὰ δεῖν πολεμεῖν, ἵνα εἰρηνεύσωμεν· ὥς τὸν μὲν πόλεμον ὄντα δι' ἄλλο τι, τὴν δ' εἰρήνην δι' ἑαυτήν· εἰ δ' αἰεὶ μάχας μὲν ἐθελήσωμεν, αἰ δὲ πρὸς μηδεμίαν ἀποβλέψουσι τὴν εἰρήνην, αὐτὸς σὺ σύναγε, τίς ὁ βίος οὗτος; τίς ὄνησις τῶν μακρῶν παρατάξεων, εἰ μηδαμῶθεν ἔστιν ἀναπνεῦσαι, ἢ πόνων καὶ 100

⁶⁷ ἂν pro ὅσον V ⁷¹ ἀλόγω προστετηκός V ⁷² κνηγετήσῃ V θη-
ρεύσῃ V ⁷³ ἐγκρίνων V ⁸¹ δεῖ καθεδοίης, ἥτοι, verba καθ' ἕκ. — διατριβὴν
om. V ⁹⁴ καὶ τὸ ἀπλῶς εἰρηνεύειν bis V ⁹⁵ πολεμήσωμεν V ⁹⁶ δεῖ VM
⁹⁸ ἐθελήσωμεν V

φροντίδων ἀπαλλαγῆναι, ἀλλ' ἀθάνατον ὡς τοὺς ἐν Ἄιδου φασὶ
κατακεκρισθαι ταλαιπωρίαν; καὶ μὴν οὐδὲ λανθάνειν ἐστίν,
ὡς τὸ τοῦτον διαβιῶναι τὸν τρόπον εὖ μάλα παραπλήσιον —
κἂν αὐτὸς εἴποις — ψυχῇ θυμὸν ἐχούσῃ, λόγῳ δ' ἀποταξα-
105 μένη παντί.

ἀλλ' ὡς μὲν ἐγὼ περὶ τούτων ἔχω, πλείστον ἂν ἔτι ῥηθέν-
των ἀρκεῖ καὶ ταῦτα. σὺ δὲ πάλιν με φιλοσοφίας ὑπερορίζεις
καὶ πάλιν μοι τοὺς δεσμοὺς ὀνειδίξεις, οἷς δεδεμένος τῆς ὑμε-
τέρας ἐπιβῆναι οὐ δύναμαι. ἐγὼ δὲ σὲ μὲν οὐκ ὀνειδίσω
110 πολλαχόσε μὲν διαφοιτῶντα καὶ δὴ καὶ μέγρις ἡμῶν γενέσθαι
πάνυ τι φυγόπονον ἐλεγχόμενον. ἢ οὐκ οἶδ' ὅτι χρὴ λέγειν;
καὶ ταῦτα παρ' ἡμῶν ἐστίν ὅτε παρακληθέντα. ἀλλ' ὑπὲρ
ἔμαυτοῦ σοι κατ' αὐτὸν ἀπολογησομαι τὸν Ἀνάξαρχον· ὡς
δέδεται μὲν οὐχ ὁ Μάξιμος, ὁ Μαξίμου δὲ θυλάκος. αὐτὸς
115 δ' ὑμῶν αἰεὶ σύνεστι καὶ Σπάρτης ἐλευθερώτερος, ὃ φασὶν οἱ
λογοποιοῦντες. εἰ δὲ δι' ὃν σὺ φῆς χρῆναι τὰ δεσμὰ διαρρή-
ξαντα κροαίνειν κατὰ πεδίον, διὰ τὸν αὐτὸν ἐγὼ μάλιστα
καθειργημένος ἀλγῶ μὲν, φέρω δέ, ὅρα μὴ ἀνθ' ὧν με θαναμά-
ζειν ὄφειλες κατηγορεῖν ἀξιοῖς. εἰ γάρ τοι δι' ἔμαυτὸν οἶει
120 με δεσμιον ὄντα φέρειν, ἀλλὰ μὴ ἑτέρου φειδόμενον, τοῦ παντός
ἀστοχεῖς. καὶ πῶς ἂν ἔτι τοῖς ὄλοις σε ἀμαρτάνοντα μὴ φαίην
ἅπαντες κατηγορίας ἄξια δοῶν, ἐπειδάν τινος ἐκεῖνα κατηγορεῖς,
ἅπερ ἐν ἐπαίνῳ τιθέναι μᾶλλον ἐχρῆν; κἂν εἴ με τὸ συμφέρον
τοῦ ἠδέος ἐπιπροσθεὶν ἄγοντα ἐπ' αἰτίαν ἄγεις αὐτός, αἰτιάσῃ
125 δῆπου καὶ Παῦλον· ὃς ἐπιθυμῶν ἀναλῦσαι καὶ συνεῖναι τῷ
ποθομένῳ, λυσιτελέστερον μᾶλλον ἔκρινε συνεῖναι τοῖς ἀδελ-
φοῖς καὶ τοῦ φιλουμένου διὰ τὸν φιλούμενον αὐτὸν ἐπὶ χρόνον
ἀποδίστασθαι, ὃ καὶ παράδοξον καὶ ἐπαίνων ὄσων οὐδ' ἂν εἷς
ἀριθμήσειεν ἀξιώτατον. ἐπήγει γὰρ σὺν ἔμοι κάκεινος τὸν
130 Σολομῶντα, ὃςπερ αὐτὸς οὐ πάνυ τι συντίθεσθαι δικαιοῖς. καὶ
ἦδει γὰρ οὖν καιρὸν τοῦ συνεῖναι τῷ φίλῳ καὶ καιρὸν αὐτίς
τοῦ ἀπεῖναι τοῦ φίλου. σὺ δὲ τὴν τοῦ σοφοῦ βασιλέως ταυ-

¹⁰³ ὡς τὸ τούτων V ὡς τοσοῦτον M ¹⁰⁴ ψυχῇ V ¹¹⁰ δὴ ὥστε
δὲ καὶ μέγρ. L ¹¹¹ τι πανυ V ¹¹⁶ ἐλευθεριώτερος Suidas s. v., Diogen.
IV 87, Arsen. 227, Apost. II X 12 ¹¹⁶ cf. Hom. Z 507 O 264 ¹¹⁹ ὄφειλες V
¹²¹ τι pro ἔτι V ¹²² τινος om. L κατηγορῆς VM ¹²⁴ ἠδέως V ¹²⁶ Paul.
ad Phil. I 23s ¹³¹ Ecclesiastes III 8

τηνὴ γνώμην δι' ἐμὲ καθαιρεῖν γινόμενος μὲν πρόθυμος, μὴ δ' ὀτιοῦν δὲ δυνάμενος, ἐπὶ τὰς κολυμβήθρας εὐθύς καταφεύγει, καὶ δοκεῖ σοι κατὰ τὸν φάμενον πάντα καιρὸν ἀρμόδιον γινεσθαι 135 τῷ βαπτίσματι κατὰ ταῦτα καὶ ὅτινι δὴ πράγματι καιρὸν πάντα συμβαίνειν. ἀλλὰ κατέχωσεν ἄν, εὖ ἴσθι, σὲ τοῖς λόγοις, οἷος ἐκεῖνος ὁ τὸ βάπτισμα τῶν ἄλλων ἐξελλόμενος πάντων καὶ τούτῃ αὐτῷ τὴν ὑπεροχὴν ἀπονεύμας.

ἐγὼ μὲν οὖν καὶ ὑπὲρ τούτου συγγνώμην αἰτήσομαι σοι 140 πρὸς τοῦ θεοῦ· σὺ δὲ πᾶν με ἀδικεῖς μὴ τὰς ἐμας ἐπιστολάς ἐν ἐπιστάσει διῶν. ἐμοῦ γὰρ γράφοντος διηγῆσασθαι σοι τὸν Ἰωάννην ὅσα μῆκος ἐπιστολῆς οὐκ ἂν χωρεῖν οἴοντε γένοιτο, σὺ τούτων ἀκροᾶσθαι ἀπήγεις, ὅσα τις ἐν γράμμασιν οὐκ ἂν ἐντάξει τολμήσειε. ταῦτα δ' ἂν εἶεν ἀπόρρητα· ἐγὼ δ' οὐδὲν 145 εἶχον μὴνύειν ἀπόρρητον, ἀλλ' ἐκεῖνά σε μανθάνειν ἠέξιον, ὅπως ὅτε μὲν ἔρρωμαι, ὅτε δὲ νοσηλεύομαι· τίνων μὲν ἡμῶν ἐπιόντων ἠδόμεθα, τίσι δὲ περιπίπτουτες ἀνιώμεθα· πότερον ἡσυχάζομεν, ἢ τοῦτο βουλόμεθα μὲν, οὐ συγχωρούμεθα δέ· τούτοις καὶ τοῖς τοιοῦτοις ἦν μοι βουλομένῳ παρασχεῖν σε τὴν ἀκοήν, ἃ καὶ καθ' 150 ἕκαστον γράφειν οὐκ οὐκ ἐπιστολήν, ἀλλ' ὅλην βίβλον συντάττοντος ἦν. σὺ δὲ ταυτὶ μὲν ὑπερπηδήσας, ἐφ' ἕτερα δὲ τὸν νοῦν περιγαγὼν ἀκείνου τὸν Ἰωάννην ἴσως ἀνερωτῶν ὧν οὐδ' εἰς ἔννοιαν ἠλθομεν, καὶ ἐξέπληξας καὶ ἐθρόησας. κἂν εἴ τι λέγειν ἕτερον εἶχεν, ἀφείλου ἀκείνου. εἴτ' ἀφωνίαν αὐτοῦ καὶ ἀναισθη- 155 σίαν καταδικάζεις; καὶ ταῦτ' αὐτὸς σὺ τῆς ἀφωνίας αὐτῷ γενόμενος αἴτιος. τάχα γὰρ ἂν εἴποι τις ὑπὲρ ἐμοῦ ζηλῶν· οὐ γὰρ ἔγωγε, ὡς οὐ τούτων οὐδ' οὕτω καὶ σοὶ μέλει, ὧν κάμοι μέλει, καὶ ὡς ποτε μέλει. ἢ γὰρ ταῦτ' ἂν ἐζήτεις πυθέσθαι, ἃ καὶ γὰρ σοι τὸν ἀπεσταλμένον ἠθέλον ἀπαγγέλλειν; 160

ἐν μὲν οὖν τούτῳ τῶν σῶν ἀδικημάτων περὶ τὰ γράμματα δεύτερον δέ, ὃ καὶ χεῖριστον καὶ ὅπερ ἠϋξάμην ἂν μὴ ἀδικηθῆναι, ἐν οἷς ἐγὼ μὲν περὶ τοῦ Νικολάου γράφων δεδοικέναι περὶ τῆς σῆς ἀρετῆς ἔλεγον, μήπου τινὲς αὐτὴν ὡς οὐκ ἂν δυναμένην καταφρονῆσαι χρυσοῦ διαβάλλοιεν· σὺ δ' ἐμὲ φῆς ἀντι- 165 κρουσ ἀποφαίνεσθαι περὶ σοῦ τὰ τοιαῦτα. καίτοι πῶς ἂν ἐγὼ φίλος ὧν οὕτω κατὰ σοῦ δόξαν πονηρὰν ἀνειλόμην, ἢ κατηγορησάι σου μόλις κἂν τοῖς ἐχθροῖσι δοίη τις. μήποτε

- δυστυχῆς οὕτω γενοίμην. ἄρ' οὖν ἐννοεῖς, οἷον εἰς τὴν ἐμὴν
 170 καρδίαν τὸ ξίφος εἰσήραξας; αἰσθάνη τὸ βάθος τοῦ τραύματος;
 ἤδη γὰρ οὐκέτι πρὸς χάριν ὁ λόγος οὐδὲ διατριβὴν, ἀλλ' ὄν
 ἂν ἀνιωμένη σφόδρα φαίη ψυχὴ. ἐγὼ μὲν οὖν καὶ σιγᾶν
 ἐσκόπουν ἐπὶ τῇ τολμηρᾷ κατ' ἐμοῦ ταύτη κατηγορίᾳ. τί γὰρ
 ἂν ἔλεγον; ἔτι πείθοιμι γράφων, εἰ κακῶς οὕτως ἐφ' οἷς ἤμισα
 175 ἔδει νομίζομαι; καὶ σὺ δ' ἂν προπεσόντερον ἔδρας, εἰ σαυτὸν
 οὕτω περὶ ἐμοῦ πείθεις. ἀλλὰ μὴ μοι προσπαίξεις, μέχρι τού-
 των ἰστάς τὴν φιλίαν καὶ μηδὲν ἔτι μήτε γράφων μήτε κατα-
 βοώμενος. ἀλλὰ γὰρ ἐκεῖνό με εἰσῆλθεν, ὥς ἐγὼ σοι τούτων
 ἀπάντων αἴτιος, ὃς ἡμέρως αἰεὶ σοι καὶ φιλενθρῶπως διαλεγό-
 180 μενος καὶ μηδὲν ἐγκαλῶν μηδὲ καταπτόμενος εἰς τήνδε σοι τὴν
 δόξαν κατὰ μικρὸν ἀνεβίβασα. ὥς ἄρα δίκαιος εἰ μᾶλλον ἡμῶν
 καθάπτεσθαι ὥσπερ οὐκ ἄρκοῦν, εἰ μηδεὶς δράττοι τόσον,
 ἀλλὰ δέον ὄν καὶ προσεπιτίθεσθαι. ἔργω' οὖν οὐδὲ τί σου
 κατηγορήσω βουλοίμην ἂν, εἰ μήπου ἀπολογούμενος. τηρι-
 185 καῦτα γὰρ σοι καὶ βαρύντατος ἐπικείσομαι· εἰ δέ που καὶ γρά-
 ψομαὶ σέ τινος ἐγκλήματος, ἀλλ' αὐτὸς σὺ σαυτὸν αἰτιῶ τοῦδὲ
 μοι τοῦ ἀγῶνος παιδοτριβῆς γενόμενος.

ταῦτα πάντα φίλα σοι παρὰ φίλου. κἂν μὲν ἀλγήσης,
 ἀλγήσομεν· εἰ δὲ γελάσεις, γελάσομεν. ἤσθησῃ μὲν οὖν, εὖ
 190 οἶδα. καὶ γὰρ ἡμᾶς ἤδεσθαι βούλει. κἂν αὖτις ὀρμὴ σοι
 κατηγορεῖν ἦ, χρῶ τῇ προθέσει. οὐδὲν οὐδ' ὄλως ἀνιασόμεθα.
 ῥόδοις βάλλεσθαι δόξομεν, εἰ παρ' ὑμῶν καὶ λίθοις βαλοίμεθα.
 καὶ χαίρομεν γὰρ μάλα παρ' ὑμῶν ἡμεῖς ἐγκαλούμενοι ὥς παρ'
 ἐτέρων ἕτεροι πρὸς δεῖπνα καλούμενοι. καὶ σὺ τοίνυν οὐδ'
 195 ἡμῶν ἀπολογουμένων δυσχερανεῖς, ἀλλ' ὥσπερ ἤδη κατηγορῶν,
 οὕτως οὐδ' ἀντεγκαλούμενος ἀχθεσθήσῃ, καὶ ἡμᾶς δ' ἀπαλλάξεις
 τοῦ γε ἐπὶ μακρὸν σε προσδέχεσθαι, εἰ μὴ πάνυ τὴν Θοράκην
 φεύγεις, καὶ δὴ μοι τῆς ὁδοῦ θᾶπτον ἄψαι. ἐρῶ γὰρ κατὰ
 πρόσωπον μεγάλων καὶ καλῶν τῶν ἐγκλημάτων σε διώξας
 200 ἐλεῖν, ὧν αὐτὸς ἡμῶν ἀπόντων κατατροφᾶς. εἶτα μὲν σοι
 περὶ πάντων σπεισόμεθα. εἰ δ' οὐκ ἂν ἔλθοις, οὐ σπέν-
 δομαι: —

¹⁷⁰ εἰσήραξας L τοῦ ῥάμματος V τοῦ πράγματος M ¹⁷⁴ κακῶς VM
¹⁷⁷ μήτε γράφων om. V ¹⁸³ οὐδ' ἔτι V ¹⁸⁴ κατηγορήσω V ¹⁹³ ἦ pro
 ὡς LVM ²⁰² inter hanc et sequentem epistolam lacuna duodecim versuum L

θ'

ΤΩΙ ΑΥΤΩΙ

Ἐπειδὴ καθάπαξ ὑπέστης ἡμῖν τὰ κατὰ τὰς μεμβράνας ὑπηρετήσασθαι, πάντως ἂν ἀνάσχοιο, κὰν εἴ τι προσεπιστέλλομεν οὐδ' ὀχληρὸν ἢ δυσχερές σοι τὸ γραφόμενον δόξειεν, ὡς δεῖ 5 ταύτας εἶναι λεπτάς, μήπως ἐξ ὀλίγων παχείαν καὶ γαστροῶδη συνθῶμεν βίβλον, ἀλλ' ἐκ πολλῶν ἰσχυρότεραν καί, ὡς φάναι, εὐζωνοτέραν· ἔτι μὴδ' ὥσθ ταύτας περιμεχερίσθαι, ὅπερ αἱ παιδοῦσαι δέχονται μὲν ἐπὶ τοῦ ὠοῦ τὰ γράμματα, οὐκ ἐφ' ἑαυτῶν· εἰ δέ που ὕδαρ θεάσσονται, αὐτίκα σὺν τῷ ὠσθ καὶ 10 τὰ γεγραμμένα ἀπέπτυσαν καὶ ἀπεινώξαντο, καὶ ὁ τοῦ γραφοντος πόνος εἰς ἄερα φροῦδος ἐχώρησε. τὸ γὰρ ὠν ἐν μεταχειμῖν τῶν τε γραμμάτων καὶ τῆς μεμβράνης κείμενον, ἐπειδὴν ἐκκλυσθῆ, συνεκκλύζει ἑαυτῷ καὶ τὰ γεγραμμένα. ἐπέμφθη δέ σοι καὶ δύο μέτρα διφυλλῶν διὰ τούτου δὴ τοῦ παρόντος· ὧν 15 ἐπὶ μὲν θατέρῳ τῷ μείζονι μεμβράνας ἀνήση μικρὰς τοῦ ἡμίσεος τιμήματος, δίφυλλον ἐν ἐκάστης ἀποδιδούσης, ὡς τό τε μῆκος ὄρας καὶ τὸ πλάτος. ἐπὶ δὲ τῷ λοιπῷ τῷ ἐλάττωι τοῦ λοιποῦ τιμήματος ἀνήση μείζους, ὡς ἐκάστην εἰς δύο δίφυλλα τέμνεσθαι τοῦ μήκους κἀνταῦθα πάλιν παρόντος ὑμῖν καὶ τοῦ πλάτους 20 διὰ τοῦ μέτρου. ὡς μὲν οὖν καὶ καθαρείους εἶναι δεῖ ταύτας, τοῦτ' αὐτὸς οὐ βούλομαι λέγειν, σὺ γὰρ αὐτὸς φροντίσεις· ὡς δὲ διὰ ταχέων δεῖ πέμπεσθαι, τοῦτο καὶ πάνυ λέγω καὶ πάλιν αὖ μάλα λέγω. καὶ γὰρ εἰ μὴ θάττον ἔλθοιεν, ἀμβλυτέραν ποιεῖς τὴν χάριν· ἐγὼ δὲ σε βούλομαι διὰ πάντων εὐδοκιμεῖν 25 καὶ τοῖς φίλοις οὐδὲν ἧττον ταχείας παριστάνειν τὰς χάριτας: —

ρα'

ΤΩΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΗΝΩΙ

Ἄλλω μὲν τινι τῶν σῶν ἐραστῶν ἦν μέγα τὸ μέγα δύνασθαι παρὰ σοὶ καὶ παρὰ σοῦ πολλοῖς τῶν δεομένων εὐρίσκειν ὠφέλειαν· ἐμοὶ δὲ πάντων μέγιστον, ἂν μηδενὶ τῶν ἀπάντων 5

C² τῷ αὐτῷ om. p⁴ προσεπιστέλλομεν corr. ex προσεπιστέλλομεν L
 11 γράμματα ἀπέπτυσαν V 12 ἐχώρησεν VM 11 ὄρας om. VMT CI 3 ἄλλο V

- συγχωρῆς πρότερον αἰτεῖν παρὰ σοῦ τὰ χρηστότερα, ἀλλ' αὐτὸς σὺ φθάνων τῇ τοῦ εὐ ποιεῖν οἰκίᾳ πάντας πολὺς περὶ τὴν εὐεργετικὴν προαίρεσιν — ὃ δὴ καὶ ποιεῖς — γίνῃ καὶ πρὶν τὸν ἐν χρεῖα καθιστάμενον δεῖσθαι. ἀλλ' ἵνα μὴδ' ἐν τούτῳ
- 10 τῶν σῶν φίλων ἔλαττον αὐτὸς ἔχω, μέτειμι καὶ ταύτην ἤδη ποτὲ τὴν ὁδὸν καὶ γράφω περὶ ζωγράφου τινὸς μοναχοῦ, ἀνδρὸς τὴν τέχνην ἀρίστου, τὸν τρόπον οὐ φαύλου, μετρίου τὸ φρόνημα, κηρύττειν εἰδότος εὐεργεσίαν. τοῦτον ἤκουσα καὶ πρότερον εἰς γνώσιν ἔμοι ἔτι μᾶλλον ὁ κύριος Ἡσαίας
- 15 συνέστησε φιλεῖν εἰδὼς τὸ ὁμότεχρον καὶ σοί με ὑπὲρ αὐτοῦ γράφειν προὔτρεψατο, ἵν' ἄνδρας συγγενεῖς τούτου περὶ τὴν Τέμψιν οἰκοῦντας, οὓς μὲν ἐξελαθέντας ἐκείθεν εἰς τὴν περὶ τὸν Μαίανδρον ἀποικίαν, οὓς δ' ἔτι πείσεσθαι τοῦτο μέλλοντας σὸν εὐεργέτημα γένηται, εἰ μὲν οἴοντε κάκεινους σοῦγε συγχω-
- 20 ροῦντος οἴκαδε ἐπανακομίζεσθαι καὶ τούτους ἡμῶν ἀποικίας ἔνεκεν ἐνοχλεῖσθαι, εἰ δ' οὖν, ἀλλὰ τούτων γε τὰς ἐλπίδας μὴ ἀπολέσθαι, οὐ ταυτησί τῆς ἐπιστολῆς ὡς ἱερᾶς ἀγκύρας ἐδράξαντο. γράφω δὲ ταῦτα, οὐχ ὅτι μὴ παρὰ σοῦ τὰ τοῦ Μαίανδρου πεδία οἰκίζεσθαι βούλομαι — τοῦτο γὰρ αὐτὸς τε
- 25 ποιεῖς καὶ γὰρ σοὶ συμπροθυμοῦμαι, κἄν με δέη παρακαλεῖν μάρτυρα τούτου, σὺ μοι μάρτυς ἦξεις αὐτόκλητος —, ἀλλ' ὅτι σε βούλομαι καὶ κοινῇ καὶ ἰδίᾳ τοὺς ὑπὸ σὲ πάντας καλῶς ποιεῖν· κοινῇ μὲν οὖν τούτους σὺν τοῖς ἄλλοις διὰ πάσης τῆς ἡγεμονίας εὐεργετῶν οὐ διέλιπες, ἰδίᾳ δὲ εὐ ποιήσεις τὰ νῦν,
- 30 εἰ μὴ τι ἄρα βασκῆναιεν: —

ρβ'

ΤΩΙ ΑΥΤΩΙ

Ἦδη καὶ ἕτερός τις ᾤήθη τάχα τι παρὰ σοὶ δύνασθαι με καὶ ἐαντὸν πείθει, ὡς ἔστι γε τυχεῖν σοῦ καὶ δι' ἐμοῦ. ἔστι

5 δὴ ὁ ἀνὴρ τῶν ἐμῶν μὲν φιλοῦντων, οὐ λέγω δ' ὅτι καὶ θανατοζόντων· εἴποι γὰρ ἂν ἄλλος· σὲ δὲ — καὶ γὰρ ἔξεστί μοι τοῦτ' ἐπὶ σοὶ λέγειν — καὶ ἀμφοτέρω. οἶσθα τὸν ἡγουμενικῶς προιστάμενον τῆς βασιλικῆς τοῦ μάρτυρος Δημητρίου μονῆς.

¹⁵ σὺ V ¹⁸ δέτι V ³⁰ βασκῆναιεν V βασκῆναι M CII ⁶ δὲ pro δὴ V
⁶ μο τοῦτ' V

ἄνθρωποι καὶ χρόνῳ καὶ ἀρετῇ τετιμημένους καὶ ἀξιώματι. οὗτος
 βασιλικῷ προστάγματι εὐπορήσας περὶ τινος αἰχμαλώτου παρὰ 10
 τοῖς Πέρσαις, ᾧ πατήρ μὲν ἔστι κατὰ τὴν Μίλητον, ἀδελφὸς
 δὲ τῇ ὑπὸ τοῦτον συναριθμούμενος ἀδελφότητι, ὡς ἂν σὺ τοῦ-
 τον αἰχμαλώτῳ πάλιν ἐτέρῳ Πέρσῃ λυτρώσῃ, ἤξιον περὶ τούτου
 καὶ μὲ γράφειν σοι. ὅτι μὲν οὖν τοὺς αἰχμαλώτους τῶν ὁμο-
 φύλων λυτροῦσθαι τῶν οὐ μετρίως, ἀλλὰ καὶ σφόδρα ἐπαινου- 15
 μένων καὶ ὁ τυχὸν εἶποι, ἐγὼ δ' ἐκεῖνό σου θαυμάζω, ὅτι
 μὴ χρυσίον τοῦτο ποιεῖς, ὃ ποιήσειεν ἂν καὶ ἀνδράποδον καὶ
 ᾧ μηδενὸς ἀγαθοῦ μέτεστιν, εἰ μόνον ὀβολῶν τινων κυριεύσειεν,
 ἀλλ' οἷς ἐκ θεοῦ σοι δύνამις κεχορήγηται τοῖς τῶν βαρβάρων
 σώμασι λύειν τοὺς ἡμετέρους καὶ μηδὲν ἀποβάλλουσι τῶν σαυ- 20
 τοῦ τοὺς οἰκείους ἀναλαμβάνειν. χρήμασι μὲν γὰρ αἰχμαλώτων
 τις ὀφύμενος ἑαυτοῦ πεινέστερος γίνεται· σὺ δὲ τ' ἀλλότριον
 προήσῃ καὶ ἄχρηστον ὡς ἀντιλαβεῖν τὸ οἰκεῖον, ὥσπερ ἂν εἰ
 προῖκα ἐλάμβανες. καὶ δὴ θαυμαστότερος κατὰ τοῦτο φανήσῃ,
 ὅτι τοῖς ὁμοίοις ἀνθρώπων ἀνθρώπων, ἀλλ' οὐ τοῖς ἀνομοίοις 25
 ἀνθρώπων χρυσῶ λύεις. τοῦτο μὲν γὰρ ἂν εἴη κάκεινων, οἱ
 μηδενὸς αὐτοῖς γενναῖον προσόντος ἐπὶ τὸν χρυσὸν καταφεύ-
 γουσιν· ἐκεῖνο δ' ἀκραιφνῶς σοῦ καὶ τῆς σῆς διανοίας. πάντας
 δὲ σοι καὶ ὁ βάρβαρος ἀφεθεῖς οὐκ ἐλάττους τοῦ Μιλησίου χάριτας
 εἶσεται· οὕτως οἶδας καὶ κακοῦν τοὺς βαρβάρους καὶ χάριταν 30
 σοι πάλιν ὀφειλέτας ποιεῖν. σὺ δ' ἅπαξ προθέμενος σὺν τοῖς
 ἄλλοις Ἀσιανοῖς καὶ Μιλησίοις ἀφελεῖν, καὶ μὲν δῆτα καὶ ἀφε-
 λήσας κοινῇ πρὸ ὀλίγου τὰ μέγιστα, καὶ τοῦτον, ὑπέρο ὃ γράφω,
 ἰδίᾳ ποιῆσαι καλῶς προθυμήθητι: —

ῥγ'

ΤΩΙ ΑΥΤΩΙ

Καὶ εἶδον ἠδέως σου τὴν ἐπιστολήν, καὶ ἀνέγνων ἠδύτερον,
 καὶ τῶν ἐπεσταλμένων, ὃ μὲν ἦν παρ' ἐμοὶ γενέσθαι, πέρας
 εἴληφεν· ἔδει γὰρ ἕξωθεν οὐδενός. καὶ δὴ σοι τὰ εἰκονίσματα 5
 πέμπεται, ἅπερ αὐτός μοι κόσμον ἔχοντα δείξεις δεῖγμα τῆς
 σαντοῦ περὶ τὰ θεῖα τιμῆς, ἐπειδὴν ἐν ταύτῳ θεοῦ διδόντος
 γενώμεθα. τὸν δὲ Χρυσοχόον ἀγνοῶ πότερον τοῖς ζῶσι συντέ-

¹⁹ κεχορήγηται V ³³ πρὸς V

- τακται, ἢ παρὰ τοὺς πλείονας γέρονεν· οὕτως οὐκ οἶδα, πῆ
 10 γῆς ἢ ἀπέδρα, ἢ ἀπεδήμησεν, ἢ οὐκ οἶδα, τί τρίτον ἔτερον
 λέγειν χρῆ. καίτοι τί τοῦτο θαῦμα, ὅποτε μὴδὲ οἱ τῆς οἰκίας
 αὐτοῦ, τί ποτε περὶ τὸν ἄνθρωπον γέρονεν, Ἰσασί; καὶ γὰρ καὶ
 ἢ γυνὴ τὴν θεράπαιναν ὀλοφυρομένην ἀπέστειλεν ἐρηδομένην,
 εἴ τι λέγειν ἔχομι περὶ τοῦ ἀνδρός, ὡς δὴ ἐμοῦ πάντα τὰ
 15 κατ' ἐκείνον ἀκηκόοτος, ὅτι τε νόσῳ περιπέσοι ἐπὶ τῆς ἀποδη-
 μίας θάνατον ἀπειλούσῃ καὶ ὡς διὰ ταῦτα τὴν κοσμικὴν κείρει
 τρίχα· ὧν αὐτὸς οὐκ ἔγνω οὐδαμῶθεν οὐδέν. ἔπεισι τοίνυν
 μοι τὸν πρὸς σὲ τοῦ Χρυσοχόου φόβον θαυμάζειν. ὅποτε γὰρ
 καὶ ἡμῶν τῆς σῆς δεηθέντων φιλανθρωπίας καὶ τοῦ τρίτου
 20 τῆς ὀφειλομένης συγχωρηθέντος ἀφανῆς εἰς ἀνώνυμον ἐκείνος
 γέρονε γῆν, πάντως ἂν εἰ μὴδὲ τοῦτο προϋχώρησε, κὰν ἀπήγ-
 ξατο παραυτίκα βρόχον ἀψάμενος οὐ τοῦ χρέους αὐτῷ τοσοῦ-
 τον χαλεποῦ φαινομένου. καὶ γὰρ πολλοὶ πλείω ἢ ἐκείνος
 ὀφείλουσι καὶ ζῶσιν ἔτι καὶ οὐδ' ἀπέδραν. ἀλλὰ τὴν σὴν
 25 ἰσχὺν ἀπαραίτητον εῖρηθη καὶ ἀδυσώπητον κακῶς νομίσας· εἰ
 γὰρ καὶ Φάλαρις, ὃς τῶν ἐπ' ὠμότητι διαβληθέντων ἂν εἴη
 κεφάλαιον, ἦδει τοὺς ἰκέτας αἰδεῖσθαι καὶ οὐ παντάπασι
 ἀπεσκήνωσεν οὐδὲ τῆς ἐκείνου ψυχῆς ἔλεος, τίς ἂν αὐτὸς ἐπ'
 ἐκείνον ἐρένου ἰκέτην γενόμενον σὸν ὁ χρηστότητι μᾶλλον, ἢ
 30 χρήμασι πλουτεῖν περὶ πλείστου ποιούμενος καὶ ζημιούσθαι
 μᾶλλον διὰ φιλανθρωπίαν, ἢ ἐκ δικαίων κερδαίνειν; διὰ ταῦτα
 τοίνυν δίκας δίδότω καὶ τῆς οἰκίας αὐτοῦ μακρὰν ἀπέσθω,
 καὶ φήμας οἱ προσήκοντες περὶ αὐτοῦ μὴ καθ' ἡδονὴν ἀκουέτω-
 σαν, ὅτι τὸ μάλιστα σὸν ἴδιον — πάντες οἶδ' ὅτι βοήσουσι τὴν
 35 φιλανθρωπίαν — οὐτ' αὐτὸς ἔγνω, οὔτε μὴν πρὸς τῶν λεγόντων
 ἐτόλμησε συνιδεῖν δειλότατος ἀνθρώπων καὶ ἀμαθέστατος, ὃς
 πρὸς τοὺς Κιμμερίους ἀπέδρα τὸν ἥλιον μὴ σκοτισθεῖν μᾶλλον
 ἐξ ἐκείνου φοβούμενος. ἀλλ' εἰ μὲν αὐτόν ποτε τῆς σῆς
 φιλανθρωπίας αἰσθησις λήψεται, κέρδος αὐτῷ πάντως πρόσεσται
 40 τὸ πρὸς τοὺς οικεῖους ἐπαναξεῦξαι καὶ πλείονι πείρα καὶ
 μείζονι τῆς σῆς ἀπολαῦσαι χρηστότητος καὶ μαθεῖν, ὡς οὐ
 τοσοῦτος σύγῃ χρημάτων ἀπαιτητής, ὡς καὶ φεύγειν τοὺς
 ἐκτίσαι μὴ δυναμένους βιάζεσθαι, ἀλλ' ἦν ἐπαιδευθῆς παρὰ
 τοῦ κοινοῦ δεσπότου περὶ τὸν ὁμόδουλον ἐπιείκειαν στέργων·

CIII ¹¹ τί om. L ¹² Ἰσασιν VM ¹⁶ κείρεις V ²⁰ ὀφειλῆς μέρους συγχ. VM

³⁵ οὐτ' ἐμὴν V ³⁹ φιλίας L ⁴³ ev. Matth. XIII 23 s

εἰ δ' οὕτω τῆς περὶ σὲ προεπούσης ὑπολήψεως διὰ παντός 45
 ἁμαρτάνει, τί ἂν ἐπαράσταιτό τις ἐκείνω χεῖρον τοῦ τοιαύτη
 φανύλη συνεῖναι δόξῃ; ὑφ' ἧς ὡς ὑπὸ μάλιστα ἢ οἴστρου
 τινὸς ὥσπερ ἢ παλαιὰ καὶ μυθώδης Ἰωὶ ἐλαυνόμενος οὐδὲ τοῖς
 οἰκείοις εἰδέναι δίδωσι, ποῦ τῆς οἰκουμένης ἢ τῆς ἀοικίτου
 πλανᾶται: — 50

ρδ'

ΤΩΙ ΑΥΤΩΙ

Εἰ μὲν ἀδικῶν ὁ Ταρωνᾶς ἐάλω, ἀλλὰ σύγε τῇ σαυτοῦ
 φύσει χοῖσαι συμπαθεστάτη γε οὔση καὶ ἅμα πρὸς τε τὴν
 εὐπορίαν σαυτοῦ καὶ τὴν τούτου ἀπιδῶν ἀπορίαν καὶ μάλισθ', 5
 ὅτι καὶ αὐτὸς τοῦ παρὰ θεοῦ χοῖζεις ἐλέους, εἴ που τοῦ ὀρθοῦ
 παρατρέπη. οἶμαι δὲ μὴ μεγάλην τὴν παρ' αὐτοῦ ζημίαν εἶναι.
 τί γὰρ ἂν οὗτος ἀδικήσειε μέγα μικρὸς ὢν; εἰ δ' ὡς οὗτος
 τὸν πάντ' ἐφορῶντα θεὸν μαρτυρούμενος λέγει μεγάλην μὲν
 αὐτοῦ κατηγορεῖσθαι τὴν ἀδικίαν, εἶναι δὲ μὴ τοιαύτην, ἀλλ' 10
 ὄσσην καὶ πρὸς ὑμᾶς ὠμολόγησεν ἢν ἔγωγε, εἰ μὴ σε ἠπιστάμην
 οὐδαμνὴν ἂν λογιθάμενον, ἐσπούδασα διὰ λόγων οὐδαμνὴν
 ἀποδείξει, ἔστω καὶ πάλιν εὐμενείας ἀπολαύων τῆς ὑμετέρας.
 καὶ μὴ τὸν πολὺν αὐτῷ χρόνον τῆς πρὸς ὑμᾶς οἰκειώσεως
 ἀφανισάτω μικρὰ πρόφασις· τάχα δ' ἂν οὕτω καὶ σφροονέστερος 15
 γένοιτο καί, εἰ πλημμελήσειν ἔμελλεν, ἀνακοπήσεται τῆς ὀρμῆς
 λογιζόμενος, ὡς εἰ μηδὲν ἀδικῶν ἄδικος ἐκινδύνευσε νομισθῆναι,
 τίς ἂν γένοιτο ἀδικήσας. μέμνησο μέντοι σὺ καὶ τοῦ εὐαγγελικοῦ
 ὀφειλέτου, ὃς συγχωρούμενος ἡμῖστα συνεχώρει: —

ρε'

ΤΩΙ ΑΥΤΩΙ

Πότερον χαίρειν ἡμᾶς ἢ λυπεῖσθαι κελεύεις, ὦ φίλη κεφαλή;
 καίτοι σὺ καὶ ἀμφοτέρω ταῦτα δίδως ἡμῖν. καὶ χαίρομεν μὲν
 τὰς σὰς κατὰ τῶν ἐχθρῶν ἐπιθέσεις ἀκούοντες καὶ λείαν ἐκείθεν 5
 ἐλαυνομένην πολλὴν καὶ πληθὸς αἰχμαλώτων καὶ φιλοτιμίαν
 πρὸς τοὺς ὑποτεταγμένους — ἕκαστον τῶν ληφθέντων αὐτῷ

⁴⁶ ἐκείνο V CIV ⁴ φήσει V χοῖσθαι L ¹¹ εἰ om. V ¹⁸ ev. Matth. XIII 23 s

λαφύρων δεσπότην εἶναι· οὐπερ αὐτὸς ἀρχηγὸς ἐφ' ἡμῶν, ἐξ
 οὐπερ ἤρξω στρατηγεῖν, ἀνεφάνης· καὶ σοὶ διὰ ταῦτα χάρις
 10 καὶ παρὰ θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ὅτι τὴν βασιλεύουσαν ταύτην
 εὐφροσύνην ἐπλήρωσας πάντων διηγουμένων ἀλλήλοις σὺν
 ἡδονῇ τὰ σὰ τρόπαια καὶ τὰς σὰς ἀρετάς· δι' ὧν καὶ τοῖς
 ἄλλοις τῶν στρατηγούντων παράδειγμα καὶ πρωτότυπον ἀρετῆς
 15 καὶ ἀληθῆ πάντα πειθόμενοι· λυπούμεθα δέ, ὅτι μὴ δι' ὑμετέ-
 ρων γραμμάτων ταῦτα μανθάνομεν. λέγουσι μέντοι τοῦτο
 μετὰ τῶν ἄλλων οἱ τὰ σὰ διηγούμενοι, ὅπερ ἡμῖν φέρει παρα-
 μυθίαν τινά, ὡς ὁ πιγκέρονης οὐδὲν ἠγρεῖται τὰ κατορθούμενα
 πρὸς τὴν τῆς ἑαυτοῦ ψυχῆς ὁρμὴν τε καὶ προθυμίαν· δι' ἃ
 20 δὴ καὶ οὐδὲ γράφειν ἀξιοῖ περὶ τούτων, μέχρις ἂν τι τοιοῦτον
 τοῖς πολεμίοις διάδηται, οἷον ἀκείνω δοκεῖν γράφειν ἄξιον εἶναι.
 καὶ τοῦτο μὲν ἂν εἴη τοῦ μεγέθους σοὶ τῆς ψυχῆς·
 ἐγὼ δὲ τοῦτο θαυμάζω μάλιστα, ὅτι οὐδ', ἂν μυρίους δεῦρο
 25 κήρυκας ἐπεμψες, τοιαύτην ἠδυνήθης ἂν παρὰ πάντων εὐφη-
 μίαν καρπώσασθαι. οὕτω καὶ σοῦ πρὸς τοῦτο μηχανωμένου μηδὲν
 τὰ γε κατορθώματα οὐκ ἔα τοὺς ἀνθρώπους καθεύδειν, ἀλλ' αὐτο-
 κέλευστοι πάντες ἐπαινοῦσι τὰ σὰ, καὶ ὁ κραταιὸς ἡμῶν καὶ ἅγιος
 βασιλεὺς χαίρει ταῦτά γε ἀκούων, ἅτε ὁρῶν τὰς ἐλπίδας ἑαυτοῦ
 τὰς ἐπὶ σοὶ μηδαμῶς ψευδομένας. τοῦτο καὶ τοὺς ὑπὸ σέ προ-
 30 θυμότερους οἶδα ποιεῖ, τοῦτο καὶ τὸν παρόντα στρατιώτην
 ἀνέπεισε μεθ' ὅσης ἂν εἴποι τις τῆς ἡδονῆς ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς.
 γράφω δὲ περὶ τούτου, ὅτι δὴ συγγενὴς ἐστὶν ἡμετέρου γνησίου
 φίλου, ἀνδρὸς συνοικοῦντος ἡμῖν ἐν τῇ μονῇ, καθ' ἣν τὴν
 διαίταν ἔχομεν, ἰερωσύνην τετιμημένου καὶ ἄλλως τῶν ἔλλο-
 35 γίμων. ὁ δὴ τοιοῦτος στρατιώτης τῶν Κρητικῶν ὧν ἀφίκετο
 μὲν δεῦρο τοῦ στρατιωτικοῦ μισθώματος αὔξησιν ἐξευρήσων·
 μαθὼν δὲ σε στρατηγεῖν πεμφθέντα πρὸς τὰ τοῦ Μαιάνδρου
 οὐκ ἔστιν εἰπεῖν εἰς ὅσην λύπην κατέπεσεν, ὅτι μὴ καὶ οὗτος
 αὐτόθι μετὰ τῶν ἄλλων εὐρέθη. πάντως γὰρ αὐτὸς σὺ τούτω
 40 τὴν δέησιν εἰς πέρας ἤγαγες ἂν· ὅθεν καὶ μὴ μέλλειν ἔκρινε
 δεῖν, ἀλλ' ὅλη ψυχῇ πρὸς ὑμᾶς φέρεται παντὸς ἐφετοῦ παρ'
 ὑμῶν ἐλπίζων τυχεῖν. τυχέτω τοίνυν τῆς αἰτήσεως καὶ δι'
 ἑαυτόν — γεννάδας γάρ, ὡς ὁρᾷς, στρατιώτης ἐστί —, καὶ

CV ¹⁴ γε om. V ¹⁵ δὲ pro δι' V ¹⁸ ἐπιγκέρονης V ²⁷ ἡμῶν est post
 ἅγιος VM ³⁷ στρατιγεῖν V

διὰ τὴν σὴν εὐεργετικὴν πρὸς πάντας προαίρεσιν· καὶ δι' ἐμὲ
τὸ τρίτον, εἰ δὴ καὶ τὸ ἡμέτερον δύναται τι παρὰ σοί· δυνή- 45
σεται δὲ πάντως, οὐδὲ γὰρ ὁ τόπος καὶ τὴν γνώμην διέστησε.
σὺ μέντοι γράφε καὶ δήλου τὰ κατορθούμενα· εἰ γὰρ καὶ σοὶ
μήπω τῶν μεγάλων ταῦτα δοκεῖ, ἀλλ' οὐχ ἡμῖν γε: —

ρς'

ΤΩΙ ΑΥΤΩΙ

Ἄλλ' εἰ μὲν ἀνέσεως ἐγίνωσκον ἀπολαύοντά σε, τιμία μοι
κεφαλὴ, μακροτέροις ἂν προσηγόρευσα γράμμασι. νῦν δ' ἐπεὶ
πολλοῖς τε καὶ ἄλλοις πόνοις προστέτηκας καὶ διακινδυνεύεις 5
ὁσημέραι πρὸς τοὺς βαρβάρους, εὐχόμεαι μὲν πολλά, γράφω δ'
ὀλίγα καὶ ἅμα συγκαίρω τῇ τε καθ' ὑμᾶς Ἀσία καὶ σοί· τῇ
μὲν, ὅτι τῶν ἐνοχλούντων αὐτὴν ἀπαλλάξεις βαρβάρων — λέγω
δὲ σὺν θεῷ — σοὶ δέ, ὅτι σοὶ πρὸς μέγα τὰ τῆς δόξης ἐν-
τεῦθεν ἀρθήσεται καὶ ἤδη γε αἴρεται πολλάκις τοὺς πολεμίους 10
κακώσαντι. εἰ δὲ πού καὶ λαθόντες οὗτοί γε ἔσχον ἀντιληπῆσαι,
ἐπεὶ μηδ' ἔστιν εὐτυχοῦντά τινα μὴ οὐχὶ καὶ τινος τῶν δυσχε-
ρῶν πειραθῆναι, ἀλλ' οὐκ ἀειδήποτε λήσουσιν· ἀλλ' ἕως γνώ-
σονται, ὅτι βέλτιον ἦν αὐτοῖς μετριώτερον πάσχειν καὶ κουφο-
τέραις συμφοραῖς περιπίπτειν καὶ δυστυχεῖν μὲν, ἀνέχεσθαι δέ, 15
ἢ τὸν λέοντα ἐρεθίσαι καὶ σφοδρότερον ἀνάψαι κατὰ γε τῆς
ἑαυτῶν κεφαλῆς τὸν θυμὸν. καὶ οἶδα, ὅτι σοὶ δάσουσιν ἀξίας
τὰς δίκας· καὶ ἀνθὶς ἐγὼ σκιρτήσω· καὶ Περσικὰς ἀνθὶς σημαίας
ὄψομαι, καθὰ πού καὶ πρόσθεν εἶδον. καὶ νῦν δορυαλώτους
δεῦρο πεμπομένους ἀκούω καὶ μετὰ μικρὸν ὄψομαι. ἐνθυμοῦμαι 20
γάρ, τί ποτε σὺ διανοῇ νῦν καὶ ὡς πάντα λίθον κινεῖς καὶ οὐκ
ἀνέχῃ καθεύδειν, ὡς ἂν δειξῆς τοῖς πολεμίοις, ὅτι μηδὲ λαθεῖν
δυνήσονται. ἐγὼ μὲν οὖν ἀγαθὰ σοὶ τὰ προοίμια βλέπω· καὶ
γὰρ καὶ φανερῶς καὶ τρόπῳ παντὶ τῶν ἐχθρῶν περιγίγη· οἱ
δὲ πολεμιστὰι μὲν σοῦγε πολεμοῦντος οὐκέτ' ἐθέλουσιν εἶναι, 25
κλέπται δὲ βοῶν καὶ προβάτων γίνεσθαι μᾶλλον αἰροῦνται. σὺ
δὲ θάρρει καὶ ἐλπίζων ἐπὶ τὸν Κύριον τοῦ χριστωνύμου λάχους

⁴⁴ δι' ἄ V ⁴⁷ σὺ pro σοί V ⁴⁸ γε om. VM CVI ⁵ πόνοις προστέ-
θεικας p ⁶ μὲν om. V ⁹ τὰ om. L ¹⁹ δορυαλώτους VM p ²² αἰεῖ pro ἂν
T p ²⁷ χριστωνύμου V χρυστωνύμου M

προίστασο· οὐ γὰρ περιόψεται ὁ θεὸς τὸν ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ σὺν αὐτῷ πολεμοῦντα.

- 30 περὶ τοῦ τῆς ἁρμονικῆς βιβλίου καὶ πάλιν γράψω καὶ ἀξιῶ ζητηθῆναι. εἰ δὲ καὶ ὁ τοῦτο χρησάμενος παρ' ἐμοῦ τῆσδε τῆς ζωῆς ἐξεχώρησεν, ἀλλ' ἔστιν ἐν ἧ' διηγήσασθαι μονή, καὶ ἀδελφός ἐστιν ἀκούω ἐκεῖνον, εἴτε κατὰ τὸ Νύμφαιον, εἴτε καὶ ἀλλαχόθι, καὶ παρ' αὐτῷ τὰ βιβλία ἐκεῖνου, οἷς συνεῖναι
- 35 καὶ τὸ ἡμέτερον δύναται.

- ἐμοὶ δ' ἔδοξε τὰ τοῦ Πλουτάρχου γράψαι βιβλία· πάννυ γάρ, ὡς οἶσθα, τὸν ἄνδρα φιλοῦ. δεῖ τοίνυν ἔχειν μεμβράνας· αἱ δὲ εἰσι παρὰ μὲν ἡμῖν, οὐ πάννυ χρησταί· εἰ δὲ καὶ τῶν ἀγαθῶν ἦσαν, ἀλλ' οὐχ ἡμῖν εὐπορία πρὸς γε τὸ πρίασθαι.
- 40 μανθάνω δὲ παρ' ὑμῖν αὐτόθι πάννυ τε ἀγαθὰς γίνεσθαι, καὶ σοίγε πρίασθαι βουληθέντι οὐκ ἂν ἀπορία πρόφασις γένοιτο. εἰ δὲ τούτων μέλλομεν ἔξειν, καὶ τὸ τῶν τετραδίων ἐπέμψαμεν μέτρον, ὡς δύο τοιαῦτα τὴν μεμβράνην ποιεῖν. τὸν μόντοι τούτων ἀριθμὸν, πόσος ἂν εἴη, καὶ τὸ τῆς ἀποστολῆς τάχος
- 45 τῇ σῇ καταλιμπάνω φιλοτίμῳ καὶ εὐγενεῖ προαιρέσει: —

95'

ΤΩΙ ΑΥΤΩΙ

- Ταῦτ' ἔστιν, ἅπερ ἐγὼ προὔλεγον, ὅτι πολλὰ καὶ χαλεπὰ τοὺς πολεμίους ἐργάσῃ, ὧν ἕνεκεν ἀψευδῆς προφήτης ἐγὼ· σὺ
- 5 γὰρ οὐ μόνον ποιῶν τὰ κράτιστα πρὸς τὸ περὶ σοῦ με θαῦμα κινεῖς, ἀλλ' ἐκ τῶν προλαμβανόντων ἀειδήποτε καὶ τῶν μελλόντων ἕνεκεν ἀσφαλῶς προφητεύειν παρέχεις. ταῦτ' ἔστιν, ἅπερ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν ἠνχόμην. βάλλε τοίνυν οὕτω τοὺς ἐναντίους καὶ φῶς γίνου τοῖς ἡμετέροις, ἵνα δὴ σε καθ' Ὀμηρον
- 10 πρὸς τοὺς ὑπὲρ Ῥωμαίων ὑπαλείψω ἀγῶνας· καὶ σεντοῦ διὰ παντὸς μέμνησο καὶ δείκνυε τοὺς βαρβάρους τὸ μηδὲν ὄντας καὶ καταδούλου τοῖς Ῥωμαίοις αὐτοὺς καὶ τὴν βασιλῖδα ταύτην ἐμπίπλα τῶν αἰχμαλώτων, ἵνα τούτων, ἅπερ αἱ παρ' ὑμῶν ἐπιστολαὶ λέγουσι, καὶ σημειᾷ εἰς ὅψιν ἐκφέροις τοῖς ἐνταῦθα,
- 15 πίστιν τῶν ὑμετέρων κατορθωμάτων, ἃ πάντες μὲν ἠγάσαντο

⁴⁰ μανθάνω — γίνεσθαι om. V ⁴¹ ἀπορίας p (L?) ⁴² τούτων V
CVII ⁹ Hom. © 282 ¹⁶ μὲν om. V

καὶ σὲ τὸν τούτων ἐργάτην καὶ μεγίστην ἡδονῶν τὴν ὑπόθεσιν ἐποίησαντο, μάλιστα δὲ πάντων ὁ κραταῖος καὶ ἅγιος ἡμῶν βασιλεύς. καὶ γὰρ καὶ αὐτὸς μετὰ μικρὸν παρῶν ἔτυχον τῶν ὡς ἐκεῖνον γραμμάτων ἀναγνωσθέντων καὶ συνηδόμην καὶ συνεθαύμαζον· ἡδὺ δὲ ὄν καὶ τὸ τοιούτων εὐαγγελίων καὶ 20 τοσοῦτων ἐμφορηθῆναι, ἡδύτερον ἐκεῖνο δὴ προσεγένετο τὸ πρὶν καλῶς φθάσαι τὴν προτέραν ἐπιστολὴν ἀναγνῶναι, ἧς διακομιστῆς ὁ Κρηῆς ἦν στρατιωτῶν, ἐτέραν αὖθις ἐπικαταλαβεῖν, ἢ καλῶς ποιούσα οὐδὲν ἦττον τῆς προτέρας παρεῖχε θαυμάζειν· ἔνθα τίνα με οὐκ οἶε χαρὰν ἔχειν; τίνας εὐφροσύνης οὐκ εἰς 25 κόρον ἀπῆλαυσα; τίσιν οὐ σὺν ἡδονῇ διεξῆλθον τὰ σά; ποσάκις ἠύξάμην ὡς ὑμᾶς διαπτῆναι καὶ συνεορτάσαι τὸν ἐπιπύκιον καὶ σὺν ὑμῖν θεῶ τὸ εἰκὸς ἀνθομολογήσασθαι;

ὁ καὶ δὴ γένοιτο, καὶ τῆς εὐχῆς τύχοιμι ταύτης, εἴ ποτέ τις ἐτέρας εὐχῆς ἐπιτεύξομαι· ἐπιθυμῶ γὰρ σε καὶ ὀφθαλμοῖς αὐτοῖς 30 προσιδεῖν ἐκ τῶν ἐπέκεινα Μαιάνδρου νικητὴν ἐπαναξενγγύντα καί, εἰ μέλλοις, ἐφ' ἐκάστη νίκη τοσοῦτον τῆς ἐναντίας πειρᾶσθαι τύχης, ὡς ἓνα τοξευθέντα τῶν Σκυθῶν ἀποβάλλειν. καὶ δυστυχοῖης οὕτως αἰεὶ. τοῦτο γὰρ ἂν σοὶ ἀκείνιος πρὶν ἢ θανεῖν συνεχώρησεν, εἰ δὴ μέλλουσι τοσοῦτους τῶν πολεμίων τοὺς μὲν αἰρή- 35 σαι, τοὺς δ' ἀναιρήσειν ἐκεῖνον ἔδει μόνον τῶν οἰκείων ἀποβαλεῖν. φιλῶ μὲν οὖν ἡσυχίαν· τοῦτο τοῦ ἡμετέρου σχήματος ἅμα καὶ τρόπου· ἀλλὰ καὶ σὺν σοὶ συνεστρατεῦσαι τερπνόν μοι δοκεῖ. τί δ' ἂν ἄλλο τούτου τυγχάνοι τὸ αἴτιον, ἢ τῆς σῆς ἀρετῆς τὸ περὶ στρατείαν φιλόπονον; ἧς ἐγὼ φιλῶ τὴν 40 ἐπίδοσιν. σὺ γὰρ μόνος ἐφ' ἡμῶν ἀμελουμένην αὐτὴν ἀνεκλήσω καὶ ἔδειξας, ὁποῖόν ἐστι χεῖρ στρατιώτου στρατηγοῦ τυχοῦσα μὴ ψευδομένου τὸ ὄνομα. νῦν οἱ περὶ σὲ ἀνακύψαντες καὶ τὸν Μαιάνδρον ὑπερκύψαντες ἔγνωσαν ἡγεμόνι σοὶ χρώμενοι, ὡς οὐκ ἄρα λέοντας πρόην ἐφευγον, ἀλλ' ὄνους δορὰς λεόντων 45 περικειμένους ὧν αὐτὸς ἀποκαλύψας τὴν φύσιν καὶ ξύλοις καὶ λίθοις καὶ ὄπλῳ παντὶ παῖσθαι παρέχεις καὶ ἀναιρεῖσθαι καὶ οὐκ ἀπωτέρω μόνον τῶν ἡμετέρων ὀρίων ποιεῖς ἐξελαύνεσθαι, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν ἐσωτέρω χώραν εἰσάγεσθαι οὐκέτι δεδιζομένους, ἀλλὰ δεθησομένους καὶ κλαυσομένους καὶ διὰ βίου δου- 50 λεύσοντας· καὶ εὖ γέ σοι γένοιτο καὶ πρὸς θεοῦ καὶ ἀνθρώπων,

²² διακομιστῆς V ²⁸ ἡμῖν VM εἰδικὸς V ³⁸ σὺν om. VM ³⁹ οἱ supra
εἰ in τυγχάνει V τυγχάνει M ⁴³ καὶ τὸν — ὑπερκύψαντες om. V

χρυσῆ ψυχῇ καὶ ἀρίστη. ἐγὼ καὶ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ
 τῶν ἄλλων μετάλλων πλῆθος ἀκούων τοῖς λοιποῖς ἐγκατα-
 μεμιγμένον λαφύροις ἐκτόπως χαίρω. φιλόπλουτος γὰρ εἰμι,
 55 οὐχ ὥστε καὶ αὐτὸς ἔχειν — ἀπείη γὰρ ἡμῶν τὸ τοιοῦτον —,
 ἀλλ' ὡς τῶν ἡμετέρων ἐχόντων τοῦτ' αὐτὸς ὄρων ἠδεσθαι.
 πᾶν γὰρ εὐθυμόν με τοῦτο δὴ διατίθειν, ὅτι τῶν στρατιω-
 τῶν ἕκαστον κύριον εἶναι τοῦ οἰκείου κέρδους ἔξῃ. καὶ ἕα
 60 τούτους ἐκ τῶν πολεμίων πλουτεῖν, σοὶ δ' ἀποχρῶν πλοῦτος
 ἢ δόξα, τὰ κατορθώματα, οἱ ἐκ τούτων πλεκόμενοι στέφανοι.
 καίτοι καὶ εἰ πλοῦτον ἐφίλεις, ὅπερ οὐδ' εἰ πάνυ σε συκοφαν-
 τῆσαι τις ἐσπούδασεν εἰπεῖν ἂν ἐτόλμησεν, ἀλλὰ βέλτιον καὶ
 σοφώτερον καθ' ἑκάστην ὀλίγον προστιθέναι τῷ πλούτῳ, ἢ
 ἅπαξ μὲν χανεῖν πάντα καταπιόμενον, ἐπὶ ξηρῶν δὲ μετὰ τοῦτο
 65 καθῆσθαι. ὅ τινες ἤδη πεποιηκότες οὐ μόνον οὐκ ἔστιν ὅπου
 πλουτῆσαι ἔσχον, ἀλλὰ καὶ ἀδοξίας ἐπλήσθησαν. ἀλλὰ σύγε
 τοὺς οἰκίους ἐκάστοτε κατὰ τῶν βαρβάρων πλουσιωτέρους τε
 καὶ δυνατωτέρους ἀποφαίνειν μὴ ἐπιλάθῃ. τοῦτό σε καὶ ἀξιώ
 καὶ δέομαι καὶ προτρέπομαι καὶ τρόπῳ συμβουλεύω παντί,
 70 μηδὲν σε τῆς τοιαύτης προαιρέσεως ἐκστησάτω, ἀλλ' ἐπὶ τῶν
 αὐτῶν ἀεὶ μένε, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, ἐπὶ τὸ βέλτιον πρόβαινε. καὶ
 θαρρεῖν ἔχω — σὺν θεῷ δέ φημι —, ὡς οὔτε σαντὸν τῆς
 προαιρέσεως, οὔτ' ἐμὲ τῆς συμβουλῆς αἰτιάσῃ ποτέ. ἡμεῖς
 δ', εἰ χρὴ γνησίως καὶ τὸ ἡμέτερον αὐτῶν φάναί, ὑγιαί-
 75 νομεν καὶ ἔργον ἀναγκαιότατον ἔχομεν, οὗ μάρτυς ὁ θεὸς καὶ
 ὅσοι τὰ καθ' ἡμᾶς ἴσασι, καὶ σέ, τὴν φίλην καὶ τιμίαν μοι
 κεφαλὴν, εὖ ἔχειν καὶ εὖ πράττειν καὶ εὖ ἀκούειν παρὰ παντός·
 καὶ νίκας νίκαις καὶ ἀριστείαις ἀριστείας συνάπτειν· καὶ βίον
 ὅσον μήκιστον διανύσαι: —

97

ΤΩΙ ΑΥΤΩΙ

Τί δ' ἂν εἶποι τις ἐμοὶ τιμιώτερον, ἢ γράμματα φοιτῶντά
 μοι παρὰ σοῦ; ἀλλὰ καὶ τούτων μὴν ἔγγιστα τρίτος οὗτος
 5 ἀνγκὸς ἡμᾶς κατελήφει πολὺς, καὶ τοῦτο οὐκ ἄκρας καρδίας

⁵³ μετάλων V ⁵⁷ δὴ om. L ⁰¹ γε pro σε VM